Ms 11.074

18/1992

Ms M.074

Ms 12.071

Igazolom, hogy Heteny János lelkész
„A még pogány magyarok őshite,
vallása és szokásai" című munkájá-
nak eredeti kéziratát tőlem Szabó
Aladár ev. vallástanár úr cserc útján
megvette.

Pozsony. 1928.
május.

Balogh Elemér
ref. püspök.

Jelige: Et documenta damus, qua Simus origine nati.
Ovid. Metam.

A mű Heteényi János lelkész
munkája. Igazolta Balogh Elemér
ref. püspök (Pozsony 1928 május)
Ezt a kéziratot Szabó Aladár evan-
likus vallástanártól vettem meg.
Budapesten 1929 évi február hó elején
Dr Heteényi Imre
főreáltanár

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A még pogány magyarok' őshite, és kistartásai.

Előszó.

A nemzeti dicsőség' fénytemplomai épületiket jántori, és ott, ha ezekből nem az jól kifaragott kövek elébb vinni, mindnyájunknak szent kötelessége. Mindt jól tudjuk, hogy e világ szomorúban, Európában, kevés kivétellel, oly mértékben találtatott nemzetek közöt élünk, a kik nemzeti becsületök' emlékeire mindent elhörtek. Nincsen itt helyünk okok' kifejtésére, miért tették ezek, hogy e jeles pályán elhaladjanak; csak azt említem tehát meg, mi célunk tartozik, hogy ezek, a történetes oszlopok talán kivesz, mindannyian, nemzeti "régiségeik" földrésén ernyedetlen ipunk fáradtnak.

Szemlélés, és figyelem gyakorlás' tekintetéből, úgy vélem, nem leend kellemetlen, itt kezdetben mindjárt megemlítni, mit tőnek az európai nemzetek jeles fiai, hogy pogány "őseik' vallását" kellő "fénybe helyezték. A Britteknél társaság alakult ekkor, melly búvárkodásait az "Archaeologia britannica" címmel az gyűjteményben tette le. A még pogány Germánok' kivesszett Stammel, Ampsa, Oberlin, és Grimm, emlékei," és jeles tekintetek abból derülnek fölvilágosítással. A celtákat és gallusokat, Martin, Pelloutier, és Millin, hasonlóképpen lapjaimra nem engedek. A latinok, és etruscusok' vallási régiségei földrésén, Maffei, Donati, Hayne, és többi

Dicsé"

Dicsérettel említették. A régi Scandinavok vallása, Erik Gruner, Tegnér, és Nyerup tudósaktól szerzett kevés tudósítást találtak. Még a Slav régi vallásról, fájdalom kárpótlást nem találtak. Ez a Popoff Mihály által, kinek fölvilágosítását nélkülözte is, Poésies populaires de la Russie, Paris 1787. illy cím alatt Descriptiones ab eruditis ugyan megjelent, de la Mythologie Slavonne, par Michel Popoff, traduite du Russe.

Jungst, Dorpati Professor is tett már valami ez irányban erőlködést; — Commentatio de religione veterum Slavorum. Vienna 1791. cím munkájával: — ámde alig megmutatni, hogy az "Magyar" és perse vallás közt hasonlat van, kevesebbet, hogy nem elég: mivel, mint alább megtudjuk, ez nagyon is Nyelvtől lényeges különbség is.

Igaz hogy alig van nehezebb feladat, mint ezen tárgyat bővebben, illyetemben fogtalkozni; mert bár Hist. Literaturánk és rendszeresítéket, Árpádot, és nagyon utódjait tárgyal jon kedvelt is ezen ág, mintha sok tekintetben gondolatokra adna, hogy mi pontokat ne legyünk sötétben, nemtelenek ezekre. És vissza dolgai felett: mivel kétségen kívül áll az, hogy már az árpádi Domak voltak jegyei, és erkölcsei; mivel elégtelen nélkül, tanulnak a gyökeres nemzetségek közötti elsőbb felosztása nem gondolható; sőt ebeden; ez vizsgálatból jeles már Déli Király rendben jegyei emlékezik, a ki elsőségében, kipedi hasonlatot, hiszen adat, sőt többféle történetírást tanúsítja még a "pogány" Sajban Relationes, — Mihael Munkácsiról is készült, enlegest; megkülönböztetve adat a pörök mesétől, és a Hunosak mesétől. Első kétségtelenek tényes okozás, hogy talán folyton mint nemzetünk eredeti dolgainak irott emlékek ábrái örökítése: sőt, a római nagy Dallarium, Ut történetében, ad annum 1240, a 180-ik lapon

olvas,

olvasható hallából, és régibb kútfőink' Mondaiból is
világos, hogy Komárom országos levéltára volt, nem csak
a Fejérvári praepositi főispánjában, hanem az ország-tárnoka
főkápolnai is; mikben a magyar történetei, és irott emlékei,
mint az Ereklyék, nemcsak őriztettek, de használtatnak is.
De mar a Jagellók alatt, és azután, a Kincsek alól
vadtak; idején, olaj — maga Mariássi Jókai elvit-
nének, sőt török Rétze is Mátyás-Király korából,
miket Szegedi Pábor, sajat gyulafejérvári könyvtárán
kívül, — nagy pénz, a Kutatás, és kincset irás-
ban, a Hungrok Mustaléria Kétel, minők voltak
emlitetten gyulafejérvári Kincsek, és akor kunn benállott
ist Kötetek, melly a 18-k századelején, a debreczen
könyvtárban, Cs. Komáromi György könyvjára jutott, még meg
volt; de a Rákóczi emlékeitől akkor tűzben égett.
Vannak még, a mondottakon kívül, más dolgok is, mellyek
e vállalatot, sőt abban a pogány vallásbeli történetnek
földiratát nekünk tesik. Ilyenek nagy a Kötetben
jeles egyházi atyáknak, pl. Lactantiusnak, Augustinusnak, és
másoknak levelei; és akt, mi Kedvelés szinben állítottak
ekkor a pogány régiség bölcseségét, sőlyt akkor
a Keresztes fejtegetést amellett latok kimelkedek: mindenütt
Keresztelőt, sőt bolondságot festegetnek ott, hol régiek
igazságot sőt fejtegetés jót tettek, akkor és a Keresztény
igaz ekre szinek, erkölcsi mértanyokat volna; mivel
amaltegen is, a temetőkápolnáknak is, mellyben a p.
gánság bemutatt vinek kép adatik, mig majdan
meg Egyenjük, számtalan Lapai: emlékünk bizonyos bocsátnak tett
tartanunk Kereszténység nyilván a főnök gondviselés
a magasságos és Sőlesi ipa tiszteletére. De
nemünket, a feltámadás
ez még nincs hagyjon: mert, a vallások átalakulásakor,
az

az emlékezetének túlzásába nem akarja szívesen kétségbe: de kétségbe
az fájdalmas, t. miként a bennünk történetek, és a'lélek
fiktely pogánytanításait, sem ránkmaradt pogány vallásból a kereszténység lett
Vrómka átvétele' alkalmával, a szentírástól, és az általa vezető
sírjaikat túlhaladva annyira ment, t. del sol a'lin
, életet, Rebyket, és egyéb becses régiségeit is, elpusztí"
mint pogány tettak, sőt az szerelmel elégetgették; akép a'lin
sagra ell" emlékeinket mintegy sírba temetvén. akár, vallyuk,
Nézet tehát e tanúbizony: de nagyon nem lemond
mint illik, méltányosak, ha ennek, saját bajai, és
Vallemeit is" ki nem emelnők. ha részemről jobbra meg
nem bánom, t. e tárgyal foglalkozzam; mivel fikerel.
att nyájas olvasóim ítélendik meg. Ket, akarjuk, hogy
a vallás története mindig az emberi élet" menetének, és fej"
lődésének története, melly szoros lehet elöttünk történés"
élve nyilvánítson, t. ha csalatjuk el" ódivatlan akár, mi
jó fogalommal birtak a vallás fogalmával és
mellyiknek birtak, intézkedéseik által, ha szükséges sőt"
ötlárgyba hozni a földgi, és vallási jogokat: ha ti
4 Nálunyos tehát ősi akár vétkek feledésbe ment volt darabjaitól, és ladjuna
tudni fogja a lényeg" feltalálásáig; akármiképen, t. e nagyok
nyi rép, ugyanaz alkotá a világot gyönyörködtető, és ádáz
rabigába vető" mongolokat, és az Ozmán" törökök el
által még (nem) semmisítheteté: bátorsággal állíthatom, hogy
ádási" oszlásukat gyökerestül, és akár a legnyomorultabb, sem"
pogány vallásról egészen, sőt, és a kálvinizmusról alig
valónál fel lehetünk, mint ha ennek alsó" korpuszában
fajainak beolvadásáról, hogy semmiképen, kiválóbbnak nálik.
A babona tűnnek, elavult, és bulgarokkal történte be
jóra vallásuk" oszlásuk kéne fennyen fogyott egyre: de
úgy, hogy e fennyes ölöny alól is a jég alak kiütődött.
A mi jelig sem búvárkodásaink az ősök legfensőbb

fo,

fölött emelni képes, az, hog eddig eli legrégibb ázsiai tabunk,
és honunk földrészében, föld e hiszemásban, alig
vala egyb fogódunk, mint a földlakói nek, és ostor
nagyon terhe, mellyek hegyei folyóit, tavait, és erdeit
hagya a tenger ita mindenkor ügyeinkben vala egyb
gondunk, mint ot ő rendeinek, a lelkiektől, és
másoktól jobbá elgyötört, és istenfélelmébe tett nevek
imen ekon sajnálatos tréfa nellyke mindnek, még bolda
Sibbán is dicsérendő "okoskodásunk, de most már,
ha igen meg nem csalatkozom, olly bukcsaskok jutottunk
ot üzben, mellyek segélyével, sincs ki e bonyodást
bevégezhetnek vélintenünk, sőt, mint illik folyva
tanulnunk — egy egészen új világ tanulmányával
s pedig épen ot, mire, történetünk is bizonyal
"eldődeink hazánkban után mindig szelmetével
bennünket; hogy mi a Scythák maradékai vagyunk, nelly hazánkat
mi edig vagyunk dicsekedni rettenő, és
abból magyarázni, mivel emlitett törzsök régen
a világtörténetben persák, sem maga Macedóniai Sándor
le nem győzhetett, tehát olly vitéz népről számolni kell is
dicső "Scythia, nek tapodtuk, oragondolnunk, mivel a Scytha népek
viseltek fel valamelly nemzet rendet, annyi, mint ma kapcsolt
mint sem mondani — Most Scythia volt ot "birlalás tenni fogva
Cognitája — ? Ősök igaz is, bizonyos tényleges: Ősben önkény
ámde ot is igaz, hogy a Scythák vallásai a legtöbb ajándékok
olly jelesen leirták és adatnak ben anyanemzetünk vitéz bennünket
Sámán-fejes ot emberség "vallásának olly ismeretes erdemeket.
pontok, mellyek bennünket nemcsak vallási, de polgári
dolgainkat illetőleg is igen sem" lényben, mint ez
előre gondoltuk, ismeretni nem kaz. Egyl több dolgok
tehát ot reánk "okoskodásunk.

Végül, jó előre nyilvánítjuk, hogy bár a Kisfaludy alapítványt a szépirodalmi t. Társaság olly irányból is tűzte ki, hogy annak a nemzeti vállalatok ismerete a nemzeti költészetet igen előkelő tényezője: mi még is azt hazafiasabb és szükségesebb és sürgetőbb, de most alább megfontandjuk inkább ennek fontosságát, mint e vállalatnak ismertetéséből, költészetünket illetőleg nyert eredményét, s ezekből azt, mit előre vártunk, vagy nem igyekszünk olly hogy elébbvalóságát, mint előre, vagy valamint általában költészetünket illetőleg nyert eredményét, mert eldöntsük

Első rész: Szükséges elágazódás, nemtsünk oskora felett.

Míg hosszú borong at felett, a föld melyik fogla
lából indultak ki seldődink, jelen lakunk földén
megállapodásról, nig nem tudjuk bizonnyal, a Masius
hez mellett keresztyéneknek osztálya, ijszak Mesop
taniaban, 6. Hammurabi t., vagy a Mustag hegyein tul
at Irtisch folyó tajan, Pray al, 2., a szentföldön e, vagy
Canaanban, Horváth Istvánnal, 3, vagy Pannóniában, is ugy
vitában Fischerrel 4, addig a pogány magyarok ostalásáig
is hosszú feledékbe, mint emlékek tajakon lakott nemtsek
vallása Tigris és Eufrat kiirtásától egymástól. Valamig
tehát

1. Magyar t. Társ. Evöngyle. III Köt. lap 130–144.
2. Annales veteres Hunnorum, Avarum, & Hung. Vienna. 1768.
3. Rajzolatok a magyar nemzet legrégibb történetéből. Pest. 1825.

Mig nem állitom, hog e munkámbeli vélekedésem is kés
dettben, se nyilvánitásom. Horváthnak, kalkulus erdemi régi
segédeszközeit: de mivel a maga tanusiga, Rajz. l. 5— hog:
igen hiányos isztalai szavaskönyvét, és még csak görög, amelyből
sokat hangot sem találott; és még is bele köt Kazinczi,
a Relegnépek történetének fensőbb birálatába,
és felvevésre, s bibliában, lett, sol magyarnak lássanak,
tsinál: Arpád, Béla, Almos, Szala, Árpád, Szabad stb
igéket hangtana által, a Canaaneus Rab gondola e magyarok
osidodének. Amde, tudnia kelle e tudományokhoz, nem
csak Révai fizelmetlenkedésében is, hogy a magyar nyelvről,
a héber nyelvnek tudnia azt, mit a héber nyelv ismerje
tud, hog a kelles, szükséges, a nemzeti alapszabályokban
bőséget tsinál magyar nyelv ollenlábosa a nyelv
kelt, és még at igében, és nemzeti különbséget tenő
Canaáni nyelvnek; tudnia dics, hog a héber nyelv

tehát a' ízben állandó, és biztos alapot föl nem vehetünk,
mindadáig bizonytalan a' dolog, melly e' bizonytalanság
tenger-, bíváskodásunk' tárgyát, gyanúsítsa.

Nintsen már mi, régibb, és újabb bíváskodásunk
útját benegyezve, így ugyan meg, előre, hog Mivel ősi
Dódinknél — Theophylactus Simocatta nem bizonyosabb is-
mérni li a' Tzk Szárazban el, Herculis, gúny csáfár ide
jöben, és elődinkről, liket tőrök neven említ, röviden de
adatokat közöl, — ugyan tiszta megmondt alkotmányi
vallásrendszer, melly a' hellen, és római írók előadása után
bizonyos, magas, égiekben, vagy is alkotmagasb dolgok föld-
ről nyúgotra Relatiókat, mellyek Caucasus, Délre a' Taurus, Északra at
Imaus v. Mustag, éjszakra at Ural hegyekről közli a
tenyészet, és a' mellyet mi szokott Hagyodalnak nevezünk,
és at itt lakott Scytha népnek elegyes, bíváskodásos vallása volt
ugyan, de később Lovaspor, Írásos Ural alakítva, dúlva a

---

nyelv, egy és alkotmagasb a' Canaan nyelvel, a' mikrol Esaias
v. 19 a 18, nyilván „Canaan nyelvnek" nevezi. Ha a' Rest Olvasó
vállyuk tudja, és még pár Románban is állítja a' magát
Szállongtelen gyönyörű fog „Scytha eredetű" vallását, a' Canaaniusok
egyre hallott bíváskodásával: melly at a' pörgetegben
elég bőven előadtak, bizonyat nem tenni el a' Deákok
Olvasót, Gallusát, és mindenki Europai bebarangolói, Ha-
landókra. Ez elmondani fölösleg volt, de nem olly ismer-
tol v. nintsen degek Horatiusunk egyenesi egy Gymnasiumi
Lecke Gallusi elmétől, mint at kapcsolt egy tudományu
és foglalmu Fejérnek — Dissertationes in res Hungaricas
veteris historicas criticae. Budae 1837 Nimue kiadásban, —
v. összevetésre. Nem: at a' történetekről miltanyos bíváskodás egy ren-
tse. El árnyat, és Daga Lucke Lelke, mind Historiai
mind Fejér Lecke kiadásban: tiszta Rest még boglalat-
ban is, és kapcsolva ott gyönyörű, velem együtt, mikrol
etek, a' mely tenger Fenekről, termésekről, ifjak, és hi-
vőnek vagyne, Tekintnek.

4. Quaestiones Petropolitanae: propos. a J. C. Fischer. Petrop. 1756.

Déli Ázsiában is, jelesen a persák földes birodalmában elterjedett,
mint tudva, az úgynevezett Királynak magok, az az, a földnyelv
tükrök jelképe alatti tisztelői voltak; — mert mellékes
megjegyzése a perso mog, és az arab medschusi a Sibyllai
amint mutatni fogom, Kit Virgil tanultak a mágok, az keletről
magasról, Kit a nap kelő Virgil előtt Perzsiában, s nyugotról
Babylonba, Arabiában és napnak eltünése, mint bölcsebben polgári
ésel, tanítgatnak, jóslók és orvosok elmés tisztjeik,
tellettek, s napkelő ajtaikból bírtak, de később mint
bűvészek, ámítók, és pénzcsalók, Romából is több ízben
kiűzettek, de akár [illegible] Kings előtt nagy hitellel,
és tiszteletben birtak; G— az úgynevezett tehát, Theo
phylactus elitasa szent a tűztiszteletet, tűztörlés
exorcismus — nagyoktat: a és tűz alább nyilvánítandó
rendeltnél fogva, apáink oltárát ott tett tehnik
beesni, és megállni, akol a világ legrégibb mutatása,
a magismus, az tűzimádás szerecsel Rekettett,
kanem meg mosis, bár nagyon zsinajban, szent állt,
és ig a Nap földön; mit bár e tájról elűzték a
mágvaistálo, az a magvallásból iskolán kívül tűzelőtisztet, nagyobb, az
rejtvel tért. Saracenek, elhagyta innen a perzsa, gebra
és gauer nyelven nevezett tűzimádást dél Perzsia, és
India felette. de akár nagy chinaival jelentésben is de
szinte klasszikai tűzimádás" klasszikai classicum
földre, stamil sinjalis, különösen Schiwaiba
akkal in ak elnyűlt, és valóba bámulatos Daha,
és Atoshja, az a tűztűl, mellyet szentsége napolta

5. Castellionis Lex. persicum. p. 611. Festus, Nosse
ad Rosarium Saadi p. 4. és: Reland. Dissertationes
Miscellaneae II tom. p. 109. 266.

6 Jacq. Hist. I. c. 22. Penes Armenios potestibus infidum.
Spiritibus fallax. quod in Cilicia Nosyra, & Abrabiae
Jemen, & alibi nebulosae.

† mellyekből napokra, ’s egy tűzfoltsok vannak, és a’ kép olly villany-
felpöröllő’ hatást tesz a’ szemre, hogy képzi, hogy lát egy
fényesugárt a’ hosszában a’ testből kifelé kullámtani. Caspi: bár
de Chardin is villamos légy’ jelen’ egyet, ’s nincs meglepő. Volta a Casp
nek hisi, ’s ő olly sajátságos és csodálatos, ’s nincs több
tűt perzsa mértföldre — e’ földön, bár lejtősen és egyenetlen tűzvidéken —
pásza-sphlegrai, mellyek borzalmassak, és a’ tomjétűnemet
is elaszpitzyeinek’ Rárol ismeretlenek, mindenütt ’s’ és
daemont’ jelenteni emlékeztetik — földből’ tört’ vízben
kenőlélekkel, ’s’ a’ tűzhányó hegyek’ kötetében;
jelesen: Olaszhonban, Cumae, Puteoli, és Bajae’ bor
nyékein, és Palaestinában a’ holt tenger’ keletjén’ Sido
ján, a’ 123-2 Plegra nevű vidéket. ✝ mellyről Pellena nak nevezte
— Polymnak, sőt Herodotus, a’ Syrnai tenger’ ö.’ l mellett is emlí
fejedelem, ✝ Almondán’ földtekenet általában, nevezetesen ősi
nyáról, mert kán kötelet vagy a’ hasadékokban is
fölvilágítni, és rejtekét, szadatokkal gyanúsítni. Ehhi
tartja, ’s elmélkedésre Herophylacnos’ cliái’ sain ala
pítom, mellyek ekép tanúsnak: „A törökök igen hely
tudják, ’s települ a’ tűzet tisztelik, ebömlés pedig ’s’ gyűlölik ’s’ mond
nevük ott így, és föld állatjait: emlí ádörrel, Corallal,
ölökkel, és jékkal, vannak pajzsai is, kiket jószo
tehetséggel birnak kifejt. 10. Ez elég rövid eliadás;
de mégis olly romlatlajtz mellyet a’ mag, ez Saytha
nemtsel — Mást nevetem tehát így, alább’ Rót adom —
Herodotus, Pomponius Mela, ’s Lucianus által közölt
tisztelésből Pallódey’ Vegyészkedésünk’ és’ Kép’ fejtés
ben elsőállítható.

Tűzhegyeket itt tán’ sikon, hogy a’ Vízképzési görögök

---

7. J. D. Schütz Allgem. Erdkunde. Wien. 1808. 8° Köt. I. 112.

8 Hamilton leírja Rebet a Philosophical Transactions”

Olimpus’ hegyéről’ I. Köt. 2. Könyvében. # 9. Jacir. Hist. V. c. 7. Haud procul in
~~10. Polymnia. cap. 123.~~ campi quod Ignis olim uberes, magnis
10. Hist. VII. cap 8. turbidi ebullitus, fulminum jactu arcisse

bar a Magyar nyelvészek, még is jobbadán, török
nyelvi nyelvek elődeinek, foly akar, most minket is a Tauros
hegyek éjszaki mellékéről és a Caspiföldről zsidott, vándor
kereszteny és az Indusból, s mi által jött jövő
vagadó népek népeivel ismételi most azt tesz a török,
az tauricus nép, melly által a thrax, gyrka, az
hyrcan nyelvek, sőtnek nemzetben, még most is,
szláváitól hiresek. Ázsiában, s Európában is ott áll
a török nép.

Hogy ősink magas Ázsiából Kelet felől, ~~hova onnan~~
nemcsak arrat állítom, t. i. hogy a tűzstiftpalot,
lenem azt is, t. i. azon tudomány, mellyben minden fényenyben
fut, ősi, hogy ősi Sugarok, mellyel Ádám
ősiakról szólnak, Enilföld, az innét a zsidó irásnál Kát,
galnak még most mind két nevet.

Az első nyelv, mélyebb felfogása, és bemüvelt fiúsági
at ~~ebben~~ nyelvi ősiakat megfontolásán vette. Ftében
után, II. Ri-ről legnagyobb tapintattal tanitott, a mai
tudomat értelme szerint, hogy hemcsak ábrázatban, de a tudományok is földünk éjszaki fél
mint ősállása, gömbjéről vándorlottak lettek a déli félgömbre. 12.
A legnyomósabb ok, ~~a~~ állítás megalapitásában ezen
vetik, hogy magas Ázsia, a földisnek tanúsítsa
~~sok~~ olyas, növekvésnek nyomait nem mutatja
minőket ~~magában~~ ~~növekvő~~ penteliint a földtéren: alatban sőt
nában, és ezáltal az mélységre ágyazott földben, el
fentol és olyan nyomtól megtörténik vándorúnyis
alatt, mellyel jelenleg a fény földön, és alegyenlő
alatt tanyásnak.

Ekkentől messze vetése ez ügy további vizsgálata;
itt tehát elég ennyit elmondani, hogy mind a Caspiföld,
mind

---

11. Deen Burr Phil. d. Geschichte der Menschheit II köt. l. 336–342.
12. Bailly Esquisse de l'Astronomie ancienne, és: Lettres sur l'origine des Sciences, ennek munkáiban.

mind ennek ősökrosai a Scythák vitatkoznak együtt, most előttünk fő czélhez emelkednek. Mind Gyt ilyféle magas ásiai nép amat emberlárt Romulus magából Remus vérét, mely a historiában Roma nevet a pelasgo latin nyelvből, majd a Scandinaviai Vandalokat, Cimbereket és ezeket kivette magából; 13. ezer évig előtte dicsőségesen uralkodott, de jön a perzsa nép, sem Sándor legiónak nem tudott, és oly félelmes lön, hogy a Macedonok világ győző királyja Nagy Sándor tisztelő a hatalmas képes a pol gárosodott világgal kiegyezni, és mind a Caucasusi, mind a caspium tengerek gigászi falakkal bezárni; és meg is állított Alexandriában a hunn sereget és meg sem nem csak Europát, de egész Ázsiát is 14. századig a kúgó folyamatott, sőt arról mindig hallanunk nem kell a Slavok, Chinai, Japan, nagy, tatár, Jeddschuk, Mongol faj; mikor ama nagy fordulatok mit ez képzelődésünk, bevégtetett. Ezen népek a Caucasusi és nyugoti népekkel tolmácsok által. De hogy a Dél ez Chinaiak is történtek illyen hírével Indiaea, és persia földe Strabo. most Ammianus M. nyilván lát, hogy persák Gyógyszereinél, 15. Ha a vallást, véghez tett tekintetből, az Egyiptomból is tudnivalókról, és Hittiro de th Rhoses, mindenek madám pestén talált, Jethro emir ispanelatiszten helyben elsőben is tűrben jelent meg. 16.

---

13. Wide of the first Inhabitants of Europe. London.

14. D. Hieronym. Epist. famil. Lib. III ep. X. Ecce, fabiis discurrentibus nuncii, orient totus inhiemavit, ab ultima Thaecide, inter glaciales Janam, & Maeotidem immane populos, ubi Caucasi rupibus, fera gentes Alexandri claustra cohibent, expisse Hunnorum examina; quae priscis equis, hucusque vastitatis, cardis pariter, ac ferrum cuncta complerent.

15. Hist. l. XXXI. Andegisam persae, qui sunt originis Scythae, pugnandi sunt peritissimi.

16. Ecl od. III. a 2.

Most már rajok Szépségmagas Asia Szépei, a Scythe
nemtyet. Sajdalom. a tellenek és rómaiak részitesei tekről,
bár beszéltek, de nem kielégitők. Es ennel fogtele se
ra. Jo ok az, mit nem a miltanyos Plato is megott
a görögökben. Ok bár mielt, de gyöngetlejes rép volt, melly
a tudomány és mivelség dicsőségét magára egedül vakta,
a nem görögöket barbarokkal nevezé, emiatt pedig vissz
torlással a görög népet ugyes gyűlölnek csufolák fel
csak nem régen adattak felfedezésére. 17. Innen gyűjtemények
let az, hogy a görög és római irok nem tartják érdemeknek
utánna jarni, mi legyen sajat, és igaz neve annak a
népnek, melly az Altai hegytől a Tiencsanig, az Ittse
folyó tengert, és Caspi tengert, Gyihon oldalai mellett az Oxus és az Aja
tes alsóvizével tanakodott, és Sogdiana szomszédja egy Kelet vallás
ot, hegy Theseus, mellyet Herodot, és Justinus tesz,
fejti jóltan bölcseségéről, jogéreztéről, tisztességes
magaviseletéről, mellynek bölcsei eltitkolni a tudomány
és titkot vandorlónak tudomány, sőt tömeggyen, philo
Sophia és gőgtan vagis fensőbb magia nevet alegkivesebb
görög bölcsek. 18. Ily jeles nemzetnek sajat neve
ki nem tanulni, és a Scytha gyüjtnevet nevetni, melly
tek Nadragamyok, szintolly kiba, mint a persákban az
ő hosszu sok mint Asiai Scythakról szamirnak, meg is
hosszu sok mint Asiai Scythakról szamirnak, meg is
Het Sakákat, az

---

17 In Timaeo.
18. Herod. Melp. c. 46. Justinus. II. 2. Plin. Hist. Natural. VI. c. 2.
19. A Scytha és Saca nevet itt, ötödben négy magyarázom:
Magas Asia igen kiterjedt tartomány, de még kiterjedtebb volt
Herodotus idejében, a kitisztitatlan földe tenger jéggel borított állani;
és az ittenen tul a hideg miatt, mellyet nem tanulmi:
Ismeretes vala tehát hogy a Scythasági bundában járt,
és alatt Xenophon sokat ingyen és lábravalót ivelt, mint
fenyüvesektől idegen, kimény és fenyvedés hozott kép. Saca tehát
a Sakától vala, melly Hebrew szava minden nemzetül vége
az mint pra Hebrot, darabot, szakat tett, és tsz. Indiaban mellék
ött Herodotus' szavai — Polymnia c. 64. — Saca qui Scythae sunt,
et capitibus erectis et — quos Bactros — in acutum sectos et compactos,
indicis tenuibus: sed non ardes, gentiles, atque pugaces, ut hic
Cures Sagares. Sagar tehát nagy folyót, emuk dimin. Elmult a Tzekerbe.

járak.
Igen: mert a' pársak mellett ölésében, melly Rekeln legfeb-
bek volt, ehh a magyar díszruhákat ~~legjobban~~, mikent az Herod-
tus, át ideért helyen leírja. Egy jóban találtatik, és arannyal
bőr pánczélt pántjából, és fölöttök pedig purpurból
állott. 20. A' finom ölésű Hellenek közzül a
gilkós telnitek, a Romolyhomlok — Dorjus = iaskor — a gi-
gász testalkat; 21 a remitő bátorjan, ő ezeket.

Hoz, Strabo, a' görögök és Rómaiak, bár kellyel,
igen rég diczérettel szólnak a Scythákat, akkor
még is pánczélos illően leírnak rajtokat, emlí-
tésnek okát abban kell keresni, hogy az ős Roma
a Fold közis, és ismeretlen földtől közel volt. Ine
Herodotus még mit sem tud Oniaról; mint azt más
hoz Apiatcsal Indiáig kalyibenek, dunyhás kely,
fekü pusztá minden, és nincs legen a világ, sőt még
mondani nem lyes. Strabo, Diodorus, és Plinius
állyák, t a Caspi tenger a jeges tenger öble; Arrianus
mondja, t a Caspi, és Aralmus egy befogtalnak. Cur-
tius pontalanson ösztönzi őt Oniai Ártó, át le-
vonni Macedonia sal Panaiset az Jaxartessel.
hoz Hoz most egyes tényeket be említsek. Igaz, t kimerü
lés nemelly a magas asiai népek elkártsága; Ethe
a Caucasusi, és Caspi porodon, lehete jutni. Mikor
ásztán mint leírja Plinius 22. akt kondor volt: jemtek nyolc
pályes. ider ölnyi Scythiak, és olly testűnyek, t egy fejenél több
nyilat lőne nem mehet; emlősi Ret elnálja, Holet. mint
jobb és balfelől tűzzel kigyult, és borostalmasan
vas daday függő pillál takarnak. a Sonder, melly a bőrből
volt az ist ből idefoly, keletről az ugas. a Rigyó Scythia pedig
at lyatakat, Cherp, telen engedi meg. Dek Scythia

---

20. Jud Fejezet. V 1837 1° Eöt. Horvát Jnos: a pársok
bőrről, mint hajdani magyar ősöki ruházatról.
21. Ulter Janaim Colonel Scythes, quorum neminem adeo hu
milem esse, ut humi ejus non possint Macedonis ni
hil virtutem aequare. Curtius.
22 Hist. Nat. L. VI. c. 17.

zépek ~~és~~ s bár magok köre barátságosak, az idegenek iránt
jó indulattal nem viseltetnek. A Ta-dalok megalapja ismeretes
ig ~~pol~~ Plinius, ~~pusztj~~ sem csoda tehát, hogy a Kútöben
vala ház Sándornak." ~~galma~~ Herodotus is ~~meséli~~ beszéli a Scythákat szemtanúkra
jules Herodotus is ~~galma~~ meséli beszéli a Scythákat szemtanúkra
rol, mint: az egyenes" Arimaspok az arany-ot "dalból mint
gryffek, a kaj- és kapcsolatlan nyelv, és szokás. Ezeket
vad" állomodat a Scythákról egyéb vadság. Ezeket
barbar és magas műveltségu, rendetlen és jogtalan,
tudatlan, és iránytudó, sőt csillagászatok, gazdaságok
ső" nevelés vala. Valamikor tehát — miként tudjuk, ebben
Sajos hiv talán egyes de van olyj: emberek, lovagi, éjszaki,
sőer" egyenes, legalább, finn, virágzó. Ko 23 —
magunkat nem birtokra. Máskor ell beszédünk, a
s nevelés képtörök jogot heves vitatalálkozással. Mellyek
egyesmind, mikor legen a Scyth-a nép ősrégi, és magas
műveltségének megfigyelése ~~a~~ nevek Roskéről, ha
találja, és Ezékielnél. Ily" irja — Ez. 38 — 39 Jafet
tol származott ~~Magog~~ Magog: ~~Magog~~, mellyre Josephus
derék hebr. történetíró azt jegyzi meg, hogy Magog Scythiának ország
Magyarnak nevezte ~~a~~ az Európaiak. mellyeket a görögök Scythiának hívnak
Leírja aztán Ezékiel, és mondja vala: gyújtsa
tokat, dárdát, bőrrel, vasat, és tűzet de fegyvert, és
marha vadat, tolvajt, és dereglyét, tragat, gyújtsak,
kopjákat, és ugyan egy fegyverjeket, mint ez fegyver az jónak,
és olly számosat, mint fellegy az egek, hogy ezek is
el égnek az egek földet, és tűzkárságot hagyak na
gok után mindenütt. 25. Ezékiel a Scythia népet lelkesí-

---

23. Anthropologi, hippologi, hyperborei, hippokrat,
Arimaspi, nomades, arotères, basilii.
24. Antiquit. I c. 6. Μαγωγ ὁ υἱὸς Ἰαφὲθ καὶ ἀφ' Μαγωγ
Σκυθαι οἱ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
ὀνομαζόμενοι.
25. Ezékiel XXXVIII v. 4 – 13.

el non emlék, és a' nyakas vélekedés ama, mit fölyebb mondot-
tunk, t. hogy a' Tábol nyeresden be déli Afrikai
és innen Elyjebbszéja el a' tűzhelyt a' perzsák, sabae-
usok és arabok földén, Jónok egyszerűen a' nagy nyelv
legyőnolabbikai Thrák, Scythák, Herodotus i. t. miatt
a' Scythákról illetőleg semmi nyitást nem tűnek; és a' dek Arcadia
sist is megöléket hallellenek nőtt sem ád. Rott. 26.

Elterjedett tehát a' Caspi földről Európa nagyrészek
mindenütt. Légrégibb nyomaikra találunk Asiának Kom-
pód Media, és Persiában, s pedig így, t. dél terek Kitt
a' kodorlap, és 3020 nem tág, Kik Kőtűl tetettek a' di-
rályok, és emlék tárgyai. Nem Kell sokat időzni
ten a' Kőtűlök Kúta magyarokkal egy bőlcsőkből Kik déli
Asiában, jőlesen: Babylonban, Egyptusban, Assyriában,
Arabiában, sőt még Romában is nagy számmal találtatnak és
mint látjuk, elsőre alanti Fokúlka, és hatni fok
Csalóka fajúlnak. Nem: fő rendűt sok a' nagy
medusok, és persáknál: mint at alább idézett helyek
a' Kőtűlök mutatják. 27. Kik nagyallast egyszerűen egy mint
Kőtűlök Jenitt elintve — mellyről Herodotus fölemlit — de a'
Kelet, és déli Asiai, és Afrikai, értők, gondolkozni nem szeret
fellemi, folgai, és egyszerűe mint Scythának ítélni nem tetszett,
ezeres, bár Scythák Scythiát, Kimmeriát, Kimmeriában
hangyatalan inkább nagy mint a' Pyrenaeusok, pyramis
vallásrend umbra Kimmeriában pedig — mint alább meg-
kell
tanúlt a' Vesta, Jónia, Vulcanus, Fest, Fener-
mellyt tett tűzet, és ünnepet örömyelben, tűzzel bor
zerekben, nagy egyetlen Kifőlkeseinél Gennadat.

---

26. Polyaenus, c. 76.

27. Herod. Clio, c. 101. Medicae gentis nationis tot nomina gra-
Justi Dusae, Paretacenae, Strucates, Arizanti, Dadi,
et Magi. Herod Clio c. 125. Persarum plura sunt genera:
Pasargadae, Maraphii, & Maspii. Ex horum Pasargadae
sunt praestantissimi, in quibus & Achaemenidae, unde re
ges persarum sunt oriundi: Ex his a pasargadis magi,
ex Scythis fabulae, sodi. Plin. Hist. Nat. VI c. 29. Medea
filiolum Magi obtinent Pasagardas Castellum, in quo Cyri
de"

közt legalább ad unam ordinem mit rokon a Gárdákat is, jelesen a romai Scythák

Még egy rendet említek meg romai Scythái # igaz[a]n mag- nevet viselt. Plinius, Derck temérkezik, 20- Könignek elején, befejezvén, t alaptalan, az elaljasult Magiának dicsőn tanú, mi szinte nemelly Scriptorok, mint az Achaemenis neve fü, de ellenség Vitéz próbája által, sokat rögtöni felelmet tőlet ortani, és Pompejus Könignek lelet; az mondja: Ha a lelek, ugyan midőn Silvánt meg is Lucullustól annyi magtéle Király — tét magoknak regen — rendi legió rejtett Spályam. Nar most ha vizsgáljuk, ki által ten Magtéle Királyok. Sithiában tekintetes Justinus, e Scythiából Ezek Scythia Scythiából Ozmondz, Scythiából Scythiából Scythiából

Illyes adatokkal bizza a Scythakról, mint mag, ez tett
imádo népről, mi magyarok, kiknek elsőben mintegy hamis
Ős és magyar kutyák van jütve a mag réü, ~~Hadalvitatás~~ mag,
nevünk gyűlt tűrimad, ~~ex~~ ez ten Scytha fiotol ~~Ős tapsolód~~ a ős, melly
jön, ütsé Herodotus, pint tisz, elsőben tészit, 29. emeli jesa. Gelo
beromlalla ja: a, ~~ez~~ és asta ~~kiszaw~~ ős tabot, utat, Urat. 30. ~~III~~ és mi Herod
mul-hoz ben mag or, mogor réen hendeltünk, 31 tovább, a
kinek elsőjeul mindig Scythaföldjek tartotál magyar
Ős ellenségnek, illanitsa és Keletkemölle and, t mi magyar ős
Ős el jöttünk jelen Lomunba. Tennidője ős ha egyben
ős Gallatak, melly tőt jiltye clast tipusbe relünk
a főnevet, mint Theophylactus bitanyija. ~~rdmak~~ és
4 Vinkley kis, rettenet a Scytak is ~~tiprolay~~ most mádemek
Jövőiséce tásünk adatokat.

29. Melpomene c. III. Cum graeci bellarent cum Anatombus
quas Scythae aiorpata vocant, quod homen istek tonus
fere vincidae: dorenen vizem dicunt, ~~tatk~~ autem oáig
30. Lato 98. Herses, idem quod bellator, astaxeres idem
quod Magnes bellator, quare dicas Magnes bellator
Ős és az ős ~~rágol~~ ős magyarinkul is ez lap
pattal mint Urat, Istenek jelentik tanulgjak e
legge a Scythak: Kádor ador, Ador, Tongor, Csomo
ja a nagy nyelv rendjen: lap 73.
31. Herday ős elődinket Mogoz Turoki Ures Komlaingi ma
gyar, Sz. Margit legendaja Magyar réen emlit.
32. Anonym. c. I. Primus rex Scythiae fuit Magog, ős gens illa a Hu
gog lege vocata est Moger.

Illy jeles apostollal birva a mag. v. Scytha nemzetnek,
melly hoz most már minden Keresztyénje, a Caspi tó-
Cohol, tudomásra volt, — mint az ősnyelv nyilvánvaló
maga és az arab medschusi fajnak ere, kitsoda tanúk,
a per iratok nagy és kis alap irásaiban, jeles
tanúk, és ami tudósokból bár, ekek által a tömér-
vallásból legtisztábbikat, és a balványtalan Cultust el
fejtse a kivándorlott magyar népnek együtt az
Indus folyónál ugy, mint az Istenek Rajzánál,
Strabonban ugy mint a mai Sibériában; melyet
ami iromba Chronica irónk együl egy őskönyvünknek
vallanak; mellyek ős és vedes Kabbelyén Herodotus
az Istert mellékes tájig 30. de jóval kitebb, s ya felye
az emberiségnek ázsiából kelet elterjedése kis hírnek ugy csak ő
jobban vegezé ekre tagonány, mellyet másutt 31.
megenlit, t. i. a pontus Euxinus környéke más kalyi
vala az ázsiából jött Scythiának, ekkép több fellegeivel
bira, mondom, a tanúnak kivást, nagyra ázsiába
települt a Magyarok őshonát: nemcsak, hanem Magyar
nevünknek is igaz értelmét elegre kivalálhassuk. Ugy
Deci héber nyelvből lehet ezt le, mellyet t. a nagy
mint egyébb nyelv, segíts közöttünk; Honnét Jövő
Magyar, az magyarokból, de ímé nyelvünk szabály
szabok ebben hibát, mit ezen ugy az és ez igazságnak,
pl. tel-er, tel-az; de ilyen (nevünkben) ezen
29. Sőtön ő t. János apostol olly nemzetnek irja le a Magyarot,
mellynek kéne nincsen olly nép mint a tengeri fövény,
Ezeren a föld minden a kéz szára felé elterjedte. Apoc. VII. 8.
30. Nelgen. c. 99. Az Istro hac jam retro Scythia est,
mendien versus, et Asiam posita, usque ad urbem Caspiorum.
31. Nelg. c. 11. Ister et alius fluvius, qui ipse praecipue ap-
tiori Scythes nomades qui Asiam incolunt, quum a
Massagetis bello vexarentur, Araxe transmisso in
Cimmerium abiisse, eam regio, quam nunc Scythae
incolunt, ea Istro fluisse Cimmeriorum.

Lanem igaz is van ab és ik. Ha tehát a magenfpesz
vag földmiellestől keverettünk volna, az oskola mag
vadat, így nemzeti nyelvünk nem magyar, hanem magát nev
Ψ ~~Arany~~ Budainak ars, és valljuk kegyetlen
vetta magát, és lenne ebből egy fpe magyar. nem tudjuk.
De igen, most már tudjuk. pest Vörös elmondhajuk,
hogy dics. nemünk: magyar annyit tesz, mint a mag
tudatlan, ész a kellemetlen Cayklarok legrett türhetlen, fá
ságos ólaz és magas tornyu" ökrétől rendet ür; vag kebel.
ghinyol. pem ~~tudni~~ magyar nevü nép fokunk, olgyer. Szükség,
az az, veretis földrettől. A Herodotus fémi
pest, és a régi Scythe nyelv sajátja. Ebből a ord
tett fesit, és az Amazonok, kik fejnélkül kodistak
Arpatakat, fejzilloghal kerekpart. 32. Apfim
Ar, — Aszfaz ~~Ar~~ nemcsak fejet, 33. hanem olly fourt is tep
Magar te, ki ujek, és iskörfigért a fejdelem által kijönő ley ne
Lit, melly rabok jutalmaktat. 33. és nke most fall rödjük ne
mogor robbanyektol, t nllyon e jelen 1847-ik évben is, fik a sk
tesz mag pentzedik jatlag rett magyok. bitony nem ena 14 milliotol
unt: és így és Szmend földe lako Scythe, kinek ana félmillion
nny: Uzur, nevo" kenessig, melly rabbodni pudalo ifjusagot ta
hunor, ut, mestia, - ginek a kazdag Scythik, - dust földet, és olly
hun nemtet, - fajdalom. megedig ginek birodalom - fenely szagodel
beliket. Jogtlan nyelsk tellam or Vitezik birtyaitol, mellyek
Soket ösi birtokukon figgetlen praszga emlik. 34.

Dics ség tehát isemek. hog Magyar nemünk már
most dicsinden nag. és Ores ana emlekezet
Magyark legyek. és ginek igaztan kabad és nemes lellek
[és Lengyai jelesebb ölelő rez. kep kabadsagot ne ár ald szaba
tol helyes milesben, dicsemlő ermeki tisnasságtok, kinek saja
megyott lende ölesünkben, nem elnyomatban, kinek czenye hog felyebbek
dics ösfejben

32. Molpom. c. 110. Amazones Agrpatae, Scythicae lingua
Kerstes idem quod bellatrices: Agathyrsus idem
Gato c. 98. bellatores. ar idem quod agricolae, fen rustici.
chronica in quo magnus bellatores. ar idem quod agricolae, fen rustici.
ja: Magyar tog ak ar, és or Képzők, omagyainkat is ilyen szokasunk
B. Magyar mint, urag s fi inkey jelentésbe olly bizony sokodefani
legendja pedig nador, Ador, robot, és nagy Bonyor, és Szocsap
Magyar re. 23. Ursina d. 85. Dna miti dr. ego, sica lingua Ossetarum
ulemlik. 34. Fizelmes idemel, t Hitvany, Feldmiles magyar, Thuro ki Képes

Hátra van még második állításomnak is rövid kifejtése, s adatokkal kivirása, és annak bebizonyítása, hogy: a Caspiföld alsó tartomány, mellyben mintegy fenyegetőleg fekszik előttünk oszlopaink, jegyeket, mellyek elődeink őshazáról földünk Kelet-ig, mint a Loire vidékéig. Ha már, mint fáradtabb utasok, rövidebb kiadásunkat lehetünk.

A magyarok elődei, az olly sokszor említtetett népek Dél tartomány, Kis vagy Dolgozó Nagy Scythiának, Asiának, és mondandó emlékeit fentartják mellettük. Még ma Sinae egyetlen, magyar szavakkal jegyzett folyó pontunk, egyetlen nagyobb nemzetemlékünk, melly magyar nevét Ptolemaeustól alkotta, olyatén, hogy Ptolemaeus a kőrösi romboló kalmárnak, mikép kezdték azt akkor az egyiptusi görögök, alkotta a perspolisi Cselekvésnek, akkor az athenaei Parthenon, akkor a romai Colosseum. De illyenek voltának a Scythiától fennmaradt egyéb nemzetek is. Ime a parthusok fővárosai is görög Városok voltak. Strabo mondja: „a gallusok emlékei az elsőtől fogva mindaddig, mellyben Caesar a hetvenedik évet betöltötte, nyelvben fennállnak.“ [37] Caesar a hetvenedik évet betöltötte, a görög betűkkel is jegyzetekbe találta elfoglalt táborában, [38] és Ovid Tiberiusnak mondja a fejedelmet, mennyi a görög, és hörcsök. A perse pártusban mennyi a görög, örög, és hörcsök olvastatni, és illyenekkel: „Allah a mai napig, kitelleti egyen olvastatni, és illyenekkel: „Allah a Kiril mind nagy ajtó. Rakomed az Allah fő“ Allah Gyeja, Ali pedig az Allah helytartója: „de ember“ ez, más Képpelatus nem lehet [39] a tőrök, és régi Heraclitával is. Ekket a magyar Allah elvből

Fejtem

[35] Rerum geograph. l. IV. Τὰ ὑπερβολαῖα ἐλλυρίοι γῆ ἀ Ch. l.

[36] De bello gallico I. c. 29.

[37] Schütz allg. Erdkunde. IV. p. 97.

fejtsem meg, melly sárkány, ispni tűzpelerőba, ven tüzve, a
Képek-ben is ábrázve, lakot tűk már avatlanul hely
foglalnának. Nema kinlakot tolat, jigási falak, es ö
Dög árkok az ön mélyek, mikor a magyar Kavalli lovtalig
kárdjak nyilak- és kardokkal tőlek.

Most már mi tudok mit tegyünk. Azt, mit Schlö
jentsel t: ifjel kell tegyünk at ösmetsel dolgoznak
világalásával foly, által, t komor erdők Ad, kel labyal,
ről mit tesz, Már a mind hiába. Ast nemtsek re
ügy kámolyak, mint kenyilyek spiralis lanem, mina kinyi
kimbiti tapadás által. Nem: st ken tüzik: sár tudjuk
zepellel va tüzik, ki ezekben fölá ken marodnak, kan
vaz közebb Kegelöre talan ay fedig es ösb romadok
Szorittatva, ay fedig fölöttök elsporodva, fedik egik a
tostajnak, és ölnek mennek. Nem: bár a magyar o
konlerencsben már oly sok pere, csöke Kifelet tépet
és annyi törtinetsi kegyder ipiszet: Mind del
meg kam tizenöt kargalomnak, mivel ez, még ez mo
és öszény, kelly birtos sedmenyekre ráutat. Es (mellyek A. at
kez Ezeriil elöb tajt, és tüdöket, mellyen a velünk sz
Szemtsek kaltal, mitten félreismetlen magyari henek t
kültatnak, és a kova vonultak, kicsapásait ája, alle
tól szalaptott öseink. Illyenni jilebe a legatalkodo
Kifledés is fokte valamit adni.

Ha illyen tajt kezdni indulunk, valtom t megis
nagas ősiában, a Caspi földi kelt megállapodnak. Mezik
Már most ötünkbe a legibb földelitsak, jilesen, olvasok
és Cäsak Plinius, Mela Pomponius, Strabo, Ptolemaeus, Arrianus, Justinus, Curtius, Eutr
zentuplöl, Ismeltrajta 17 t könyében: — Az, kie tenyé
jobbad Scytha nepek könyökig 30 Ha azta Kedjük tol

40 38. Hist. lat. IV c. 15. Primus — Caspii maris — finus app
latus Scythicus; utrinque enim a colonis Scythae — per
ei inter se commercia; — hic cruces ipsum flumen Rhi
rum populos Deis pervenum Albam, ut ferunt, ab Iaso ar
ortis; — Ultra pauci Scytharum populi, post deinde Sacae ap
rae, a proximis gentis, antiqui Armeos.

Kik lehetnek kazamyos rendek? Feleli, t. pathusok, cas-
ducok, Colchusok, jászok, cadusok, pandák, turcák
—ezek alatt lappangottak mi, mint már fölebb tűnt—
nádok, Hi, nagyok, ac ok, és ezekből. Ha kiűzött tőle, mint Aeneas
rendezett városok, és folyók vannak itt. Feleli, t. itt vannak: a tapuzok
Chabalaca, Comana, Jasonium, Aparnetia, Choramna,
varosok. Fáji, Szilis, Phegnus, Margus folyók: a Taurus
déli oldalnál pedig: Halys, Sarus és ezekből. Ez belül, K. K. Ham
az Ms. pokadban ült Plinius. Hallják, mit mondanak
a Phasisról, az Ms. pokadban ült. Leophylacus Sinocata
és Piceptomos ide tesznek Sogor, és Ogor nevezet
Ezek nem két tanen ez nevet; az nyilvánvaló. Ez népet: Ut és turkus,
De helyesbíl az arar, párkony, vakon, népet: Ut és turkus,
Kire az Ms. ben, tegen, fabad, megjegyzem, t. a görögnek
V betűje nem lesz, a helyett b t-ir. avarok (tehát ezek Ms. ben
Abar. ebből pedig—a Sogor és Ogor példájára—bibor
Constantin fogyott Sabartalis (mint a Sinos maga
vitálás Asa és Sarcenolla nem lettek, tanen Sinos
Földtudor az, akit, t. kalpikat avar és magyar módra,
gigás ábrával fölvarrtak, határozottak,
Fülöp avarok nevezetes, említett bibornokról. a ki
görög tanulmánnyal, bár ismeri az általa említett magyar
szavat, mint mondja t. a pacinák által kárános képek
a Makarol, még is a nem görögöket barbarokk Sik
nyitni szeretik, mindig törökök tűnik.
Jedig már előtt dondenk, Pyrinck nagyon nyoma a Sogor nép
hangzóit.

Ut megint, bár nem örömest, Pannoniától megrónja a görög
hiu dagot. a medusok és perkák, egy kor világ birodalmat
vittek ki. a hiu görögök mire vetemedtek. Azt, t. bár első
ismeretes hadvitelé: Plaus, Mosci irassa fölül, és
amak tele tűlmadot, amik lovat, és lovagot, még is Herodotus,
elad ok fent, a mádok, medusok, a phasisok Cususok
pánczokkal a fejedelem kellenek, a fokozat pedig ismét
a fellen Jasonok, kolchok ezek ijjasok, és emlékeikben is
phoenixnek vélek emlitetnek.

Még Ptolemaeus is hozzátette a Caspi földleírásához, tévedését még a történetírók is
mondja is: Primus Rex Scythiae fuit Magog, és gyz
illa, a Magog rege vocatur Gog, Ptolemaeus is
és mennyi igaz van benne? Más tévedt. Herodot, Plin
Caspi tengert nem tudta, hogy a jeges tengerrel, annak nyelőcsövével
Magogiát: valószínűleg pogány magyar hagyományból, mer
ből Nimródtól, sőt Noétól származási ábrándjait mellőzön. Ptolem
Ptolemaeus Geographiája, ismeretes pogány magyar hagyomány
Ptolemaeus, állítja, t. i. a hunok, vagy kunoknak, Ptolemaeus
Kaspiban, Dariust Macedonis Sarmatiával tanyázniok. De Ptol
beles at ázsiai Scythiába, mondá Plinius Ptolemaeus hibáját,
Codroes pedig hibáját Justinianus tanai
rály alatt, hiszik Sarmatiával. Ptolemaeus, bizonyal
Chorasan, Bactriana, melly a napkeletit, és minden
a mai Kaspi a tükrének Kelet ja: minden Kelet és minden
ja. Chor tenger, persa nyelven, napot. Chorasanból vala
Attila fija is, Csaba, Ildemer és Ed atyja. 42 Chorasan
ban pedig a Caspi tenger Keleti oldala mellett tejjel,
Ebekangrall honi ismeretek a Kiltőkről. Herodotus
res Geographus ezzel; t. i. Herculis Csákai, Codroes
persa hírrel Kaba Kétértelmű ajándékokkal állatta Kirus
Telyt hívott a turcusok fővárosába, ezért persa párt
ellen harcra Kelti. Ez — Kr. u. 68 évvel — Cyaxeres
napba legyőzi átadja, seregei a csatánál vérének
Kibilda császár Persiába lépve ismét városait le
rozta, és a Kutrul fensége nyelvemlékét felfogadja.
A törökök pedig, ekkor lépe a Kalló tele, Skodal fo
kozatos a Caspi korosa hanemba visszatérnek. 43
és bizal Nestor is. 44. még a 7 kérdésben is
42 ~~44.~~ Kohay: Mater ejus — Ildemer — de Coroshmins orszá
43 ~~44.~~ A relandi hadas 295 2 lapja.
44 ~~2.~~ Schlözer fordítása Nest. II. 114. „Hannus Rama die
weisse Magier: — Diese singen aus, unser Herrschaft des
Zaar Gallis bekannt zu werden, welcher mit dem
persischen Zaar Chosroa Krieg geführt hatte.“

itt találjuk a magyarokat. De mert a ~~Kül~~ kázárok Józsefen
nen alkamakkal ellene a Sarcenok'ejének, a Chazarokkal, és
a magyarokkal ellene hadakra küldeni az Istennek dicsőséget emberének;
de Zelök nem birta a Caspi nyugoti partjára vonulni,
oda ~~hívták~~ magyarokat vonni küldeni: de itt sem használván
a ~~Kazárok~~, és Volgaszigetein átkelvén a Kaspi tengerben
Magyarokba — de nem régen ~~elfogva~~ a Kaspi tengerben
meghamvadt: pedig a mai Turcomanniát, és Horazeban,
a Caspi földön. 45. A ~~Kazárok~~ Kazárok pusztába még ez elvalasztó
ige Kazárok Kelet a magyaroktól Kazárok. a beseny[illegible]d a Volgán
innen; de ott elvesztve, biborod Constantin szerint, 46 a magyarok
nemzetségek ~~ket~~ nevei: ezek Atelkuzu, vagy a mai
Moldvába költözött a ~~Kazárok~~ Kazárok pusztát, és Perzsia
szomszédjaba — tudjuk mar ~~ket~~ Chorasan — legyen
jelentett: és ~~ket~~, ugymond, mai nevig a turkok lakjanak
nemzetségek ~~Kazárok~~ Kazárok — ἐπὶ βάτους οἱ καλοῦμενοι —
nevezetnek. — Ezeket még most ~~Kazárok~~ pusztak bitorolják
Jüdeni atok, kiket ~~Kazárok~~ Kazárok nyugotra
~~ket~~ laki turkok, Göt atolyat meg is kitogajták, es
emlekezet ~~Kazárok~~ zakon, nyelvtudósiságát. 4 debrentei

45. Ennél is ~~Kazárok~~ Kazárok Chronica: „Die Pyssi — chazari —
und Krogoyer hatten ihre grösste Macht aufgeboten,
und suchten die Andere auf alle nur mögliche
Weise zu bezwingen. Nachdem die Pyssi angriffen
worden, fiel die Last des Krieges auf sie. und
die öftere Niederlage war sehr beschwerlich. Wesswegen
die am Kuma-Flusse wohnende Völker sich von dem
Chazaren der Pyssi trennten und mit allerley
Habe und Güter, der in Mascher wohnende Theil
retteten sich über den Terek und Volgaflusse ein grosser
Theil blieb im Lande Kipczak zurück."

46. De administrando Imperio. Cap. XXXVII. a Scriptores
Byzantini, Kiadó gyűjtemény? XXII — Kötetje, 88 Lapja.

A 9-ik fokrul fogva kezdi ismét a tsomáky és Ket-
dik a történetiek sorát. Ezek tehát mi is megállapodnak; ez
egyet még meg emlitve, a szántalan Magyarországi helyek és
4-valamint gyakran a Szláv nemzetségeink emlékezetét bennünket Magyar Ázsiai
rámutat hely- "Sklavinia: jelenti, Armeniában: Országot, Ürmény
nevekben is. "Országnak: a tükörbe egy a hegyes Bakony, stb.
*Bada csonya Baka, Dag, Dagos, Dgat, Dsod, Dachnia,
Dadacsolan Dalta; Strázsa folyón Arács Alonya vitéz Sza-
Segedina Konta, Albaniana, Abony melly az régi Akadékba
Sebesvár még Albony nevet ejtett. Dnáva melly Chorvátsában
Tömösbe esett, Ar, Arad, Ardó. Mádai m — et Medá —
Chermend, Máda, Mád, Mád, Mádas. Ogoriana, Eger, Agárd,
Szuránya és egyebek, mint igaz Magyar szókkel, örökös tanúbizonyok.
Szeran,
Dolkász Ekképen, ily sokan szent irásba nem gondolja lépjek
Dalkasch akár, mikor ő dolgaimban Sakla fogott, hogy
Ősi tsomakra jussak Magas Ázsiának nagy tsoda-

Második rész: A vallás, és jelesen, a magyar nemzet vallásának változásai, és korszakai.

A vallás, mint az emberi szívben lépő, és minden gyújtó tűz, szent jótékony Nemző, egy idős alatt embertársaival, és mindig szentebbé Atyjával, és tápoló ennek fejlődésével. Az emberiség szemlélő egyéni, és még el nem mélyült korszakában, ennek is egyszerű értelmi, részszerű elemeknek, és szerencsés talánok találgatásinak, templom, papság, és szimpátiák nélkül. A fejlettebb korban bár a pompás Cultus elsötétíti a szerencsés szívnek, és fájdalom igen sok helyt a tiszta elmenyi a helyet a külső fény mesterkélyeinek a belső isteni Vallásérzet tiszta lángjának, bár átalán a vallás szükségben inkább a szív, és érzés sajátja, mint egyes képzelődése, pl. a papság, inkább az érzemé, mint a tudásé, inkább a bölcseleté, mint a politicai bizonyos lépések emberi álmokat, és az igazságtól állhatatosságtól meg, midőn a köz pedig elmosódva az egy mellett lépcsőfokot, nelly sárral, és porral megtelt ott a fensőbb gondviselés mire, nelly emberi-szemünkben lassan Hamarosan, de szabatos szavval, lépcsőnkint vitatja a fensőbb tökélyre.

Ehhez bár valamely embereknél mindig, nem a lélek és test, hanem a test és értelmiség fejlik ki előbb, innen függetlenül, és egyéni fenségesebb és kívánatosabb tapasztalás a képzelmi előbb fejlett ki, mint emez fiatal fenséges alkotóját: mint a kisded is előbb vonzatik az édes tejjel táplaló anyai emlőkhez mint a fondorlatokhoz, előbb egyes az ő képzeti dajkáról, mint az ő igazi anyjáról, és atyjáról. Igen:

mást a vízpart mellé Róma, és a dajka Róma vagy Ilitheia,
látható, fát tapintható; ama fényes vízpart pedig, mely
át fűlebül öleli, nem Ilitheia és Lathaea. Ne csak
fát tehát a természet, és indása első fejlem-
és jön vízre után fejlődött a jellemzőbb Egyiptus; mely
a Delta, a földnyelv típusa. És mivel az Ister
két folyású, a Rajnát erősíti, kétszeri természeti változás
nyok: a nemzőjének villám tűzhányó hegyek, és
elemek elemében laknak, mint a fende fejedelmek
nyok: a fűlek és lengyel nap, a rózsás tavasz
és a Dicsel bajai; innen a természetimádatnak első
Rosfele az ész, mellyben az emberek inkább a rettenet
tűrvényében fejtenek valamelly rejtek fenség, és ha-
talmas nemtet, mint a felső időszakban.

Ez tehát jelesen Asia az emberi nem első böl-
csője: és ott annálinkább, mivel itt a nyugati hegyek
lenyi égtengerek, a vízben tükrözések, kicsúcsos
nyi nagyság, a földben egyéne élelmi fajnem és
tormában nyers állapot, egyéne életelvi fajnem és
rögtön megfenyítő. Bár, míg most is példásnak vesz-
tulajdonképpen tudatonkat, és egész bőre találtatnak. Innen
az ásiai vallásokat, és cultust, nem a fejedelmi, hanem
a tenger jellemzi: templomaik sikeres nyugati, földi
a kinézni, istenségeik bolthatnak, és hajdan emberi
áldozással tejesek — tudni, itt még nő is magyában lép,
teti a nő őrjeg a vilongásban — bálványait nagyon ha-
sonlók; — Babylonban, Delphoban, Tirusban finnyo-
rítottak; — Hellene tehát az ásiai, és a felső nyugati
mási vallásoknak vert ércel a földnyelvi ismeretes
amaz is pedig, mint földmes, és mélységes tapasztalásra gyü-
jtetett.

Ez hellenfelé vallás nem, mely a természetimádásnak
más

1. Herod. Clio c. 183.

másadik Korpale nyajas, és a nag mindennek világ
tennek Kép olvasai fogja fel. És mivel a képes tehetség
alatban tünik ki a kellen kitenjenek, külsejéig sok
ifjú kivésse lelke fajulnia, mi, a nillas esprinyei kanda
hatok legan, de ez a kifnagyobb lon, t. i. kellen müvész
lengtetelme czél czig kifemelne, azt a mi remek, kép,
és kellenes a tömegben, vagy elmény nag a szépa
emelse, és a tökélyes, utanzatlan, antikjaiban
nag is tespedésre. A kellen Culpturak kifinlepik ele,
tek tanulni ina remekmüvek tanbnek legyek el
nyeit, és ifjany ait kitejtő" alakkal bennk, és ez,
t. a nillas dolgaira epen nem kötönyös, sőt külsejes
irlési mielség" sőtsünek, Sőt feldany ainak önendők.
Dán mészetből nem tagadtapi. Ez a kellen tele nilla
sobban, és kép ig lépne fől, mint fő, és egyedul lengyes
dolog, a Culpus ez által csupa Cinchelette, és a kül
ételel tapjan vala, ebből fogva, az, a mi a nillas ban
mennyei, földi, a mi fellemi, testi vala, a kellen
kép nillasal is el lesz tökélyne a földiektől, és
helyt ami a kepfany világ, fellemibb, és közelebb
nillasok: nillyel elmenye fogjon az, te nillas által
az emberi kedely olly Harmonia ságjele tesse, kelly
jótékonyba hasonlon épe étele, és Harmonia: megy
gadva telaj, az egészből nem pedig emek elején egyes
oldalai, és kajtatai, minől ételek, épelen, és alkal.
Egyan: Jen a mödnellül étele, képestasodban, és
jellépében földele. Jen a kidig ig kopare fillan
Emenye" és fellepésből megtapasztot. Jen a fiú ételek
nlabe, melyen elsenbe pidistai vallas, és Culpus, ten
fellemy a vallas igaz elmenyeit, hasen az kelly
e Harmonia fogalmas. Ételek elmei és közlését földbeszere
ételek Cellen tapláljo. Illyen mészetből illyen
Canonnal Kezünkben, vizsgálgat meg Kár mock a Sz.
Athal

Scythákról vesett hagyományt, az ős, és fenntartó
magicusról; mit Ár Rell előtt ismeri, ha még alapjait
tudni mi'ala vélekedésében a Theophylactus által rövid
vonalakba előadott, ama vallás, hellyes Történet ösmeretében
4 ezt Rell és gabonáról Isten istenségéről; és az, miből indúlta, és
épűlnek, la tűzhelye e Tanítás Theodot atya főlényét a Bölcs mikor
mindenütt Történt, sőt benczűrt lakt, még is isaac
ben, mint vallás tűzhelyen, és nap, gyökerekben.
Történi tudósaink, kik a Scythák vallásáról komoly fe
gyelmöt tárgyán rittán tesik a magicusról, ellenkező
ösvényeik a persicismussal; ennek pedig a jónál későbbi
persicismus, és gebericismussal. Oka e fogalomtaval
vel az, t ellsőt, az magiát illetőleg, nem tudják, t ennek
ősforrása Persia, nem Scythia. persicismust
illetőleg pedig, azt hiszik, t a tendentiosa perzsi
mus, ez az "speculák" hitrendszerei; pedig az igen világi
bőnek ismeretes; dannyira Dabba Rell megállapodnak,
mit mind Plinius is említ, t több Zoroaster lépjen
egymás; 2. az pedig abba, t a tendentiosa említett bőnek
jónál Despotikus Rérek ingatják. Mi most a tendentiosa
Authentiáját főlösleni nem akarjuk. Csupán az jegyzőkönyv
t le Recédik vele: Anquetil du Perron, Hammer, Hyde
és Tychsen, és Bayle; ellene irtak: Jones, Richardson, és Rhode
Nem fontosnak itt az, t az magicismus nem persa
nem Scythia rendetlen, és jóval előbb mint a legfőbb
Darius Hystaspes alatt élt Zendasche, v. Zoroaster
a K. anakt átalakítja, ez despotai tanúny igényeihez alkal
4 és örökös vala, megkedvelő papsági rendelkezés, és mitsem elvadá
és egyéb rendszerekből, le a Lelken, és nemzeti istenek hitének
tiszte. Ilyen vallása a papnak, papi, és világi tartalom, és ön
ünytől mert Scytha képpel nem lehetett, pedig az Rell
mindannyi, t le a persicismus fenntartó alkotó a Tend
Tány

---

2. Hyst. Nat. XXX c. 2. Magia sine Dubio in Persida orta in
Zoroastre ut ipsum auctores consentit. Sed annos hic fuerit, an
postea & alius, non facile constat.

Ünnepélyben előadott parsismus, az gebirmusával, mak
még szabadfellemmel tekintető ebbliqesst. Ezt más
oly mesterkélt oly bátonas, és bőtői, temut ben a
Szanyani Szythafölön, emem a Ünnyelmes, és pukaszán
rekető Indiai Sempsédjaában vellett szülelni. Alapja szerba
mind pisismusak, mind gebirmusak ak ösmagyismus,
mellyel rendszert most mutatásal.

Mi ak, Jrki dömunkálatai által ben legittene, ámmjele
forrásból mutatnál: Herodotus' Kelpomenejéből,
mellyben a Szythak vallásk elmutak Lucianus, Szyth
és Jovianis, Dimu Dialogjaiból, legiakább pedig a Diis
Diogenes elbeszedből, hol gmdot fordha ben legregibb
vallásu, mellyben ha Aristotelesnek, és más görög, jelés
Bölcsekkel Szythiának Filozofiája ben csak ak indiai, és Magyarsi,
Lehem a mások bölcseségnek is. Ezt szerba, s Szyth
lyen vallásunkat illetőleg elöre gyelt jeg szerb szögen, bár
Mind ak ó, mind ak új Szövetségben ujelentett vallásnak
Ki tiszteloje vagy és emek kinden egéb vallásot fellett
Szentségéről tetgissa gyötörtem: a tiszteles, és gyötörés
akarban olly szép Dumen sok ben kiggyes, t ak
egyenlett pogány vallások sokasági ellen jogtalanságot
Szerelek el, és ebből szépségét ha vimek, ha ne
emelgem, mi benniek, jó, szépes, és deák valasha se
mindjun, a hubrek vagy Szentségek, és ak egy világon
lett elterjedés Szabadalmából fől se dentsem. Szép, ha
ön ak tehetem, foly, dördik ösvallásat fohlagyfand.
Polybius sok anek arany
Szabályát, mellyet minden történetiumak kezdik gyelt
Tacitus: 3.

2. Diogenes elbeszédje ak a Magusok vallási eddgai:

3. Hist. Catul. prodmium: Sene quidem in Caesaris vitae partibus.
parcendum, ut, ubi bonum & amicorum & patriae sit arcanis: sum ubi
historia: personam exigis suscepti, omnium illi obliviscendum:
Nam, ut animal luminibus adversis proclive cuique reddere, ita, si
vitaten ex historia tollas, quae propest illius hanasis, est nullius desus.

A mágok tisztelik az istenek, Ormuzdnak, Mithrának, Anahitának, Vanyúgnek stb. tiszteletére áldozatokat, Mithra ezredéről csak két hellenes adatot meg-
találnak az istenek természetéről, és tudományáról. és ezt hiszik, hogy
ezek nem egyebek, mint a tűz, Föld és a víz. Kosmogoniájok
atomokat, kik ezekből képzeltetnek, és állítólagos emberek, és olly
tévhitben vannak, hogy istenek közöttök is meg van a nemek-
kim, és személyi különbség. A jogokról és kötelmek;
jog- és tiszteletállomásnak állítják, a [illegible] megegyezésre.
Jogosnak is, és a jószót elmés gyakorlat mondanak állítot-
tákról az istenek gyülekezetében. és azoknak leg teljes tudósítá-
nyokkal; és két kutat ásnak, és vélemény Isten lépik meg a lápo-
kat kémlelt. a tűznyelvét, kiről az arany kapcsolatos meg
nem engedik. Rutájok fejére azt a Föld, kerülik a Kutyá-
ezeb élelmét a Kenyérnek saját. Pálcáiról pedig vannak kifej-
tegetésben —. Aristoteles ezen könyveben, melly Magicus
Czímet visel, mondja, hogy nem tudnak jósolni. Ezen, és Ter-
modonto pedig állítják, hogy a Tornaszer és, mint vesszők
mutatja — a pár: Zendavesta, és perse nyelven Aranycsillag
got — csillagimádóiról. Aristoteles a pythonissákról is
könyvében így szól a mágok tanításáról. Két főelvet kezdik, ezek
a jó nemű, mikül a rossz: ezeket pedig Isten és Ördög
mondják, a mások Pluto és Arimanny nevet viselnek. Hermippus
Az copompus a mágokról állítják, hogy ők a halálakról olly
és halhatatlanságról tanítják, és azt is azért mondják gyakran
A Solibeli Clearchus állítja, hogy ők induljon bölcsek az
gymnosophistai is a magoktól eredtek, igen sokan pedig
hiszik, hogy a judaeusok is onnan származtak. A hi-
a magok történetei közül el, mennyiségük arról mit is írtak Kö-
zelnek vadnak, és nem igazak. Mythologiájok arról mit is írtak Kö-
rülöttük, miként a mythologiák több Isten, és tengert bölcs
nevette; mert azért a magyarázatokról istenekről kiket
hogy pedig Xerxes az Istenek Kép és emlékoszlopait lerontotta
ez vallásával fogva tart. Eddig Hogyes: a kinek
tudása, bár semmi hitben a görög írókra, de még is
becses annyiban, hogy tudósít abból, milly régiek tartották
mint a görögök a magyarokat, régiekből, t. i. a régi
régi

Brahmanismus; és Mosaismustól. Plinius tól, ki Aristoteles
„Magicon" című könyvét olvasta, tudjuk, hogy a magyarok ős
ideiktől „Zoroasterről, kit a magismus feltalálójának hitt,
miként az hat ezer évvel őt Plato előtt élt. Ugyancsak
Plinius illeti „a hosszú görcsök eltűnt, t. „Rhodus is
magus volt, és Zoroaster után tíz évezred telt, 5. Plinius tól
tudjuk azt is, hogy nemcsak Orpheus, hanem Pythagoras,
Empedocles, Democritus, Sőt Plato is a mágustanból
merített, és ők bölcseségök forrását innen hirdették
magukról. dicsőséget; olly tiszta, és pártoni elvadultak
vállalat fel ismét tiltás, vagy ott, mellyet inkább sőmi"
tegnek mint utálatnak lehet nevezni." D. Rhodus le
tehat előítéleinket a mágiai dicsőségre felébreny
tette, és sokan bölcsek közűl hirdették a magus
ellen, és sokan bölcsek közűl hirdették a magus
A sia nem csak ezekben nem, hanem a tudományok
és a „vallás" okona.

Theophrastus nem nélkülözhetőnek fogá fel a mágvallást,
mivelhogy ez „folenyt imádott a maga rendeli, a tűrt
Jószefus pedig csak töpped de nem imádá. a türk
pedig a fellép az istenitiszteletnek: mit Herodotus is állít
mint főhe a Scythák vallásáról, ellen is: Arisnak 4 7.,
Vitül, ekket ingyetlik meg: Mindenek felett Vestat, — a tüzet
Vatan tenger, a föld; de tartva, t a föld a tenger neje.
Ghet után „apollot — nap Ekket minden Scytha isteneknek
Hercules, és Mars t. „ és a pennyei Venust — Lod —
lenni vélé. Hanem a külső Scythák Neptunnak is áldoznak. 4 varia

4. Plinius Hist. Nat. l. XXX c. I. Ludosus qui iuser sepiarum
pectus magicam Aristoteli historiam obscure explicuisse
voluit, Zoroastren unum sex millibus annorum ante Pla
tonis mortem fuisse prodidit sic & Aristoteles
5. Est et alia magices factio, a Moseo etiamnum & Lotapea,
Judaeis pendent, sed multis millibus annorum post Zoroastrem. D. ü.
6. Ugy. ott, ugyan ott.
7. Thelpom. c. 59.

Vesszük pedig Szyrta nyelven Jakab, Isaiast Pap[ae]us és
ezen rendek, reményen Christ igen helyesen: a földet
apianak hívják, apellet Oceanusnak; a nemzet
Vernest Artimpasa nak, Neptunust Hammonadadet.
Dábrányokat, oltárokat, és templomokat állíni helyes
zek ehen vélik; Kivéve Mars t, mit emek illyenis
emelnek.

Sipeglik Herodotust, mit vála nélkül ők kondy
borongva a föld öseinek felett, de hogy it a nagy
Diogenes D. Sinet nélkül vótak meg, ok is igaz
Lucianus „Toxaris" nevü dialogja tehet ar, melly ből
Herodotus „Scythia" leírása kitetik jobban: el
ből kitetik, t a Scythák, Skiták egy a legre,
mint életben, ádókat ok elemeknek, napnak, hold
nak, Szyldnek, még vélhete Földnek is, de nem
ezt mintha ezek imádnák, hanem, hogy világosság ki
jelentnek, „Föld" ezt tették emlegetésül által, mas,
Nap ok Földünne ábrázolnak. Ezekről a barátság nem
tőjét, — és ez Hor'át nevén nevek — templomot
emelnek Orestes és Pylades-nek, áldozatot tartnak,
és tetteiket rézkoszorúzzák, és dicsőítő emlékezetes
szavakkal dicsőítik. „Valóban ez pol Toxaris,
mi áldozunk Orestes, és Pylades-nek. De, Mnesippus.
tudd meg, t mi ezt nem azért tesszük, mintha ők
jobbak tartanánk, mint mi, hanem azért, mivel emberek
emberekkel társalnak." Lucianustól tanúljuk és ezt
meg tehát azt, mit Theophylactus, mondott, t Scythák a
tengert „Istennek" nevezik, jenkiket nem imádnak, vagy a tapasz
talás Kitte, hogy több dolgok emberi kitsinyek, mint ők
nap, hó, tűz, föld, kösök, és ezért ezeknek
tiszteletes Templomokat is emelnek, és jelen tehetik
ezekbenkkel örülnek. Ezen pedig bizony így által ke
vésbbé helyeselnek, templomokat nemi bolondságnak,
tartják: emek jelképe fenyik a tűz, melly Égre, és ne

melegit, pusztít és ápol öl és ölelni; ~~ez~~ így a folyó is;
a kéz és ád, lábasit, és zöld, öl, és ölelni, lámpa-
pis. Mondjátok meg? nem de a tiszta ásítás örök tava
vallás a világon.
ásról és a tűzhelyről? ~~Ne sok tanítás kell,~~
~~és vagy a valódi Bölcs is.~~ Nem mondom ebből k
a Scythák vallják ezekre lépés illy nagyszerű
Sőt hiszen k a Kelleten tűzimádásra kárhozott mind
a más áldott által, mind pedig amáltegy, k Magas
Ázia hideg tartomány itt tűz ölétől, folyt Sarban
a hideget hallani lehetsen. és ha igaz mas Debrosk, 8,
Stegerg és folyt Siedman 10. a valószínűség fő-folyón
emlék, k mind vallásuk alsó részre a fetisch
imádás volt: így se áll hinnünk, k a Scythák is ilyek
Kardjuk a tűzet imádták, sőt a Caucasus fölött
ez így Scytha, Prometheus — Ennek ezért a hellenek által, mint egy Scytha hendelt 11., — tanúsága
Kellemetlenül, mint egy Scytha hendelt 11., — tanúsága
ület arra, k a tűz nem ifju, csak jellege amaz
és így tűzelendő, de nem imádandó. Ezt a kép csupa
tűzhelyen, sőt Latinus, Prometheus vas
Caucasus Kimmer Dalokjában adja Zoz a Scytha
rabnak átalakítóját, Vulcan, a tűzisten
fejére a Caucasus' bércére, és mint Prometheus faj
Kihelyre, és ugyanaz Vulcan, ad Jelre, k
Kimélyül meg a nagy Scythák Jeme Diithyr Vulcan ezt
a Caspi tengerre, te elsőnek ez én tűzemet, és at
feleli neki: Nem: tűzmüvére tekeri. Így kéz láza ütt
ez Határnak

8. Du culte des dieux fetiches. Paris. 1780. 8.
9. Fetischismus, die älteste alten Religionen. 1795.
10. Über den Fetischendienst und seine Entstehung 1792 leg ugyis
megjelent a deutsche Monatsschrift Kimmer folyóiratban.
11. Laud Cartinet, a VII-ik Pinyr 1818 fejtetején Polytimeus, és
ez a VII. 4-ik fejtetején a Riday folyóról.

a mythus' igaz értelmét. Prometheus (tűz) által adta a Szyth
fétiscsinadáse, összes vallásai. stb, mint pl. a lem
a manadösa tűzimádók közé nézve rejlik és ők is, e igaz jaj da
† Prometheus rajzát, † hiszen Virgától kinek tanai szerint a
műszóval összeköti a Szyth által Ráadott nevet is.
és most már legyen szabad, érdemes adatokkal tanú
sítnom azt, hogy a Nap rendes Vele Születésű tűz
imádás és leggyakoribb tisztelet mindenütt Kelet e világon el
terjedett, és ott vallása volt az emberiségnek. A tűz
imádási korszak volt az, akkor az "Indus Szaty" midőn
Ezrek gyümölcsfákra "Dimu" bőven, e szavamból kósok és
az tanják Dies" szóval, ha a tűz isten hangjai lesték
adják le lelkűket és egyéne a testtel az örök vila
gossággal boldog társába. 12. Rosen angol tanár, alsó
Indiát bejárván, 13, bebizonyítja, hogy az indusok legrégibb
vallásuk tűzimádásból állott, így van a szóval
és lelkében fejlett hálaénekük. Mit dm alakból elhiszi
tünk, mert a Rig-veda "Dimu" szóval hangokat, illyen hym
nust ír, melly a tűzistenek imádtatik. Így a Dies
tokból, Dies hegyes isten, isteni erőtől és ajándékból
világosság, fényből, fölhőből tejes, imádandó tűz, és tűz
imádandó tűz és tűz, égő áldozatokból. Dicsérjük tisz
tünk az te minden tűzedre nézve! Tiszta rajzolatte
tünk, rajzol imádandó tűz, isten! világosság, fényes ő
tűz. Így áll ez az istenekről, ajándékokat hozónek
fogadja áldozatunk kedvé, ő isten! ajándékok magunk
ról kéred, tartsd meg minket az üdő során, örömben.

Az indus Hellenes "Isten" szóval vallását elkezd

12. Midőn az indiai Catarus n. Sándor keze láttam alat
ja
nagyát éhe a tűzzel alszik, és emlékét tűz tolja
dene: mint tépi az iz felett, felhágón az égő nagy a
Az be fölfejes módját a vadakat, mint ő is, olly bá
dog rajzol, mint Hercules a hidrát fejeit gyűjtve,
ellen, legyőzi a világ országba lőtéből. Cic. de Divin I.
13. Rig-vedae Specimen. Edid. F. Rosen. Londini, impens
Jo. Taylor. 1830. 4.

jaelo Herodes-t pedig Jerusalem templomban és olta-
ren tartják fabadosul. Képfestők ezt templomban és olta-
ron ábrázolni. De csupán ebből, hol ezt teszik,
ugyelem A. hol, mint nem kitűnik ezt mit a görögök t
Jupiter az emberektől távolabb valaki. Gondolták, a
legmagasabb lezek tetejére hágva, honnan áldozni, honnan
rontani az eget. Abrahám így a napnak, holdnak,
földnek, tűznek, víznek, és fellegeknek. Egyedül Istennek áldozni
áldozik kiszolgáljon. 14. Custinus egyiptomi történetében is a tűz tiszteletéről 15.

Moses könyvéből tudjuk, t a Jehova előtti neve:
El-Sadaj vala: mely Ur, tűz, villám hajigálót, és
pusztítót; és így Mithras, Hercules, Rinel per ignis Jova vala, és Ja-
nemely regénél, Horace téve: Rubens dextera Jacens Odin,
jobbulásos arcos. Smit leben. Látjuk itt annak igaz mely A-
ságát nint följebb állítottam, t az elmélkedésben, villám delung fe
és menydörgésben hallotta meg az ember Isten megelőzi ezt
a földön, ezért tette képét, nem pedig az égben. Ode; Odin te
Odin ettege tehát a menydörgést, Mithrast is azt így
és Jovát. Egyiptomból Mithras vala elől napot jelölnek
Moses; 14. Ur megy vala előtt nappal felhőben
oszlopában, t nehéz Ur az égen; éjjel pedig tűznek
oszlopában, t világot Israelnek adjon. Perzsiában Bal, és Bél nap vala; mely
rodik h. Sandor is így tom. 18. amiből Bélus, Bellus lőn, Labból, t
A bálványimádó Kaldeus assyriai népek Bélus, Jézus
át Afrikába. Egyiptus is, t elmúlt időtlen, már Bélus, Jézus
magyarnak ősére Mitzraim származója; mely Jovával jelent hon
és Hadika
jöni történt.
nikét Troicki

14. Clio: c. 131.
15. Cust. III c. 3. Ord. egyenes Persiam tele vat. Ignis, quem Dei tabernacu-
ipse Jacnus & aeternum ecclesiae argenteis altaribus praeire, Ande deos
Hesperus Vesta primi patrium Carmen canebant. nára Lejünk
16. Exod. VII. a 1-3. Mondá az Ur Mosesnek: Nézzétek
magam abrahám, Isák és Jakobnak az El-Sadaj név
alatt; de Jehova nevem alatt nem jelentettem meg
17. Nagy am nekik. ignis noctu,
18. Cust. V. c. 2. Obstrabant Ignes tendis

Jézus ezen corpus Krisztus nélkül Mettire, mellyet tsak rapto
tumanyt, s tsalás így annyi mint Chorasan. Syncellus egy
régi Chronicától be is bizonyitja, hol az egyiptusiak ált
kimondják: midőn halott elsőszer egy Vulcanus, kesd
ben pedig a keptipolese kezdődött, akkor újuk talat a
Nilusnak vizet. St sőt Kapujit Hebe ezt asszonyiról
mythusban irja Plutarchus, te állatimádok ben voltak, kinek
alt 4. Ezek Beben nevezték, és ezt Isten Istenje ezt nagy nak
19 Hónak Jézus innen fámorvaja a nap neve; ahol ter
annyit tsak mint, Ifjú- apos; az Isten atya. 20
Ez a történetjelese, mellyet majd mindenütt ezek közé
a kepiratokkal jónak tegyük alkotnak, és allatimádás
kal Dionysiusnak a bátyjának mutatja ki is, t
Curtius Kurt, 21. a tűzes Hamvas, k. Sándor, ő
Hiszege által, nem enbri, alatta Isten, Ollyanok Rend
Dombrán alatban kitapsolt, mellyet a Vőlegény kasoly
mellyet fényes Szaragos és kasa dága Vőlegény kepek
Jele, titkok a fényes kepek példázzák. Ezek kora tsak
Pünkösti Ejjenlétben a keptipolest kezdették, ezen ala
4 Rendben emlékezik ollyakat, mint Jakabnak Hitsőben. Sőt Vőlegény
Jelenése ada Kajlik, mint a Jó: Pásztornak kapuja
Sőt tsak a nap hogy a személyesitésben megtanitsák kinek
sar, kép hogy tsak Jézus Herakleson. 22.

19. De Iside & Osiride. Cum autem ad alenda, quae veneran
animalia, Ianuarium Suppedians Confistentem Aegyptii,
ut Plutarchus Theandros incolae, immunes sunt. Hi enim
Mortalem Deum nullum constat, sed Deum, qui Kneph
Ipsi Diapsen ortus est sortem & immortalem pusant.
20. Rufinus l. 2. c.
21. Curt. IV. c. 7. Id quod pro Deo colitur, non eandem ef
gien habet, quam cultu. Diis effigies accommodantur
humanis. Natione Finitimis ipse habitus, Strangos, & gen
mis coagmentatus.
22. Plutarchus de Iside. Mensibus.

Mind e táj, forrás, és erdőnyílás, folyással kapcsolatban
ket a föld legrégibb rendetei, és kultusza felett. Forrás, és
erdőnyílások mondám, mit mindenki jól tudhat, ki kaj-
dana minden élettelenség a vallás első polcaira tolat-
tatott. Sőt még ha és a szentségnek az, melly egy
szabad rendkívüli melegség és emelő mind szelemet, mind
szívet, mind ítélési képesmi fogait. Az emberiség gyenge
korában még inkább a vallásnak akart, mint
ki annak tekintik, és az állatiság tapogatódzásában kétség
gyülevészi nem engedte. Erdekes tehát az emberiség philo-
sophiát előtt az tudni, mint vallás volt az, melly elő-
nyösebb tárgyakat semmiknek, és mint fejlemi dajka
volt az, mind, amiből később tökéletesebb az egy
szerűbb? Ugyanis ezen tudományt a nagy érdemes
gyűjtemény Semmonek ket tulajdonnimi e nagy érdemes
szavú Halán a hely, ügyhajlat, tömény, és embertagjai
különösségre fémes, több ünnepek tárgy, jeles
szolgálatot. Ende az "oltás alakot" gondos
szemlélése után, kinnik, a lényeges illendőség szerint
adtam "oltás, melly a föld minden részében, amerikai
is részt, és, kinyomtatott: mellyek fellemes
tanai, oltásai, papjai és szertartásait leg-
előbb forgalmában tömény pénz alig számlálja, és,
miért forrott tanyaiban nem csupán tűzhely szerencsés
földrészének mulandó fejlődés. Ugyanis
szerfelett fellemileg fogják fel már ma a folyam,
a kő kinyúlt tőgyéhez mindenütt, és mindenben mutatás
nyílt felszínre a napot, megáldja a földet, és az az
élőt, ott alkat a valót örök, egészséges szentet
nyomatékot kívül, és egészet. Mi bocsátnak kifejni rokonok,
kerülés — szentségi gyűrűk — oltás, tisztelés, bűnesés,
megigazítás, megfeszítésről. Nem így ten az "elemberiség

Ez, már innen közöl, a' isten a világ kellemei, és így
anyagi fiaihoz, hire, a' ki közöttök mindenütt, és min-
den munkás, főleg, a' elmében, a' égi testben,
az emberi testben, lélekben és nagyobb társulatokban: emlé-
kala, folyója, előmenése a' pompás nap, a' tenger fö-
a tűz, víz, folyók, fél, föld a' emberi test és:
ismerjük a' lényan' és Pallas' tiszteletét indissokról, ez
mint egy igyekezetről. Amen figyelmeztet, t a' pogányok gon
ellenkező értelemben volt az anyagi, mint a' fellemi tiszte
és istenségben; és az is, t. " a' tiszteletet, vagy tiszteletnek
dait, meg annyi alsóbb rendű istenekké tett. Ezeket volt
ez, a' ten fogalmaink szint; de tudnunk kell azt is,
t milként a' megtörténő jegyei fogalmak között vagyo
ig az anyagiaky, és fellemiek feltogyott ősök és fő
fele tökélyben tündöklik. Ha a' tiszteletet vizsgálgatjuk
tárgyul vallásból. és ezen mire megjünk kapar fele
népnél rendmiségünkel. Galoriaji ásteinmes folyóból; ez la
szint ennyire nem meg is a dolog, a' hegyek, tűzény. tenger
Ellenben a' mindent fogadny ért hiré, t. mi nagy emberek
ispenek szinesei nyomul; de ezért szint, más oldalról,
a világ' nagyszerűbbani eloszlás, szellemi
most mint folyvást elhagyott ősellenségünket.

Az ősi Phrygia is t tűz- és vízimádó vala megtes
Homér, és Virgil' szintalan helyeiből. 23. és ebből t. Pa
és Apollo titkos helyeken Trója' romlásán ispenünk, de pa
nyelvtanok, kik templomaik a tűzben voltak. 24.
Maga a' nagy Olympus is, Jog nekr most Europába szint

23. Aencid. II. v. 293. 296. 297. Sacra pro ſy tibi commendas Trojæ pe
Sic ait, & manibus vittas Vestamque potentem,
Aeternumq adytis effert penetralibus ignem.
24. Aencid. III. v. 318. 19. Hic autem tibi Panthus Apollinis Achæ
Panthus Othryades, arcis, Phœbique Sacerdos.

kijdene tűntinyó hez volt, és ig tűtinádás tanya. mi neg
tessik abból t Homer a Vulcanus műhelyét idéz: 25
de innen Zeus által kivetve, lemmes Kése vulcani
jegyébe sett; ill után a Sinties nevű pelasgok
szigetén gondozán ápolatott. 25. Mit tesznek ott ezek
mythusok, vár fejtik. Prometheusról tűttek.

Romában is a vallás gyakorlatra vonatkik. mi megtesik
abból, t Vestával — kiről, Ovid. Fast. VI et m: Nec te
aliud Vestam, quam vivam intellige flammam — at mindenik,
t, at neg Numából kezdte ide Aeneas által, mig
folyók tűttak, és emlékre, mint őrizetnek, vagy
Mindenütt Cana; 26. és a tűz, Sugga pótlás fenn, még
Ovidius korába fenn volt szokásban, 27. legalább dra őrzési
templomban, kellyet rendel Numa tűzhely épittetett, ahon
szűz vestából fogadtatott, és szüz fedelével, Augusta,
Korában, kedig más magyarázatból, a vesztal fedele. 28.

Végre, te a régi Romaiak istenimádását vesztik
fenmaradt, itt is tűz és napimádásra találunk. Kellyek
Csak mikor részit bemutatják ez iden J. Caesar: Istenek
Jegyével, a napot, Vulcanust, és a holdat: többek
mellett kiről fenn találtak. Cf. Cicero de
Sugga

25. Iliad. I. u 594; és: Iliad. XVIII u 142 és: 369.
26. Fastor. III. diuque ades, quaeque cohis penetralia Vestae,
tuisque pone focis.
Crastra Iliacis
27. Fastor VI. Ipse dii stultos Romae simulacra puravi
Nec dubie cuncto multa subesse deo.
Ignis in exiguis templo celatur in illo,
Effigies nullam, Vesta, nec ignis habet.
28. Dixe mihi, dea, quae sint tua sacra, requiro.
Et prius exiguo vimine texta vides. ibid.
29. Bell. Gall. l. VI. c. 21.

Sophia és Helen minden Sem templomot nem építettek, Sem
sohasem Kapadokiának emberi illetőnek nem tartották. 30.

Ki fölséges erőszakra ért az ismeretlen legelső szóra
kor! Csodálni méltó, hogy emberi mélyébe látni vágyódik! Mi
dőn ama physikus felelete után, Atmus, a japani csapat
előtt bemutattatnék, a pogány után ezt kérdé tőle: „Nincs" ismét
Rómát vannak Europában, a Földtekén fölfedezésére? Az
mus ezt felelé: Van, fölség, sőt egynek, még földi
és szent vallásunk: amire a király ezt viszonzá: Miként
fénnyel sok élő, és mit ez ön a Földtéren dolgok? Az
fölség! oly tiszta Vallás, mikre a fény, föld, s a vala
mi szóval kéri nyitni kezdeztatta, miként fogadnak az emberek el
mijébe. Igaza volt Atmusnak, mert a világ és az
emberiség mindenütt a Földtéren Vallásból állott el. A
föld ökrei tűrt ezt el. Földről mondá a
magyarok meglátták a még akkor igen kevesről
Vallás, és nem tudta, sőtnem is gondolta, hogy el
egyenlő, s pedig fölemelő tömegre által
ölelte bölcsőt, és lábtyúkot oltalma alá fenségtől
mely erkölcsi tisztaság oltalma alá borítaná az emberiségtől
a földrengéssel, tűzvészszel, és elhagyással együtt
járó tűrhetők sorsát, így találtatott fel: E hegy
ismerője e bölcsőt ismeretlen, a Föld, és elemek
a kevésbé hasadásból, mint szemlélet, és állatok együtt
élve.

Jelen mondatik, mellyek kötelezése is alig tudja,
mit tett a tudomány. Ez alatt ismeretlen
pedig alig látott halála állatok, jól tudom, ezzel nem
gyarapítja, ha állítás így fogja fel. Amde, ha
elgondolja, hogy, többszörösen dolog, mi jóra

30. Tacit. Germania: c. 9. Caeterum, nec cohibere parietibus Deos,
neque in ullam humani oris speciem assimilare, ex magnitudine
coelestium arbitrantur.

szerették a bortapasztalás fenséges látványát, a tűzkönyörgéseket, melyeket elgondoljuk a földnek első zavaros hazugságáról, a vallásról a tenger mellett vannak, a fügefa-kezű Sedg, mind vallásos tanításnak volnak, és Pittingtől; ha Rudiel a Csal a templom nemzetsége, Pittingtől a Rajnáig őtven Kálnok vallást fenntartani Frankfurtnak Sedg Aurigne tanonczában vannak olly hazugságok és Ders evvel Selta meg tűzes könyvek. mind Sekret meg fordulása Urax, Izrael Selaspek amaz Sulcsan, mintsem az ősregség a nagy hazugság alapja ismeri legrégibb templomaink; mint imádó olly sokan a tűzes és annak tűzoszlását a napot — mert a régiség tűzfejsa ezt égnek Kipride, — és úgy gyűlöli az fellyt mintsem a Sád ezt nevén; Cselta, a finnek ezt: Ajatar, a Líbek ez: Cserz is, a görög ez: Jeria, a latinum pelasg ez: Vesta, az ősperse ez: Jirdan, a malabar ezt Wisenu, a nagy nemzetek ez: Jsten: hitvanyal, az égi és földi tűznek elmés fenysége abral Sidrett Sólyi Sorgta elmejében.

Ez az egy csupa sötétségen, lanem világos tenger; nélkül valósági most mindjárt bebitonyítandjuk a legrégibb isteni tiszteletes alakjából, emlékeiből, és vereiből. Az ős templom nem vala: hanem ábrával vallásban sem pap, sem tűzfenyőik, és sírhelyek. Hasonlót ha a családjával, történőik, és Sajtokkal voltak egy jóslók, gyakorlat, Cajus ha be nem tudjuk, vallást kezdemény Sibrek jóslata ha be nem tudjuk, vallást kezdemény azzal, de ija arról, ez magyk igazak. 31. papokról Sí, és ija arról, ez magyk ígéretek. 31. Templomnak minők voltak, leirja erdőtsa eio: ördöggal. templomnak minők voltak, leirja erdőtsa eio: Nitokon megitben minden a Dorminyó-ládán; — ágatjon, nellyes Valla Lirinot curia rat fordit — illyen templomot valnak. Haron dar, öl fűles, és Lopp tene, fát ötven Sekény gallyas Londrak öfje; és ez Kaz Kalnokba minden Scytha

31. Melpomene, c. 69.

bélyegzi a maga régi kis karját, és a kadai Nipiony
nek emlékét Dörgő Ki, és bámulással. az elfogott ellen
sitül pedig minden kitadikat. [32] Egyébaránt, ha a Fölény
falat Vőc az őrségig nem fonnoba, fölibb még látha
Leg a tetején tipulhetne tele a Gentile berekben, mely
ből, mivel az alsó tikei mesze állásoktól, és fölegy
ság nagyon tengeren tilajtoktól rég rendbeli tak
nyelvben Lucus szóval, nem alsó, mint Varro mond
lucus a non lucendo. Papolas illetőleg hog illyen
giakkal fenlévő állo Népostoltyt a Sodoreen
mjtőzt Vordja Aristoteles. [33] Illyen királyok volt
Melchisedek, illyen Amos, és ezek. [34] A tőrténtből
például: Abrahám, Jethro, Aeneas, és ezek ép úgy ál
tak, mint a mai Dervisek: őserdőben, pedig a kun
bánok, és magyar vezérek sátrok alatt berekben. Ne
a romai pogány császárok pentecak Vénusa és ott áll,
jusie nog Constantin koráig a Pont. Max. dísz. t
hog igen régi szokás, de hog is ily kárpitok a templom
tenek előtt nem lévének, sátrak, és abrahámban a vallás
rendszerbeli eredete inek. Jánadtak egyes szabad tentes
Vétett, Angelmejü szőtt, sik mesterbal mélyebb
fogva a tímpánt, tak emlitt bámulat ment örök tanár, a
Jobon rejtő szőt, és nog ipsnit nyitt értelmet fogadva,
at ott Vőtt képek egészenyt átlátni, sőt
mélyedni at ighajtat által sátorbőrön. mód
képtelmik erejnek, és at fény, a mint ott
Vélelmes, nog tálat időtartó, sőt ostályra ipsik, a

32. Nelson. c. 62.

33. Politicorum l. III. c. 14. Περὶ δὲ τῆς γεωργικῆς ἀρχοντος ἐφ' ὧν καὶ βασιλεὺς ὁ Βάβυλος, καὶ τῶν ἀρχῶν ἐστὶ τέτταρα γένη.

34. Virgil. Aeneid. III. v. 80. Rex Anius, rex idem hominum Phœbique sacerdos

a Dalai Lámával egyetértésben áldozatokkal megpróbálják a jövendőt
pedig ajándékokkal tiszteli. Ezen vezérlő arra több ízben
családjukban örökítik: majd, ha e család tagjaiból a sajátos ne-
vűek e családvezetőt [illegible] emelik, [illegible] Ez őrzött és [illegible] családjuk
[illegible] Ábrahám egyenes leszármazottja [illegible] családi-
vezetés majd [illegible] Mózes és Josua által [illegible]
[illegible] családvezetés, és rendtartás. 35. Később [illegible] ha ez ilyen
alkotmányos, [illegible] rendtartás valamelly "Nimo" Gyelestey által elvitetett,
akkor ennek bölcsei Buddhát ismerik ennek három
Nimo is, ekkép az illyen [illegible] rendszerben több
rendtartó létöltő elterjedt, míg hazánk ezen, és több
népek religiojára alakult. Ezek, mint minden hamis
hit saját hagyományokkal, mondákkal, és szertartással, akár
akkor Istenek regulnak, ezekben oktatja ez vallási rend
szabályokra [illegible] Istenek. Jánadal
szokásban [illegible] változások [illegible] is. Ezt az apostoli
alkalmat próbálva [illegible] emlékezve [illegible]
gondozza, módosítják, tudományát a rendtartó [illegible]
[illegible] és hajlamaikat alkalmazták, és elvégre vedik
[illegible] Segítségül majdnem ugyan [illegible]. Ezenkívül
[illegible] minek okával Lipsia [illegible] Nagyenyed, csak
[illegible] Sabaeismus, 36. persismus, Leber, Brahma, China,
Egiptus, és Keller vendégek.

Most már ami [illegible] tudósok figyelmeztetik a papokat,
templomokat [illegible] tudósok [illegible]
vott mindenütt az ősrégiek. A bráminak, mint az [illegible]

35. Josua 24 a 15. 16. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

indus sóstól imádott fölségnek rakamos, nagy kőzepka szen
templomai; nikey ért Sonnerat állja, hogy ebből p
tanúsai; melyekből most más Solandnak. Ezek olyat
ki készülnek, mint a Nagy, a Persepolisek a Sph; és
egy tűrnek egy napnak, mint pyramis, és hasonlóan
Pyramisok az gúlák, a világ, minden részében találtat
a más halnak, mint egyes istenek tiszteletében. Ilyenek
találtak Stumbol, és Bonpland az Andes tetőben fel
Pen tapasztalással bíjon bámulásos hasonlású, de ha
elsőbbsége Skanskt sem vivő a rongai tőtől, mely
egyiben négy millio kőrányit is" ezer anny is találtat
Strife Caillaud, hogy gúlák találtak Nubiában, oly temp
nek Nízeliben, melyek kifőbbek; mint most más fél
homokkal bévipe, fatalon keresztül emlékjelek kinyaka
ugyan, de ott, hol a rétolas rőtek lenék, jegyen lépek
láthatnak. Az indus által ben" egyenlő, gigaszi
fallakezetbe nyúló pagodáskai hasonlásával mindenütt
egy, hasson" gúla van, mikek csúcsai fölfelé egy
kőnek. Az egyiptusi pyramisok is tanúi a kajda itt
vetett tűz és raktípelemel, mint fizikus láttuk. Si
jesus, 1716, járván Egyiptusban, a Josefszonyai kőrülben
talált egy spillára rakott emlékre, melyen feldombor
mában elvadnak nincs rajta a nap és tűzhely. Hall
saját szavai: 38. Sok idők kőrülvett, nyomon, ezen fillér
olyan nagy kopadást vájni, melynek mélysége 5–6 láb
37. Voyage de Stumbold, & Bonpland. Paris, Stambourg &c
don. 1810. fol.
38. Nouveaux Memoires des Missions de la Compagnie
de Jesus, dans le Levant. Jom II. Megjelent etc. gyűjtemény
Siard apának emlékiratja is, melyből kivonatot közölt
Sautus tanár, illya Nimes Jelen gyűjteményben: Examen
des recherches Philosophiques sur les Egyptiens. Jena 1799. at
Lőszében.

fele és magasságra pedig kerekek. Egy kéjgáz-ember
alsóba a repot szénsavas jegyárolással, mellyek 15–20 könyv
súlyok. Két rajnai, ember-nagyságban, legyen kötve
sapkával fejében, hogy ujjai karjait ezen inkább fele
sapkával fejében, hogy ujjai karjait ezen inkább fele
Ujjait begörbítsék a repegárol végeit. Két kis
gömb, mint ólom sapkával, alul oldalt mellett, és ezekre
szabott mütyürök, ~~kötött~~ két nagy polcában, arany lépe alatt
felpirult ~~két~~ karmu ~~ko~~ jut kötve mindenik ólom nagyság,
melly két darab fából áll. A rag rásitkodása, a
mondott fémellyekkel ételemben alt két kötő és két
kis kény, ami két nagy fejen domború mütyü, mellyel csapó
kötő és kinokat fogni ennek a pillantat nagyságra.
Láthatnak még ezen kalap-csüvösek nyomai, mellyekkel ételnek
fejök letörlött. A kis gyerek kéza vágott ezenak
egy. hieroglyphikus jegyek, de ólom olvasható fólint, mellyek
ezen ügyek felvilágitására, nem találtatnak.

Ne tekintsétek, kérlek, mosolygással az "Erő és egész"
vallásaira; mert a alatt lappang és emberi nyomában rendezett
sok idejü a hit, sőt életbevágó; mellyben a nép
vallásos érzelgés, és igy örökös és gyógyuttya ezen mértek,
mellyek nagy minden emberi mielőbb dőlik. Jó sok
ak ősegek hitegei a barbárság rémképek nem tiltják: amde
tegnek kétségbe fűzésbe és vallásból nagy és legkisebb
épületek és kerekségei a közép korban nem volta
megalakra kunok babonával, és bolondsággal, ördög-bogre
kény, és ezek tanokkal. Az "ősiség" és "földiség"
vallása tudat, és pártszerai nemcsak nemzeti; hanem
emberiségi fenntartás és igazságszeretet és tanulságosak.
Pest vagy mutassanak fölfigyelt, és tapasztalandó egyre
mint az ég és földnek törvényei, a nap, hold
Pope elmére mondani: ha rá az "ősiség" hiu inditó
bőrönnyal reflektál. Arra a tat is, és emlékezésre
elő képes vala az emberi mielőbbel: és ha gyakran
gyakran kedvenc tanokat, mellyek a tűk kapcsai nem
tudják,

még ma is fentartják, csoppet sem csodálkozunk azon, ha a tölgy ősi Pro-
metheust ki nem akar engedni magának, azt ismét Zeus
szántalra. Igen: mert elevenben szép, mint mi a tűk liba-
mittaglag tapasit. Arasztóvig, Plinius[39] és ezen kívül olya-
tok elvadultak vált, a tűkmadék rokon. Ezeken az is mu-
Plinius emlit a gyümölcsről; oláda ti mivel Bomeste
az ing ismeri kara alán, a Caucasus hegyet pit lájálk
kándolapot, sőtet a linkelye, Rammdolus, ata fillá
sol vitek Magyallal ng damblás, mit Lilás tiszlatól
vasba foglalnk, és nyjaikon viselnek.[40]

Kétségesen vala tehát tűt, és kap nlánál ak Mó ismer
és mindenütt az Mó ismeritsalus a tűkkel visnlokban
vala. Ne mindenütt találunk ört ng sünkalmas, melly
nek tetején gyújtott tűzal telegraph gránt voltak az ős
régiségben. A Fő pyrgos; tűt által világító őtorony
mustat, és Adlung szint, innen lett a német burg.
melyben minden éjjel egyet az őrnk. Nemcsak Athene
templomai pyrsumai pyrtaneumai, hanem a görög
nak is tűtornyai, örömtüzei, és Mó-l fejtetni meg t
az ünnepek ng ak ismeri tűzcsalus napjai Tenes, és Jes
nével nevezték: igen: a Vesta, és Fest, ak ünnepi
napok, hanem a görögnál is Tenevabendek, tűz, és tiaták
tolat nyugt. Nát, at ismeri öskenes elősünlalva,
dek Bór emlitt a nyug nem jövő hanem Scytha fő,
és ig eg akal, mit mi magnak pir nek nevezünk. Sok

39. Plin. Nat. XXXVI c. 65. Et pene cis omnibus, quae corpora ingenio, artem naturae faciens, succumis minari, nihil potu ron igni pepici. Ignis accipit calculos et gemmas alibi intrau alibi argentum, alibi medicamenta fundit. Igne lapides et ac solutum — — est et ipsis ignibus medica vis, pestilentiis quae solis obsentiae contrahitur, ignis sacris multisque miseri auxilium, etiam ipse &c.

40. Plin. Nat. XXVII c. 1.

az isteneknek minden régi nyelvekben általjárt neve is volt. Szyka
szótól: Zeus Latin ige: ebből lett a rövidült: Deus, egyéb
Zeus a latin Deus; a Szyr Dis: melly a tűzkört jelentő
valamint a görög Dis is: és a hindus Dhesh. Hasonlóképen régen
az is, t. a. meg pogány papjai hittek tajban, Istennek,
egy Vesztával, kit a Szyrok Vesta, a Szabel Astaje
gyúlni nem szabad tűzpadnak, örökkévalóságnak, ejtek, és
Rappal egyre tették; melly szóból, Istenségre tenni is
jelentette; és Istenségnek — igaz szeretetből-valóról,
melly abból állott, ha a papok nagy jeleket, szakálból
minden tüzet elhoztak, és hiszik nagyon akkor papjok
lámpásról gyújtottak meg, melly a templomban égett. +
~~Ünnepet ostobaság, midőn valóságot megtehetett.~~

Nem szándékunk, világos, hogy az "régi nagy nemzet,
garmadai és bölcsei által példás, földön elterjedése
a tűz, és naptiszteleti; melly képenfogva "jó"es
lényeges tanna volt a "tökéletes", az dualismus: melly
egyben folyt ennek a "jónemzeti fogalmából; a "rossz,
és bűnös, vér és ölés, bűnös és pusztaság, elől, és
megszegnek. Ott tesz a tűz; az tettől jönne a nap
és csillagok mint égi tűzek. Ezt mondja Plinius,
t. "Rómaiakhoz jemmi oly vonatkozó kifejezéssel
nincs mint a nagy tűzfejtés" 42. nem csoda tehát, ha ezt
az "Isteni igazság istenítése, sőt ismerte. Mélyen is: azt
hiszen ennek emlőin függnek, és nincs tűzfejtés, mint az
hogy az "Szyrok az Istenben jelen 43 épen, jegy, nevel
kezdte. Nem állt tehát az "nincs Theismus állás, t. "Istenség
nemnek egy emberinek - világosi fogalommal, egy, és binak is,
nem

41. Rodomt Rictus. Fast. XVII c. 114. Antiqua religione, origin
populi ignem colugunt, quem sacrum dicebant & aeternum, quo
retento spes existimi, nisi exstincto mortua
43. Relym. c. 59. Apellatur Scythice Jupiter Papaeus: Jelius
Apia: nec Scientia rectissime. Nihil magis Iranici sonat, quam Deum patrem placa
42. Plin. Nat. XX c. 19.

rem gondolkozni emlit eredetről. ugy, h. a' mnyire fölemlékezek is, a' fények' Rás a' tekintetnek, és Kittnlkeplen sor-
nal tulajdonitják. 44 Ollyan, amaz illyenek, de, ezek
nellett annak természetes okát is kivánják; addig nem is
állott a világ minden Philosophi mentségből. Mi a Ki-
jelentett vallást követjük abban, h. ennek atyának
nevezi, de ugyan illy Rokonsága mellett a' magyarok kis
rendben ugyan ollyan az egy és a' földy — az oskiságok meg
nem találta ezen Philosophicai fogalma (egyben, hogy
világ egésznek alap nevezni ugy lát: „Ket
ugy tekintik Rosen ismidn
dolgon tűnemi és a nemnyet és a' földy.“ — apa
nem nevetá. A' dánokat Képlet Scandinávok is ismer-
ték az Allfadurt; az ős Poézia az Patriarcháj
mellyig egy világ tellett ki nem tanulmánya nem Kirá
Gyarapodat tanem a' Spiró'lmsó sejtelem Ket inadmi
nem ált Rezdtal, tanem egy Ege be Kuppanott hangok
Csóllal. Teichtén az ej Albionnak ispe nek más,
mint az ég és föld' istene, ki a' jókat a' bálat után
magukat régi a' rókat, pedig a' föld nyomoban lep
Illyennek tudnak a' Tambánpungó is, az angliai ispe
dpirában. illyennek a' Finnyocki; a' Wotiabái ispen.
Atomba, a' jókat dönjön Atmósferinádo Csillagnak éppen
pi, t. atomok inádunk nagy minden, mellyet a' Lő tükrelés
és Kálán nagyobb telyes bensó Kötődnellel, és olly
elmékrejtből áll, mellyek ennek tebelis pótlégni Skáp,
pak, Skápel és Plinius alsidekett kuai: 45. Ott ian a
da alsmnak ostania, mellyKépsék ji, és gnos ehes

44. Geschichte der Menschheit. Lengo: 1785. l. 241-42.
45. Hist. Nat. XX c. 1. Naturamque hic opus Ratio ordiemur
— Est finem in his, aut bellum Ratione dicere ordia,
Micis aeque rerum pretium ac personi Creatrix
gis Nisemque, omnia ex Lumenem Causa, quod Graeci sym
pathiam appellavere; quibus Eunctis constat igneo aquis
respingentibus agnat Sole diurnae, Luna Paterne, alter
Plinius injuria deficiente Sidere.

hiszi e látható világban. Ennek első bizonyítéka a föld
tartotta mind a jó, mind a gonosz előtt közönséges, melly
hiszi Homerus. Mert adott elő: „Hát Zeusz felfüggesztett
minden istent egy aranyláncról, és ti istenek mind
az illyen nagy súlyt nem bírnátok el, de bár ti
összes erőtök is csatlakozna hozzá, sem tudnátok
minden ittt, és földről elszakítani, sem pedig
Zeusz embert elsőt. 46. Hellius is még úgy nyilatkozik, hogy
mint a' Jegyet is de azt is, bár nincs vele, Újszülött, és
Vejszülött mind áld, és ver." 47.

Nem tagadta ezen részét a régibbi magasztalt, hiszen
azt, mert ez jellemzés benne a' föld; de tanúságtalanságra
a' jó szavának kell tekintenünk, a gonosz pedig
bizonyító kínul kell vennünk. 48. Ez ellen Plato is. 49. Ellen
jöhet tehát valaki, és mindenben ezen kívül a' részről fenntartott
vélemény van ezzel jó, mivel nincs ezidőtt az ünnepélyekkel való
viszálkodni, hacsak áldozatokkal ingyenesen: elfogott azt,
hogy Ördögök másokat azt, hogy ne adjon. Plato így nyilatkozik,
hogy az első tendencia, a hi „Maniehens" nev alatt,
mintegy látszik a dualismus
szerencsétlen szótárban. Isten is a jót könyvet nem tudná istenségnek
nevezni. Úgy, hogy a világnak jó és gonosztól álló keverék
ada Rot a magyarázat e tanára, melly mindenütt ellenjedet.
Mert nem csak a gonosz pusztító hittel a jó ármány, és

---

46. Iliad. XIV. v. 527—

47. Procles Atticae. l. V. c. 12.

48. Diog. Laert. Vitae philos. Proemium.

49. De repubb. II. Mivel szépen jó, nem lehet ő mindennek oka:
mint sokan állják. Sokan igen sok történetnek oka, de kisebbek azon nem:
azt mert mi szeretni jóban reménylünk, mint rossz. A jónak
kár tehát istenben, a gonosznak pedig rejtve kívül kell keresni."

és gonosz Országban; benem az indusok is a Brama mellé, Dilo Schivat, és Szentatyo Vischnut vonek fel, az egy tusiat a jó Istis mellé, gonosz Typhont; Baldol, az aldo Del mellé a gilbolo Serrach st: Lebuek, a babylonia fogsig vsa az angalok mellé ördögöket. Pellent, jo, és rosz Genieket daemonokat; Clarmist is Keffele jo, és pedig a Scandinavok † Istenek 50 ot a régi, és hijabb tiztok, a Mississzippi-ban Missouri-ban Kisbel elbadása sonit, még a fejlyeknek nem tetszik illyen lelem-lakodni mellé sőbe hitben volnak, és vinnak. Delesa, regibb tiztek illyen zelta pold Helmold 51 állija a Slav nemzet apostolairol ezt ők ban-hitt, ezt angulag timogjak, mikent amazok a rosz istent Zeeuvbok leim-tenbo, neu alatt imádták és ugy szolták, az asia Pandorol p. do gonosz Hilaj. Ily Maria Victa, Carmelita, Sz. Sis, stb. a Manicheismusnak hitében milyen fülyedve Rét főchez hitek, és mindnek mint a jó, és gonosz hitéjei. Olly különbséggel, hogy a rosz elsz pontosabban imadjak mint a jót. 52. Utazásomban le lepetett amat Angol Cath. társaság jedig, melly bis hitel által tojis. a keresztény vallast a vad nemzetnél, Nagyobb Kaplonba Europe diset ott endulus, tenyt. t mind Madagaszkar, mind Sumatra, mind új Hollandis fogsein a bensidöttelnél a Manicheismusfélc dra Ilcismus uralkodik. Végül jól tudjuk, hogy a Magicsmus és Bresseny seg tanais öszetartas Manes, ismeretes Manicheismusa, és armeniai pap, Pál, sinte Kelen elterjedett Paulicianismusa által nem tanult Jt, tak a tiszább hitemszerelben. 53.

---

50. Virgil. Georg IV u 7. Ja temni labor, at tenuis non gloria, si quem Numina laesa sinas audique vocare Jovem.

51. Chronicon Slavorum; cap 53.

52. „Viaggio all' Indie Orientali" ómnia Munkájaba.

53 Bayle Dict. hist. & crit. art. Manicheens, és: Paulicians.

A gonosz rejtélyének bölcselet mélyebb felfogását igényel,
semhogy azt akár az emberiség nagyobb részének korabeli ötletei,
a dogmák, akár a filosofia mélyebb ismeretei kielégítsék.
Ezt érezte Leibnitz is, midőn Voltaire
Candide című gúnyiratában elénkíti azt, hogy Isten mi célból vala
szükségesnek a világban; mivel egyoldalú ideafogalmából indulván ki,
és mindig világ boldogságának egyedüli elemeként tekintvén azt,
ép olly hibásan ítélt, mint azok, kik azokból egy tökéletes
építészi rendszert bírálván, a műnek hibáiból rögtön fel-
tételezik az építőmester tudatlanságát. Nem csak a művészi tökélyt kell egyoldalú
tekintetben venni, mértékéül, hanem az anyagot is,
és azt, hogy a legfensőbb tökély, felfogására
az Isten elméjében, mint mértékkel bírjon.
Leibnitz, mint jó, és bölcs királyról nem kívánjuk, hogy minden
egyén egyenlő boldogsággal bírjon, csak azt, hogy a lehető legnagyobb
nagyobb boldogság: az tökéletbe rejtett igazságai
és a történet jellemzése, a kijelentés, és egyház.
ellenben Voltaire, és ellenfelei azt hirdetik, hogy a bármely
kori gömbölyűséggel a romlásban telt, adaki viszály
lakosságát, a szabadság testnek lény hibátlan fejjel
bírjon. Véremberes egyoldalúság. Ez fájdalmas bizalmi
igazságnak. Vincit veritas hos, ez jelszó alatt, gyakorta
Ellenségeink lényegét, és angolokat nem bírt elpusztítani.
Az Isten legyen tekintet is azt kérdeni: bölcsek, és jók
nevekkel az olly királyt, a ki a tűrhetőségét elvitatja,
azért mert az miatt egész városok elégnek, a gyilkosságok
nagy rendre, mert a gőzgép elpattanva, emberekkel
áldozatul. A fölény rejtélyét megtenné azt, hogy a világon
túl bajok a tökéletes időszakaiban vannak, és örök
rejtélyeire tömül szolgálnak, de ennek olly képzete
bajainkra nézve például a halál, mellyről Plinius azt
mondja, hogy isteneknek legnagyobb jótéteménye. p. 54. A fölény
minden

54. Hist. Nat. VII c. 56. Precipuum naturae bonum, mors.

minden értelmetlen új alkotá, t sok nélkül gúnyoródnak
folytalanak adott élet erkölcsi fölkeresésére, alkalmas
megfejtésére; la mi jelenlétünk és olly képlet
szépe vagyunk, mint la bölcs hirtelen tőle csak akarnánk,
y tekintet, t jó törvényeket hoztanak, és a gonoszok jóra elejét vegyék,
corpos rejtélye minden kinek útat nyissanak a boldogsághoz; Lucan de
bajtáse is, t alattomlókat örök kényszerbe mintegy sok helyett
felett örökös magok kérkedjenek. Elég, t ispiredelmes – theodicae
jenek, arcat nevekkel – a fölény fóta bem forrás, kiáltott olyan
kora, kit rakandol szemmel, és bogár nélkül bírt, hogy
pén" teret feltegyük nemképesek és még is a nagy isten
gépről istenek elég keményteknek, Lotta emlékezetes kor
kész is alig ismerik.

Megkímélhet tehát benünket a magyarázás is dra
y második pitmhatol: mert jókat akarunk, t a gonosz rendeztelt
kedés gyenditse olly szelmiségre mutat a Rochegány
nak, sőt bocsánatot sugalt nemkeben, minek az
élete alig tanult fel az emberiségnek kor gyenge
rában. Olyan rejtelmet gondjaval vagyis a sorstól a világ
bölcsi élete mit kaja Cicero is nem birgfejtni. 56. Ist
most legen elég annyit mondani, hog. a magyar kitsentsen
hiszi egész valóságot nem magában az emberben keresi
a bűn és boldogtalanság fő okát kívül, a
fenséb tényekben, és az által felmagyarázta a tévhitnek
elhatalmas forrását; mivel sem világnézetből folyt a
gonosz belsőben, sőt ördöggeli alkotmányban tanai;
mely a bűnben és Sabonában rejtelmet sok képekre, és

55. A kínai Diogenes életrajzából tudjuk, hog ez csak
a pellengér tanításban; és olly bölcsben
himpellérségre nincsen példa, és bocsánatos lélekzet
gyel tehet mükedvében.

56. De nat. Deor. l. III. Cur omnium condelictorum tandem Cinna re
gnavit. At de sit poenas. Prohibet nelius sint, impedingu
ne tot summos ictus interficeret quam ipsum aliquando
gendi daret. Summo Cruciatu Varius fuit; sed quia dumpar
fere, Metellum exulem pestulent, illos cum pran nelius sint,
quam poenas sceleris Varium pendere.

a Keresztes testvéreket, [illegible] magyarokat, Nazarenusokat, így
mint Nádast, pogányokat, így Mást keresztényeket elnevezi
amiről, pedig szó Nagyobb részben: mellyről alább
a maga helyén.

Azt még a magyarázat kiterjeszteni így fő ágakra,
mellyek a Találmányi élet. A régiség, feltűnést idézte
Heyne körüli fáradságot lesz itt felhozni: A mindenben
emberek igyekvő, kifejtődő Szokat lenni arra, hogy a kellőnél
találmányi fennmaradást hagyjak, már csak amaltegyenis,
mást néha hagyják elmúlásban a megtörtént régiségi eszig
mára "régiségében hittek a tudatlan népek a vallásnak
eltanácsát, mellett a Régi találmányságnak alapos meg
győződése tudományos alakban kifejtett 57. Mi így nézi
Kedvünk, ki mindenben a Világnak elmélkedő emlékeit,
mintha az "régiségben találjuk leggazdagabban
a találmányi élet nyitját, és amit Kiásásánál, nincs
gallusok vetnek arról, hogy régi találmányok semmiben
él" hiszik az akkor lényegét, semmiben a legtökéletesebb
tartva a jelen élete tökéletlen tünemény Példának
lát" Gyakorjai Vége. 38. Virtuóz tünemény Heyneni
ügyben fejtsem meg. Heyneni, Mi jen nyilvánít a régi
fejtés elmélyebbe Akademiai "Szemlének hitrendszere
metaphysicai alapotan állott volna, hun: ész az emberiség,
valami" és "Ki volt tehát ennek
Calsemia lesz még nem lépés: "Ki volt tehát ennek
vallása, és olyanni" mellyel a Világot világa
ellátta, megfejtésébe Rella Láttra vonatni. Ahol
a természet Rebelben él" Számok által le nem igazolt,
papi Apokalyp által rabigába hen áll, és tüneti jobban
él" népről még is, hogy igen sokan mekel a találásból
stb.

57. Excursus XIII ad librum Aeneid. VI.

58. Cette populi gnos despicai Arcos
Felicesenose Jno, quos ille timorum
Maximus haud urgeto lethi metus: inde mendi
In tenuem ramos ponatinis: animaque capaces,
Mortis, & ignaram redituræ parcere vitæ. Lucani Phars. l.

szelvényéig, ezt a magunkénak ismerő kép fogalmából
a Valamink vala megértem. Ugyanúgy tűnik a boldogság
álomban, jelenéséből, a tudatlanságunkat meg kell fej-
lesztenünk. Ösztönösen az nyilik fel előttünk, ha az önzés
vad, és viszonzásra vágyó jellemünk rejtett megfejtési
kulcsául. Érzed, akad bonyolult előtt ez így nem le-
hetne, megelégedne a jelen élettel mint általában mi mind-
nyájan. Nem tudjuk, sőt ennyit sem tudunk mennyire van tőle
ezenkívüli a boldogság, az erénnyel, jutalom az erény-
nyel és mennyire vagyunk az igazi jogosultságtól és bűn-
ségtől, ha az a találtatásnak jobb, s boldogabb életmó-
dát által nem gondolatainkban. Valóban nem tévesztettem
4 és 5 [illegible]ság, és nem hagyom el, mi fenséges boldogságot, de
gyötrelem örömöket, mellyek egyes ollyan fölemelő, a
bennünket a Közösségre teremtett és ami a Közösség
nemely örömök, életörömeinket, sőt életünket is feladni.
Ugy és ezért van, mellyek a bámulatot gyönyör-
tet, és átlátszóvá nekünk a jelen élet, mellyben egyé-
nünk küldetésünk, vagyunk. Ezért, mi
fő dolog, a tiszta boldogságot meg nem adhatja. Ahar-
mat semmi fenséges élvelete pezsgése örömöket nem
tapasztalt. Ezek olyan lelkesek, mellyek nem
tudják, de ez is tudatlanság, a kinek gyermeki, hason-
jöttével sőt nevendők, sminyek mindenek a találgat
sem nélkülözhetnek nincsenek, hogy ezt az élet a gyönyörök
feltétlen kielégítsen. Amde ez, illyen egyéni boldogsággal, illyen
elégültséggel nem lehetünk.

Nálunk, földlakóink tehát, hogy a magyarázat nem rejtelmek
nek is vannak sminyei a földi boldogságról, és azok,
hogy mi tipi. az élet kinyilatkoztatása. Ezt a tudni vágyás
lelkünk, és azt is a találgatás ösztönét találtuk
Isten akarata ajánlat, és ösztönök rejtett jövő
lesben kinyilatkoztatásaiból, tudnivalóiból kifolyólag

bajtársaikkal együtt az keresztyén tűzben, és
gyönyörűségben, és a' Szentlélektől édes vigasságban
hedvet időzzenek, és Bajtársaik sírjai körül annyi örömökben
repesselenek. Ekkor Szellemében ama Szegény Lázárt,
Dárphyasztot, midőn Isten által párbaja felszólíttatott,
vagy a' Sátánt, gúnyt, és átkait megvetette, és
persicai vezérnek, jeles atyjainak sírhalmából, ide vivőjének
meg-ön egyébb nem akart ismérni, mint Istennek ajándékát,
és a' kinek minő anyának ezekben örök pihenő helyének
ígéretével akkor a' földben emlékezetes, kedve jutott. 59.
Sírni illyen példában, mikor a' Szentlélek Könyvében
Sándor király előtt: Te, a' te házad népével együtt
üldözni jöttél, magad, vagy minden népek kiirtója. Hiszen
a te Országod nem annyira kiterjedett, mint a' mai napnak
a napkelettől nyugtalyát is kiadod fölérni: Ha a' világ
a' hűségben helyettük, és akkal tanyát, és a' kik az ember
jogokat nem tisztelik, és igenben és gyalázatban kiirtandók. 60.

A' kik Kép ellen, gondolatban, és beszédben bűnnek
hatalmas királyok ellenében, akkor ítéletben, és nyilvános
helyen állni tudományt, és kegyetlen tűz nyelvétől sokan
nem féltenek. Sőt így jeles adat feltűnésünk legyen
elég tanúságunkra. Midőn a' túlmenett hellenekkel
a' Thrákiai Sándor hire nem csak elnyűgözött, hanem kevélyen
tanácsot lett, akkor mint a' Samosi Pythagoras a
Magicusnak tiltatik arcát, Gymnosophistákat,
és midőn a' magyar, és a' Scythák magyai tanácsában
Istenre a' kitől Thrákiai tanácsban, és az akkori
nyert a' Scythák földében tanúságtételre, és az akkori
Mestere pihenésére lett. Ezt a' kitsebre nélkül
Augustinus állítja, kinek szavait időnként mélyen
Chrysostomus: 60. Kicsoda most olly tompa eszű, és olly alávaló

59. Nehem. c. 12?.
60. Curtius l. VII c. 8.
61. Epist. III. c. 9.

[illegible] a Kalliszthenészt, és a Callisthenes élete [illegible]
Nikiről mindön [illegible] Assyriai Phereczydes kajdan
a görögök Istent tanítva, ötön ég és föld alatta kívül a Semmi
ből Pythagorás arra vetett [illegible] abból böjtsölve [illegible]
A magos ég tehát kajdan, jelentőséggel bír a hellenek
nél, és ötön adat ezek által, mit főjább Plinius ből
időben azzal bibelmy is által [illegible] Orpheus, Pythagoras, és
Plato a pythia [illegible] tanait a hagyomány ből
Sokat [illegible]

Dereglyén, ot egyetlen rend hagyomány
Sül nálunk most ezek a műfaj, és tudomány által
oly egy elmúlt déli emlékek hitregéjét, [illegible]
és fajait, hol amaznak emlék [illegible]
által [illegible] Itt a déli, és éjszaki emlék hitregéje
Sötét illő [illegible] mythosban, mre Istent Isten, [illegible]
Elsőben nem Isten [illegible] ot [illegible] [illegible]
Sej [illegible] ötön [illegible], és Földet, melly el
Minden a boldog Kashmir [illegible] [illegible] alkot
midőn az ős Egyházban egyetlen "Dösli" hidg [illegible]
melly [illegible], annak [illegible], és [illegible]
Istent nyúja alkotmidőn emlékek [illegible], és [illegible]
Sajgi [illegible], sőt [illegible] [illegible] és [illegible]
[illegible] ott [illegible] mondott [illegible] a [illegible] Sőt [illegible]
[illegible] éjszaki és déli [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a Caspi földön [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a boldog [illegible], [illegible]
a Nilus [illegible] oly [illegible], [illegible], [illegible] és [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
és [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], ötön [illegible] [illegible], [illegible] és [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] és [illegible]
[illegible] [illegible], és [illegible] [illegible] [illegible]

a

a följebb mondottak szint Caspi föld vala az emberség első
Hona, és innen terjedt el a tűz, és kapimadás mindenfele,
innen ama fellengő, és bálványtalan, kultus; miből amely
nyomait mindenütt kimutattuk; ámde el kelle emez világi
gondképen a nemzedék jellemre, a földnek természetben, az éghajlat
szokva szint. A második ős, nelly a múlt gyökös szavakra
fölséges st, t a vallásnak két főágra, Ell oszlani
a szint mindeltogva dok, ötlik, hogy jellemnek és az ős
szinből indulnak a, t ipsz. nem olyan mint emberé. az pedig
ebből, t mi a főlenyek fiai és nemzetségek tejes elválnak
választ, mellyből Essiés déli hitenyedett tejes elválnak
egészül. A magyarság istöltött a bálványtól, megnyerte
az ipsenek családjait, temploma pedig a fellengő világ. Ezért ugyan
jellege a tűz és nap, del nélkülözhetlen nem; szavaiban előfordul
föl főlenyeket, és nyelvi kapcsolatban vannak
és egyéb papjai leírás az jenni kapcsolatban vannak
törzsökök az ádtól; elosztva ipsenek családjai, ottosa,
ez tanítói. Van ten főnévben igen sok összevont
emiltogva az ipsen szava, korlátok Ezra nem kozika, a nyelleny
családok szintelen Hellyes dil, elavultan magától
ezen föld Salakok mi a polytheismusba Sinos bál
nyolcas ama Sonorkert vagyok, és ezen anthropomorphismust
mellyel Sándorainál ha a főlenyt Dömötörfi, Sülyedni
kell annak a pátrai Mallérjegyző még a Phidias által
remekül képzett Zenszel is el kell mulni: mivel az
nem felel meg minden a képzőművészetnek; és jönek idő,
midőn benne a képzőművészet is bűnös, az által egyben
nem szemlélnek. Ezen főlenyen alapul a hebrea a
Lengyel – a holomedán, a confucius, Sinto, és Kamchatka
fellemi alapok; mellyekben a főlenyi mellékjelek, bálványok
helyett tűnnek.

Van ezenkívül az emberi természetben egy második hajlam

Ezen is

lom is, melly az erkölcsiség: és a melly az erkölcsi tag minnt magunk is értékink mindent értékünk által fölcsap
4 keresztül alatt alatt jelentik. Képen tanít erről Wieland
sinek idetartozó fanit lebeszélés mellett 62. Látható
tényekkel az emberek nem bízzák jegyzni magokat, mindaz
dig míg szavakkal így nem tudnának számolni, míg szám
jegyekkel. A látható dolgokat látás által, alatt
alatt képzelendik örökké, és akarnak e szóba fekvő tenni
és tökélyes formáj, mint a mino saját magunk. Ezek
alakjai is szinek nem lehet más mint emberi; és az
ábra, mert mi más ész, más erény, más képesség nem bírnak
képzelni, mint emberit. Nincsen joga sőt az igaz sem
szót valaki valamit alkotni, mit saját fajja is így
olly jól el nem tudna mondani; és maga a Mikrozok
Apollo is nála rosz rockes mond, mint Pythiája jobb
bal kezében nem vala állatnak. Itt a hulla melly
a fában mellé fölnes mellékisztelet, tehányaitok
hal ezért megfejt: és ama rendkívüli tüneményt, ha valaki fellemi
4 esnának, vallási, és tehányszor jövőjét magok, rendek, hely
ről, gyermek, nemzetnek, szülek tekintik, ugy pusz
ztán valaki mellékisszeg kivő, és tehányszor rabok,
egyiptusiak, indusok, 4 sclavonok, lamaiak, és ezek.
Lelkének Az emberiség, vallási tárgyaira ép olly tanácsa mint
romaiak, Scandinavok, földiaknak tüneményi" tekintsége, melly, az által
Egyes csúcsai már csak apró bálvány, Syriában
már tenyeres példákat, és Etruskok korában
pedig semmi növényt nem közelő jig, ennek a Cadsi
jedlemi, mérsékelt alvó kivenyes Chaldaea, és Egyip
Jeziskinával tudtunkra tehányzását, ennek olly tar
nyosis, mint: Burmen, Monomotaja, Paraguay, és
4 ha az is Brazilia, ahol 4 Isten nem kivő, és tiszán vallástalan lenne
Dönek is tek talán mondanak: bár értsük vallásra fel
jünk vonjuk. Nincs tehát képzelhető állítás, mint a fenti

62. Attisches Museum. I könyv, 1. füzet l. 129.

mdalom' Forrása St Delaulnay c', a ki illyen rémítésre † Isten,
állása fel a vallás'e.dőről: l' pórul, így nem, sajátlag
szelme nincs, ezt az embert gondolat'á. x így nincs a rosszalmas
rodalmaját St, t nele tudatlanságnak lépcsőül. az helyett
talaj t a világot, és az igaz tiszteletes lett roha — örökkel
vallás, annak főokát, és eredetét alant akart lipcsni;
és gyógyít de semmit sem magyarázat a hit, mi
egy a lélek, ott sincs sem tudja, valamint ott sem, mikor
Lét rel a semmiségi állapotról, mikor lesz az anyag.
Ja talat feloldhatlan rejtélyekbe bonyolódásból magyarázat
Hát ha ugy épül sem állapotban lény, akkor a
vagy pedig működik, vagy nem. első esetben valóságos
Jézusra és atom egyesülés illetőleg, melyből keletkezik
pont tömegek, második esetben legalább most,
mind tudjuk a világ a Kaosban gallipot tövenyel
pont talad, igen fölöslegesen lény. Hosszan tehát
a vallás alapja az tudatlanság, az által kitalálja bizalmi
lés ember volt a föld színén, ott kitalálja bizalmi,
a másik csalódni a egyik pap, másik hiú; egyik
bínos a másik vádaros. Példám volt az, hogy
első tevésen ijesztés: nyomtatva az midőn a vallás
a világosodásnak bámulandó előrejtől kezdi valaki tekinteni,
mind több tisztelet nyer tekintetbe a világban ber"
fokára hajt gyámolítása." 63. Így rekeszték írásait
elődeink a tömegalmait.

De, hogy az Eredet fő tárgyra a pármaba visszatérjek,
nem csak tulajdonsága is fontosságos a fellem, de hol
nyugtalan magyarázatok mindenkor fajzódnak az abra
hamidák, ott a Kaosnál kipis tömeg rekeszték, hanem,

63 Histoire generale et particuliere des Religions, et du
Culte de tous les peuples du Monde, tant anciennes,
que modernes Par François St. Se. Delaulnay. Paris. 1791. 4

mást illyen vallás tekintetből elegendőnek valamit a tiszta
jóra és kívánatosra ugy az emberiség fiaira nézve.
Ábrahámról azt mondja az Isten hagyomány tekintetből,
hogy ő a bálványozó Chaldaeából nem városából,
hanem egészlen attól, mit neki ott előtte, és ellenére igen
tisztelt nem tartott, amálékától nem, mint Lotról
jellemzi a családanyai jó szerep, lipmo, és a mennyi
ben jártas ember volt, ő, mint természet ismerő
élni szeret, próbatelleme lmic, jóban részesülő a Hebron
terpentinfái, ezt mutatja, mint családapai ő, és Hebron
lényelmeit, mely annotte is a bálványozó Kánaenusokkal
volt környülvéve. Ez tón utóját, Mósestis, a, ki a bálva
nyozó Heliopolisban nevelkedett, és mint Hermetis, király
közt fogadott fia fényes életpályán tartotta fámot
Megyen ő ez, és a Sémiek Jehovát mint a jóságos;
akit tárol a világ Teremtőjétől alkalma volt gondol
ni akon lépcsőn Hippenfénél, melly ben nevelkedett, és te-
lelinpni fogját tanúságba, és a világegyén Gubernátorába,
Dije, mellyben minden ütő Világnyt, Országot látva, fölemel
kedett az egészen, és örökké harmoniákat, és fő-
ségha negyalva az igazsági papságot, mellyel talán
Hagyja vala, negyalva azon Oltárt, mellyen piros
Tenni és mysterium Mindig illetlenségben vmely, és ki
vel a Teremtőjével.

Hiszen sincs Abrahámban, hogy a Világegyén'ennekből legyé
sebbet is ohajtok. de ahe fen tudakozással, t a Pat ha
gyomány Sinis, 65. ot Elfnet fogyi mellett Hatvat
Nádat akkor is Agarenok, mi Ogorok, Kibet Theophyla
ctus Nagyfalegének, és a Nagarok Sinai nevet, Nico
phorus Callistus pedig Sogor nevet emlit, és ezt mondja, t

64 Cfr. Act. Apost. Evang. X. c. 16.
65. Paralip. V. v. 9. 10. Pela is, nyelvek felől tudni akar a pus
tába való bemenetelig. ot Elfnet folyóról fogva, és emlé
nevedéi, Saul király idejében tartozásai Tartat a Nagarenusok

a negyedik párdoba Umnak vagán

11 nemzet (a Caspi tenger Keleti oldalától kezdve a Fil vagy
Volgáig, s pedig uralkodóra, kinek királyait Medir és Ken, sőt Varkany
neveik nevezik. 11 Ez által Theophylactus is. 66 Ken nemzet
Istentől elmaradt Hell nincsenek Magyar folyamnyi is, hiv a
hadi koszlája nevett Egyiptusi, és ők Ismael Abrahámtól,
Kit a Bálonás Muzulmánok, mint Ismael anyját, meg hagis,
Feleséül tartanak, és Sólyát atya Sárat, kelly a Mecca
templomban vagy, kelly, a mondás szerint, Abrahámmal szeretőnél vala ta
nuja Dolga. 67. Így mutatnak tehát nincsen újjal a szent Lap
nányok is Ezra, mit a nagy tudományu Deck Hans fejtett; 68.
k a Caucasus Keleti oldala mellől és így a Caspi földről
terjedt el az alapos, és nélyes bölcsesség mindenfelé.

Mindez azt bizonyítja a caspi föld nép, mint elsem
puhább, jóra képes, és erélyes Orom tulajdonságokat, mit a Jaunus
hegyláncok déli oldalának, az Euphrates, Indus, Ganges,
és Nilusnak bortalommal szemlélünk, s templomokat legyenek
afféle várkastélyokat; 69. hol, mikor győzött Cheops király
alatt Egyiptus, Isten ezer ember dolgozik egy pyramis
hiú építésén, és addig be engedje Párának templomait. 70.
nem tudja azt, hogy egyetlen papi kasztot sem szabad
birodalom, és annak népei fenntartásra, mikép minden brámin
legyen tudós, vagy tudatlan, valamint ipsen így, miként a tűzi
vagy ipsen, legyen az élőnyösebb dolgokat, így pedig fent tűz. 11 71.

66. Hist. l. XVIII. cap 30. es Hist. l. VII c. 7.
67. Dayle Dict. hist. & Critique. es Agar.
68. Decks Welt, und Völkergeschichte. Königs. l. 103.
69. Europe Herod c. 64. Aegyptii puer, qui primi calamitatis ex
Carnati non capiti fere unus mortales, primus Aegyptios
& graecos, colitus in templis
70. Herod. Euterpe c. 124.
71 Institutes of Hindu-Law. II fej. § 85.

nem tűrték azt, mit a perzsa perzsával tűrtek, s a hiena ellenséges satrapái is kijöjjék a népeket, nem akarták, mit az egyiptusiak és indusok, aölőket imádjanak, és tekenyzőjüket tisztelnek sorsuk vegyi; nem hagyá magukat annyira lealáznia, és elbírni, hogy tömény helyett alávaló keréttel, és tisztátalan kárhozókkal istenkedjenek rajtok, és egy emberi fejedelmet vakáczy nyelvét magoknak ölteni. Sőt a magot tanaprokra, s a fogány papság ha erőt vett, mint Dárius alatt a tudományos, mielőtt elterjedve, tiltásra és a fogyatkozás fitoclalája vala is hiányhelyekkel élve, s magát fogkére a tudományosság öröklött birtokában elmenje az új szabad fejlésnek, a bábozásnak gondtalan akolja, a fogyatkozást magokból nyugadó kihelyezésben legyen, tanya, s tel vetik másik a hiányokat, és így fejedelmek [illegible] ámen papi elkülönzött szerzetek alatt.

Szerelmek, szükül a jóslást, és orvoslást nyelvből nyelvbe, de úgy, s a hamis tanokat legyenek egészen ártatlan családjaikkal együtt. 72. Illyen gondolkodás, fellemző úgy közöt keletkezett a vég fogány magyar és hallás is, mellyek részletesen, nemzete a fondlodtan elsikkadt [illegible] hiányban st lelép, mint most el adandjuk.

---

72. Herod. Melp. c. 69.

Harmadik rész: A magyarok által indított főleny, vagy Ifjúsági az általok tisztelt főbb tényekkel együtt.

Nincs fontosabb és fenségesebb tárgyalás, mint a földön elterjedt vallások és erkölcsök vizsgálata. ~~Minden~~ Ember lelke és a vallás emelő főoka a hamvak felett, melly az emberiség üdvösségének, az élet virágoztatásának, a társaság képzésének, és a bölcsesség tökéletesbülésének lehet tekinteni. Ugyan is ~~ki~~ míg a legbarbárabb és gyarlóbb vallás is tiszteletre méltó ~~en előttem~~, mivel az emberi szívnek saját szükségéből folly, és irányát jótékonyan befolyásolja, és tökéletes, ~~és~~ az, ki a föld népeinek minden vallásától is megtagadná ezen vallásra reá, ezt bűnösnek állítani nyilvánítaná, hogy egyetlen religiosusnak, mellyet általában tanítás, és bölcselet szokna.

Ezen nézetet igazolja a népvallások megtalálása, és a főbb vallási rendszerek egybehasonlítása, mellyek közönyös szemlélőnek mindannyian negyedrét. Ezek egyikéből folly ~~ugyanis~~ ugyanis ~~ugyanis~~ mellyből nyolc és fenséges mint mi, ~~ezekre~~ jövendőnkre, vagy sorsunk befolyása van, sőt talán mellőzhetlen szükségünk előtt reá tartanunk. Ebből fejtsük a vallás és ~~az~~ az annak nyugvópontja. Az ég és kiki fenséges fátyol e tanás, mint minden tényeinek bizonyítása, hogy a bennünket környékező tények, és ~~tapasztalás~~ tapasztalásunk tárgyaitól, ~~és~~ a mindenségről gondolkodtunk, és e fogalmat egy jövendőtől, mint nálunk tapasztalatot, ~~és~~ illyes tárgyas tiszteletet, s hatással tartottunk.

Imman

Innen a különféleket, mellyek emlőin függnek, fizelmi
bet legirtább sőt mondhatni elfe zési igénybe. A világ
egész az, mellyből Ő tanulta, nagyat meg tanítsa: nagy
ihlet az, mellybe nem telinteni lehetlen. Ez adja
mit lapunk elben: rendet, és fejlő összhangot, a pedig, mi
előtt azt tudnók, mi a rend, mi a harmonia. Elmondá
4 Különnemű Ő lesünk tehát bely mikep ifjak egymásba. És mi
nem kell igen nagy tudomány, mit a természet ép oly sokfé
nek, mint kellemes lélek, és fejtene. Sajnálat, hi
annyira sülyedt, s nem fogékony a bájolat lelkesére,
vé az illyen, mit a természet tiszta tükre fájdalmas
előtte bevonna, fülelnes fejtene kellaján: "tehát
valamint fensőbb rendet itt nem lát, úgy a fens ölb
rendűek is nem ítélen: élesgend, fenyegető barbar
tudatlanság, s barom ság, és romlódás meghonályozójá
milliók előtt e tükröt, és a természet nagy könyvét be
pecsélik, olvashatlanná, élhetlenné teszik. nelly atya
sa a hangelmek örök tanulmánya; s ollás hiányok
ban rejtezi. Mikep alapul bomlany természet a kor
tól, és korallatól bölcseségét, így mutassa e hazá
fiu különnemet ennek állatóját alap, és ültetvén
tünemyében.

Legyünk elebb tisztában, mi mélyen sülyedtek a polgá
nyok vallási papi, és világi tanokban, és örökösödés
által: amde szabad, e szerelyes, jókra alkuló és elzen pe
sült nyelvvel nem így áll a dolog. Lankásan fel tűnő
ött nem könnyen találódik meg, és nincs olly jigázó kar
mely a természet nagy tükrére fájdalmas rezlene. A kin
dulat bizonyos, s abból, hit most több millió ifjú
nak, akik bármiknek lelkét pompás aulussal tápolni
áldozni, és ajándékon hölgy, s sötétnemi fülsegítség tisz
tán

hölgyekkel kiegészíte 1., hajdan egy isteni imádták, Brámában,
a főlényben, mint fentartó, és anyiszpeto" egyéb átvitelek, személy"
Vishnu, és Siva nevű istenekben. Ugyan: a déli Confutse
tanítá ez a forszer, a ki alapi képviselője a chinai
Schfut, a Brandaink a családaiak egyesülésre alapiá
tolás ismeretes patriarchalismusát, feltőlcsapás. Könyé"b
de ez a fölisteneitől idején Nanak, a ki a jep
tiquet vallást alapitá, és nem régen élt egy hindu
fejedelem, Rammo-hun-roy, ki részint bengál, részint
angol nyelven irt 2. munkái által megnyugtatta a régi
hindu vallás lelkét, a világot bámulóvá egy igazsá
tos Brama tiszta tényadót, ki mint a chaosból világot
kiemelte, elemi tűzöket, egyetemes főerőt, fentartót, és
anyiszpeto, élet, és halál urat, sem templom, sem oltár, sem jelkép
sem áldozat, csupán imádás által kellé tisztelni;
mint ő, egy fejjel, és annyi kézzel ábrázolgatá,
jóval régibb korban 3.

Külföld volt tehát előre bocsátni, a ki ősmagvait emberi
kép vallását, és isteni gondolatait. A scythákat nevezé
ádámnagy, sem képi, sem világi, a Jamok alatt nevezé,
és Herodotus által egy vaskalapu, mellyi vallási
tisztasága felett őrködött. 4. A scythák nyomán,
fölötte ők által az idegen népek szokásairól, kivált a
görögökről, mint ez Anacharsis, és többeknél szokás
példái

1. Schütz Allg. Literatur: IV. t. 150.
2. Translation of several principal books. By Rajah
Rammo-hun-Roy. London. 1832. 8.
3. Nouveau Journal asiatique. No 80.
4. Herodot. c. 77. 78.

példái mutatják: annak gyökét, és eredetét a külföldi írásnak, s görög Istenei' személlete keletkezésének köszönheté. A' valóban így tapintás vala az, ki a világ' összem tapi jelen- son a magyar népnél a' Föld' ősmeséje a' tűz és a víz szem- közös által rettentő, mint elő igen tarka, nemű rongy, és mesés, de hasonképen fentartó, és igen jó tulajdonú, másadik jeles rendező, uralkodó, és minden nek tökélyesebb fenséges igazgatást. Valóban a' föld- meglepő mesés képe ki nem merítő e gondolatban. Mégis kijelen- tésen vallás is ősi, genéziás tűnnek, ko hajszálhasonlatnak, igaszág hajának, tömpel, élesítésnek él rá, ettől alak, color — sőt mellé rendelt elohim ősi, szinte #a világ fentartó, és fenntartó fenséges tömpel. Megegyezés tehát ab- ló repedés minden ősállás nincs vége a képzelődésnek, ősi, ha- jás tömjéba önnek a tarka, tűz, rendező, és világ-fenntartó föld. #A magyar népnek a temérdek, mellyet ősei, és rokonai örökül hagy- tak, nincs pedig külön áll tőle, mikor ne spiritualisták nyelvek. Nem: ennyire a világ még nem mult, illy hajlandóságban felmerülni kezdett, de hány tudá- sok és nagyon temérdekben van külföldi fenséges sajátnak nilvá- don, adó, és elfogadó, alakító, és alakuló kinn és hóni sajátokkal lelet nevekre. Megtisztításra tehát az alj, és fenség tűnés, az engedő földet, és a panaszoló napot, ősi kinn, és Brama kinn, és nő egyenesben, mellyhez hasonlót az ős Cabirismus oda módosított, a hagyo- nek ősi: Apollo, a nap, és Vesta nő a földdel, pelni igyekvés alnak egymással, és perlemről gömb- ségi az élő lenyek. Hegyre búvárlódási terén tudjuk,

---

5. Malcolm a memoir of central India. London 1824.

6. Lucret. ad Aencid. l. II. Redit adeo disputatio ad deos Cabiros.

4 quae de quibus et simplicior, ipse probabilior habeo, haec sunt: d... rerum temporibus Diespas fluisse Samothracum religiones

Legjobb képek mythusai Kon ismertol folynak, melyben
van a nap a földel, kiterjedt hatásait még a költök
den elmeséltek ad ig nyúlik a földel, amaz Jupiter aether, Apis,
apollo, Bacchus, Mercurius, Mars, Mercur, Isis, Juno, Rhea, Venus,
Cybele nevek alatt emlitve; Innnak tudtak tisztelete
a régibb költök legkedveltebb tárgya, Ἥλιος γαμος, Ἰεγος ἡλιο-
γαμος, nimek alatt. 7. Igen: den ős, világ, és természet gamia, és
kiin függ, nem pedig istenségben nevelt nép tudni akar, hogy
honnan van a föld termékenysége, honnan a növények, állatok
fajtája, honnan ama határtalan gyönyörök a szerelem, ügyesek,
általában elterjedt tekintetben nyelv Ezt, hogy a
nap a föld mátkája, és a föld termékenysége az szerelem
miatt; mit ugyan mi jó magyarázatunk, vala természetani
ismereteink ilyen tettről nincsen mára nem egyedül.
Annak kijdanta, még a legkellemetlenebb allusiókig, mint vala
a lelek, nem rejtelmes e vágyakozás fejérmét. Olvasd el találsz
meg csak a 19-ik zsoltárt; és almélkodva találgasd fel nyomdáit,
ebben e szavakat: vallyak tu-
nulságát, s
vak

Világ végén van a nap sátora;
A ki magyhelyéről lejön mint vőlegény,
S mint erős futó régi útait.

---

multo magis esse, quae inde enim deriatae, Dei reique
Deorum Magnorum interpretationes. et divinitus fuisse
Coelum et terram, post a accessisse Deos chios, nunc
graecum ipsa Numina, domestici nominibus insignia
interpretatione varia, ad Dios Deos graecum retu-
capisse.

7. P. Virgilii M. opera; ill. a C. G. Heyne: tom 1. p 335 is t. II. p. 284
Aetheris connubium cum terra, imbre fecundante agros. Servatum
hoc ab antiquo sermone, quo poetae physicas res exp-
rebant, et ornabant; unde latine magna mythices pars
fluxit. Hinc natum antiquissimum placitum, ut amor,
conjugium, concubitus, natura, aetheris et terrae, Jovis,
cum Junone commemoraretur.

Nem kellett több az ásás, és kellő lángképzelemnek, és
mitsoda e sajátságos világnézet ~~gyökerezik, főleg a magyar~~
~~által~~, legyen bármiből által tisztelhető meg den Sméh
és csodáljuk e sorban, ha Lucretiusnál ilyet olvasunk:

Quoniam belli fera munera Mavors
Armipotens regit, in gremium qui saepe tuum Veneris
Rejicit, aeterno devinctus vulnere amoris,
Pascit amore avidos inhians in te Dea visus. De rer.
Num 2 / v 3

Virgiliusnál pedig ez:

Tum pater omnipotens foecundis imbribus aether
Conjugis in gremium laetae descendit, & omnes
Magnus alit, magno commixtus corpore, fetus.
Georg. II v. 325–327.

Borzalom jöjjön át tagjaimba, ha Lucanus" Dea Syra
Rómi" munkájából olvasok milyen imádók a Istenségek
ekről a tenyésző természetet. ~~A~~ A hely, úgymond, melyen a
templom áll, úgy halom, a város közepén. Ennek alsórészén ásnak
ton, és ~~titkokat~~ ólnyi tárgyak. Ezen általok adott principiumok,
kásban" miket Bacchus állított fel, mellyek három fő kárnyja ma-
gosak. Ezekre sok által szentül felmagyarázzanak, és ha
mind két napig. Felnőtt pedig az, kit Bánokkal körül-
nül mind nagyobb, mint a priapus. Ezek ujjaimlintsa a
priapus dongára rézből, úgy mintsa ők ezüstből, arany
és másból a polgártól tökéletes tagjait. Leírja szép
ok istennőt, a hol valóságos Partheni, mint Neptunust, mely
ányból van, Minervát, Venust, Lunát, Rheát, Diánát, Ceres,
sidőt, a párok attributumaikkal együtt, sajátságos pedig
a földet jellépte, mint fejedelmet tornyos fején, olly
Földgolyós Nyíl" fényből, mely lámpák nélkül, mint
Fejtaka at egész templomot gyilagyogá. Nullus állat
Apollo képében, de ott más halálosan, és van kis
hellenekkel, ifjúi alakban."

Most már hiszem a temetésünnepi szokásait lépjünk be
"Sátyánk" templomába. Valamint egyéb ünnepeken itt
összes, jeruzsálemi országi Rabbik el nem hiszik tellemi ad
tusának, és annak is a temetés hiú lesz, nem bonyo-
lódtak, sőt templomban, hanem a temetési ház
imaházában tisztelik a főlényt, és annak jellegzi a tiszt,
s a napot, így cappadocus, és a tiszt tudalmasa
mát, legalább még eddig, egyetlen imaházban jen
rezunk, mellyet a főlenyhez és annak jellegzeihez ingadnak.
Rosen, angol tudós tiszteletünk a hindu Rigveda
Sámi emlékezés imaházából a napkor imádat hangzás
formuláját, melly így hangzik: "Hozzád imádom, ő
nyes nap! e tisztelendő Visnu enekes, ők fényes, és
tudod kezdem. Vedd kegyes dicséretemet, vigyél meg
bensőmtől forró szívemet, mikor kegyben levőt
gyújtsatt ember vigyázza sorsát. És minden bűn,
és ellen leg rendelnünk." A szyke vallást vagyok
vénnelly tiedtel, és a nevet tekes arról, mikor
e vellemes tanát kiegészítsük, és e nagy Colossus
képtámyt darabjait, vennibe, összekapcsoljuk.

Kérdjük tehát elmélkedünk az Isten neven Előre bontson,
hogy olvasa Otrodocsit, 8. szinte bűnyokat tartóm egyben,
hogy, mint és, Isten, edikra Rád, ifjúi jövő, Vesza-
tain, nyelvben tűzet tej: tovább mint Herodotustól
tudom, és a Scythák, szint fölegy és vénnelegy imádat
dom rel meggyőződése jutottam, és a főlenyel ész
magas nevet, Isten, imén számotik. Ők, bonbot bűnös
dásaim után alapadomat állítom. Ilyen tételes; mert
a nagy nyelvet, és vallást, régibbek közen a Isten
Rád, annálinkább a Isten vallásról, és nyelvről. Így
sőt

8. Origines Hungg. I. p. 285-292.

tést a perse Jesdan t is mellőzni, sőt hiszem, t ez is
az Isten igéből kimaradt. Első alap, a két tiltás állás
mint e pő nyomásra, sőllyedés nélkül az addig nyert
eredményekkel öszhangba lépni. Ilyen, nyelmekben azon fölemlt
jelentésü, Theophylactus szerint, a egyház a földdel alkotja,
amit fedetett a magas földre bonítás. — Mint ott tehát a
Magyarból, pő — a tiltást pedig csak tiszteli, úgy nem
imádta földet Kornélius, mint ő csak jelképe volta az Istennek.
Igaz tehát ez, és ellenére. Itt van pő ugyan tiltás tenne a
magyarban is, mint előforult nyelvekben, akkor más lenne
állása a dolog. De ugyanez a tiltást magyar fordítás nem tenné,
bár Strabóra rá alapja fogni, t, miként a latin a szent
tiltást használ, a bomba tiltást pedig ignis tűk nevezi,
így előttünk is a szent tiltás ugyanaz, a bűz tiltást pedig
a pokolbeli nevezik. De ez nem állt össze nem vető
nyilvánító. Az analogiák sem tanítanak ezt. Sőt a Vesta — ~~sem~~
~~tett sőha bűz tiltást~~ ugyanúgy is csak annyiban vonatkozik
a tűzre, mennyiben a régiek hitték a földet lényegi tűznek,
és azt, t a Vestálok a föld gyomrában élő tűznek hazai
szent őrzői: ő, miként az Servius-tól tudjuk. Vesta tehát,
4 Magyar adat és Ilia a tűzet magába rejti, és t által élő földi
Így tehát
Hogy az Isten magyarországi tájon gyakorlódik, ezt tud
minkétfelé t az örömmel, és kéj nélkül az olvasó
fül értékül, az ellen s értelek sincs nem ugyanúgy
tanúskodni a fölény olly különösségek és sőhasem igen csekély
jegyek el tűnő mellékes dolgok, sőmlenyből nem
lehet, mik akadályozás ez gyülekezés lényegi lépni. Sőhasem
ez állításomat ez fölemlő példák cáfolják. Ellő
tömény, ebből ezt, mivel ezt sem látni, sőt tapintani nem
lehet.

---

9. Servius, Virgiliusról ezt mondja: Sic ait, & omnibus vi-
tas Vestæque potestas, Aeneadum adytis effert penetralibus
ignem, e gremio tecti: Vestam, deam ignis, sex tantum apud
hos Virgilius, quæ in medio mundi habitat, ait, pro sex,
et ignem intra se habeat.

lakos. A hellen ért alig neveket: τόπος; melly tőle legelőtt,
és ennek kiejtését; a latin Pilek, melly jelent fellebbezést,
az angol ig: bill, melly tőle helyeslenzést; a német ig: Pfeife,
melly jelent, Röhre, pipa, csövet, ugy részét az egésznek,
a perzsa ig: Schahr, ugy pipe, melyre kapott, a
Sed ig: Halk, melly jelet fatáblácskát, a norvegiai ig:
Prya- melly tőle tudtollat, a magyar ig: tömény: mint
tömény kásához első az ellenkező kell tömi, és alig
az Endtsánya vivom.

Diriget állításajat tehát te szemmel Isten, ettől az
Isten; melly ajtelel a 7000 évről kínál: melly tőle
arczulni, földre bontani, és sedeni, mely alakkal valaki
tiszteli és könyörögni. Jelesi pedig az; akit ennek
a földenjárt, de a királyokat is alig könyörögtek, miként,
a tobzy nemlitt sk, Curtiustól tudjuk: 10. Alexandri
ezen szokásnak apjától az is, a ki dőlt az isteni jelen ige, és
rája le alkotta imádni: miként ebből is világos: elemény
Dicsérd a napot" Ha kijut: mint tetsik ott." arra, mit
Ázsiában, sőt Delfi, Europában is, a napot, a rajta
menetről, nem pedig, mint mi szoktuk, ejjeltől fénylésig.
Ni bitnyos abból, hogy az üzenetik, midőn ott elő csillag
még kicsi alkor kezdik a tömeget, midőn ott elő csillag
fölleszik, és ig a nap már lenyugodott. ig tehát sok
Rokon népek közt, mint Caesar, és Tacitustól tudjuk. II.
10. Hist. Alex. M. l. VI c. 6. Alexander persicae regiae,
per dominum potentiae fastigium assumtatus. Jacere humi
venerabundos pari coepit. Lib. VIII c. 5 Jovis filium non
dici tantum a - Alexandro - sed etiam credi voluit; itaque haec
personam, Macedonas Venerabundos ipsum salutare,
prosternentes humi corpora.
11. De bello gall. VI c. 18. Spatia omnis temporis Galli- non
minus diem, sed noctium finiunt. Jacit. Germ. c. Nec diem
numerum, ut nos, sed noctium computant. Sic constituunt, sic
condicunt: nox diem videtur.

Debaer. 12. régi emlékekből gyűjtötte, hogy a napnak, esőnek kívánása, a nemzetnek pedig 1566 évig tartott: mely kívánással együtt könyörgéssel a vetésnek kezdődött, és e jeles ünnepnek első napja adni, úgy vélekedik, hogy a kérés és földtisztelése innét lett. Amálthiából így Caesar a Gallusokról ezt írja: „A Gallusok magokat mondják fiaik közül mindnyájan Plutótól származtak, és ez hagyomány a Druidáktól vétetett. Ugyanezért az időket nem a napok, hanem az éjektől számlálják.“ Plutó alatt pedig értik a tüzet és a földet, mellyeket a Celtaföldi nyelv imádtak más istenekkel. Ez egyébiránt, hogy a Gallusok antochthonoknak, vagyis őslakosoknak tartották magokat, úgy ők nem tudták, mellyek emberek voltak, kiket ők először emlékeztek. Kívánták tehát ennek a földből való kijönni, azért imádták a földet, mint atyjokat, és az éjet annak jelképét.

Ni, a fönnebbiekből, helyes megfejtésül vehetjük azt, hogy amaltheusok a magyarok ősei imádták a földet, és akkor midőn annak jelképe a nap leáldozott, most, amikor ismét vala a napkeletkezés minekünk fényét a földnek tisztelnünk, esedezés vala akkor annak kérni a földnek az elmúlt napon vitézi jótékonyságáért, és kívánni ezt, és reggeli áldozni, midőn az első ige jelen volt; most tudjuk, hogy elei népek, sőt a régi hellenek, rómaiak is éjfélig nem ettek; akkor tehát magyarok is a napnak áldozat éjfélkor kínából bőven takarítottak. És mint az ősök kívánás kínálatalányos vala, kellett ennek mellyek dánok is lenni. A régi népeknek, úgy is még csak fogalmuk sem vala a földnek sarki körötti forgásáról, sőt hiszik, hogy a nap és napjait este megfeneklett, a föld termékenységét, és éjjel ijesztő sötétséggel a föld alatt elnyargalt egyenesből keletre, hogy annak ideiglen fényét újra kívánhassa. Nyilván ebből az Eurodotus a Maeotisnak nevű Scythiából írásából 13

12. De comitiis veterum. Göttingae 1754. p. 21.
13 Clio c. 216. Ex his unum Istrum memorare, cui equos immolant. Hoc autem hae gentes: deorum unicissimo, et mortalibus omnibus servidissimum putant.

Ha már tudjuk, mily nagy régi tényező volta Nap, és föld
nem csak a magasról, hanem általában a pogány történetnádor
vallásában, abból következik a Napról mondott Mythu-
mai. A Cabirok, kiknek csupa jellemzény, és alaptanul
szolgált nyugoti Ázsiában, Keleti Európa, és Afrika régi
vallásának, mint látjuk, a egek és földet imádják, mint nagy
istenket. A nap tiszteletére Heliopolisban egy a nap Baal
Lelkében Anonimus Pius által — Rr után Hadrianus épített
olly diós templomban, minek párjai nincs. Oszlop 54
gigás oszlopból, mellyek a főtemplomot ékesítették, és
72 könmagosak voltak, az Ozman, és mongol pusztákról,
után csak tán áll ma; a többi templomai és a kapuk
olly épek valának, mint a londoni Páltemplomnak mintá-
jára készültek. A nyolc tiszteli Rhodus; és reli-
világcsodájának tartott colossust emelé. 14 Csuda, vigjétek
Cetis dimensum portibus orbem
Per duodena regit mundi Sol aureus annus
innen ennek Baal, Bel, Moloch, Mitra, Heliós, Sol
Sonne nevei; mellyek az királyt, az anyát, az fölségest,
az egyetlent és Solumban jelöl az telivségest — Sonne
ebből Seles Adelung — tépnek Mitra, Mithras ala
anyát, nap teha rem Kneph tól, mint Hathnak alap
Lenem ebből jön nap, melly teha, és tes anyát, — ij, és rá
jelentési ismeretből ólottunk — és, nem Kneph Lenem a
nap az eredeti elnevetés.

Ilyen tehát az ki földre ese, esdekre, és csak kell
imádni. És Józsét már nagy nyájas okából a fóta
at Aegiseis öltönyös fellemét Moses irásából
éjjük, a régi népek, a földény imádi tiszteletlenségek

14 Nec rem allatorum, sed ipsum Plinium secutus Tacitus. Antecessores in admiratione
suis Solis colossus Rhodi, quem septem Olympiae Lysippus. Septima,
ginsa cubitorum altitudinis fuit. Hic simulacrum tamen non pro-
spectum passus est, miraculo fuit. Paulo posticum ejus complectentur.
Majores quam digiti, quam plerasque statuas. Vasti specus
hiant defractis membris. Spectantur ingentes magnaque vacuis lacer-
quorum pondere stabilientes conspiciuntur. Dedicavit annis trecentis
effecturn, CCC talentis. Lib. XXXIV c. 18.

tartak, és ki neve mséget ahi a Szentnek, vagy ha zsidó
emek saját neve, ott kimondani merészkedett. A hebrek jen
tsék ezt, és Jehovájokat El, azt az illő tisztelendő" melléknév
vel nevezik, ezt midőn e névre előforduló szent könyveikben
régen és ma is, adonajt, vagy Elest mondanak. Ettől a Jao
és Jehova sem főnevek; olvasások még a bibliai tolmácso
lás, és értelmezésben, kik is szabadnak a magyar eljárásra
vel. Igen: e titokteljes szó Jehova nem egyéb mint három
ének a főlényről, és ezért is, Holt, vagy és leend.
Magát János apostol így magyarázza ezt. 1:4 nem másképp
áll a dolog Jézus sel ezt ugyancsak főlényről; mint
Sais beli templomán Plutarchus illyen főlirást ol
vasott: „Én vagyok a mellett, ami, és ami volt, és ami lesz
Halandó egyetlen, és semmi halandó nem lepleztethette el
ő még a fátyolját, t. ez a Jehova, vagy Jaó' igéi magyarázata. Mert
mint nyelvtudós nem is lehet ismeretlen, és saját neve, csupán
ige. l. Dupuis tulajdonnevünket, és mondanunnyakkal vagyunk ki képesek
Glossarium" Szótárium öt jellemző, „é" „ő" hímző értelemben, és törvényadó vagy
Berlin 1830 Drama; Fő; ember, és állat.
neve ismeretlen, Ezt elsőnek vagy el Istenek, Deus; Zeus, uralkodó, Bel,
Baal, Moloch, minden tulajdon Sajat, és fő, csupán mellék
nevei. Megalacsonyításból ő, ki őt elszakadnak, vagy
tűnnek, Istiának nevezték. Mi is nem a jövő létből
Uramból lett, hanem ki ollyá a világnak, mellyé
vel módosításai ez ar, vagy ár, kemény, Ész
Észes, Fiú, és, másod, mikor adelung illamlat.
Itt nincs áll az, mit „Sinik vallásáról Hieroglyphicus
tanúsít, t. i: a magyarok egyéni csak ezen fölényből
Jnél nincs, ki a mennyei és földi teremtő, így „első"
beni értelmiségét, nem csodálni nem lehet. Mindebből az
folyt, t. hogy bárcsak tévedésből voltak, mivel a nyelvek

15. Apoc. 1 v 4 ὁ ων, και ὁ ην, και ὁ ερχομενος. Jövő

földet áldottak, sőndet, mint alább megláthatjuk az égi tűzre,
de, mindtől mellett is, latát-vonalt bírnak tűzni a tenger,
és tengert lényel látták, és a mívelés, mívelő, olly
általános, mint ez a tiszti fogalmazás, és, valóban
észlenmisérhetetlenek: miből megint az következik, ha valós
tapasztalati illetők is a fölényelet, a tiszta közepen
nem vala, hanem közrejött. és pl. a napban tisztul
magát a fölényt; tükben, a tükrallatok, földben a
föld alakítóját. Ez ismeretből valóval tehát, és igen nem
bátrányosak. Az ún: bátrányos az, ki a tengert dolgot
közepben imádja, mint képzőbüben istent rejteni hiv,
és ennek ügy könyörög, mint ismeri. Illyen hiszet, és ez közös
illyen alapot a teljes érzetnegre jutott és alkon fogalmat,
és nem helyesebb: mit ismeretlen egyet, és
fiktive Rell állami a tengert világok, tőle különböznek:
mint az ismeret világegyben, ez ismeretlen semmis
a fölény ismeret, és alkotmánya vetet. Ha a mívelés az
ismeret, ügy a tengert rajmi fiktiv legyen ügy, mint akkor
nem Rell ezeb mint egyetlen tan, mely alapból az a mívelés
önálló, önálló és autarkiával bíró; ezekben ismeret: mi fiktiv
ben legyen tapasztalat különböző, önkény és jogszerű
mindenkori alaptot fiktiv ügy, hol a fölény tagyató,
ügy magában összemérő az ismeret ismeret. Akkor orvai
ismeret kötő érzény, elmeszámmi ismeret, ügy büntetési, kabadzó
és Rilke világ Sorsány, mennyiségi, és egyet, mikor
alapul tiszta tudományiságiról.

Nem: a négy pogány magyar ősfelmerő ada, szakog
illy közelkeletlenségeket hiszen. Aldozott tehát képzik,
sőndöt a tengert tiszta a földet, és emel időkig
a folyóhat, a fákat indis a lábban, ütte közepet, aldo-
dott a mezőkat sírjának, de, rebben a fölényt indás:
közepet, elsőmet amely szellemiségét, mit emely ég
jobbról

képpraitol épitott. hitte a föleny minden jelenség
hist templomokat nem épitett, és így jóval emelkedettebb volt
mint a legmivelgebb pellen, ez Zómai.

Ne mozgassátok Kérlek, fülbe jutnunk, és (at ősi)
galmat sirni ijesszen. Ha a templomot épitni épen nem tilos,
mert a Kerestény el lesz mindenütt hirdetve at imádásban
Istenek Kikarolag. Nem is gondolhatott a pogány: isten
általában helyhez kötötte; és meg Jákob patriarcha is "nagy bajjal
vergődött fel ezen szinre" és isten mindenütt jelenvaló;
így gtesszük e szavakat: "Istenem itt van a helyben de ő
ezen nem tudtam." Es bár hiba volt az "szavakban és a
fent tűzre elpüdött, a földre, a napra, es folyókra; de,
ezeket tevő a lebegés; Ugyanezt a földön járókon is;
mi megtetszett attól ez külön pomposval Kelle e pásat Ugyanezt
gtiltam: "ne elpüjesse ügyemben se ég mert ez istennek
szintyi jobb, mint a földre, mert az "Kábainak Tanulya.
elpüdött a napra, Ezt az mondá Hajnonides: Ha"
elpüjesse az ége a földre, és a napra, bár ő illyen
Kelebbezésnek tevenjére elpüdjék, meg is elpüje ezennyelen."
Nelly szokásban rejlik a pogánok elpüjének földiségtese.
Eldőlnek elpüdtek emlitett dgyek, hiszen "ősiskolából,
a nélkül ez okból istenekről tudtak, és így a jok
istenekkel "ez Kárdolni nem lehet.

Galoknak, e hi kimé ez okból eldőlnemek többé tiszteletes
mondásra relem. Ez okból a német tudósok is eldőlnek,
Tit a Magyar, ifjuságnak elmei Könyvek. 16. Ez tehát

16. Nonnes, meg nemanitsa, és Kölcsök, Caesar azon elbadásán
melyben a germanusok szállásai leirja — De Bello Gall. VI. c. 21.
okból jegyzi meg: Haec disciplina fortis declarat, posse germani
natione memorabiles mundi partes, earumque libertati attendi
administrosch, et remotione gradum colunisse: illas res nullo
res, quas Graeci, vocantque Cum his partibus ratione
fabulose conjecturam, ignorasse. Quod si cum hac descriptione
Comparemus, eos templa nulla statuisse, et regnum

omnium

tehet, hogy "szemeinket a fölemlett a fölséges napban, a
jószágos tűzben, és "el"lenkező tapla'fődben tisztelek,
szemlés részletességére tekintek a mandulalott, sőt ösmeretes
gyakorlat nem kis becsülésre vallt. Bár mai tudós
utódjai is több figyelmet méltatnák ezen bámulatos
részlet, bölcs tanyát, mely e nap, és föld' alkotásában
előtűnik, és isten bárki mélységes tisztelete, tiszteletre
szerepet vetne. A múlt század' végén ezt mellőzte az
igazság, és ösmeretlen tiszta ismeret elly gondatlanság, mint
a' részei Derham, Fremdley, Donne, Reimarus, és
Sander tanulsága intett által tűntetnek e nagy ösmeret, t
a természet vizsgálása rokonságánál a fölemlett, mint is a
természetbe e mennyiségében tapint a legtökélyesebb rendet,
és tökélyt; tapint a nyelv a bölcsőt királyát, a kinek
anya vérétől, miként Schiller sőt, hogy ez tudomány a bizodalmat,
tapint a föld'ben a gyümölcsöt, melly nélkül az emberiség
minden értékébe menne, a pokolbéli pedig örök jegyet
bírna kenne. Előrelátó e tudomány kiterjedésére kiterjedésének
illyen szerencsés nem lehetének. Ki e napot a föld' dobant
gyorsat, és pályájának kiszámított, a napenergiát' állandóságát
bírsat, a föld' színe elrendelésének miként tökélyét, a hegyeknek
mint physicai tulajdonait kipuhatni, fejtegetnie alig volt; 17,
de arra tudták, hogy nap közelében az árnyékban, a föld
atra bámulatos anya, melly tűrhet, s melegét rejtse közelében

---

omnium Dei notitiam tabulisse. — Jacobi Num. 39 — etiam
terram Naturæ venustatis. — ibid c. 40 — recte indutus
collegi, pisces genuisse ab idololatria, graecigenæ Diabetes,
alienos fuisse, & religione multo priore, quam Graecos,
& romanos, vos sse.

17. L. Bertrand Essai sur les usages des Montagnes
avec une lettre sur le Nil. Turic. 1754. 8.

Kiparkodás fonása nemcsak a kéjes gyönyörök folytának, hanem tisztességére a gőzerőnek, a családatyai szállásra tá-
lálni erdőnek, és elegyá atombisigyeltartó Jódnemüektől.
és miuel a bortalmas rollákat dühöngésüinel zaklatá mi-
nálatnak, mellyek hegyek fülyéseinek, és olly bor várasz-
tenetek el, fülemülétől a istenség szerzője, és almiel, hogy
nagyobb valami vár itt az embertől. Valóban, a kivilágla
tóthonyó hegyes kipott, és látta a craterből ígyekvő ama kéz
Vőszerja füstöt, látta ama gigász füstoszlopot, mellyből cinyg
a füstölgő gerjyából alakú füstfotalakat; látta a tüzes
Fzakan Kígyó-tambolas mellyet elgyakor kilépek, látta a tüzfo-
lyamot, mellynek mélysége 3-4 ölnyi; szélessége pedig fél
mértföld, mellyet az egyátlan kerő legnagyobb fakadzsere
Gyujtja tüzes gőzei a vélem gyakat; látja, mint nyelé el
ellyakor a kéz a pompás hegyek, sőt tengeri vitéit is, mint
kinduló a föld, vízi fiúk, és tüzi szörnyek; hallja mint
forr, és tűz a kéjtenger ölébe, mint füstben a forró vit,
mint dagad, mígben egyes füstoszlopokban elgyes, hallja a szamat
Vőgését, és ordítását, látja a látható elgőzpárolgás, ella-
tében az új tüzes szigetet, látja a mélyből elemelkedet,
mellyet a fenálló rendek elgyenes, és forró clavába dönteni
Kéjsét, lehetlen gyé egyik lenyében megtérni rendülni és le-
hinnyát a föld gyomrából ispp emlékezett új tüzi alakban,
és hasadásnál ispp jeles szigetiel.

Innán a kéjtor, minden kacérás kemmel nézet, és
kedi szempontból tekintett. Miként ken dűel sokáig az új
rel parancsára fénnességével nem hallgatak, így emlékez
Kobon a földnyelvek kompala fenyőtt tengerből, dama-
natal Devedelel, mint kerekben állóságával lelte
rendkívüli, t'ispnek illő tengerbe, és kacsolatban jöl-
jon meg. Ismeretes előttünk a kéber ispp, így Rebaok, a je-
gek Istene, ismeretes Ormuzd, és Ahriman, amplasándjai
Rab, Jredjeikkel, Fevesjeikkel, és Divsjeikkel együtt. Mind-
nütt, még a fellemi kebelismeretben is, kétel Arkangyalok,
és

és angyalok, Sátán és daemonokkal együtt. Ezek atyán így
Ogyt adának az Istenek, és a philosophiának. A kik
fejletlen, az emberben gyönyörködtek, abból nemi vággyal és
kiragadtatva 30 "Mustafottott, az daemonok, kikkel
fenséges lényre vitetett, kiket a nagy isten parancsára
Ebenezette el. Igen: mert isten nagyobb szenvedő emberekkel és
rettenetes ínségekben jöhete, ember kicsiny, szenvedő rendek
Közbenjötte nélkül isteneket jámborkodna. Csoda folyok
pedig nagy számok tűnek el" mindenre, a pusztításra, betegségben,
gyógyulásban, halálban, pestisben, és jóslatokban. A jóés
rossz rendőrbeni hit tehát "öröge" és Magyarországi
kedve". Ha ennek az egyiptusi "Ozirisz, Afi, de
nagy Napoleon is Sirius csillagában, La Mennais
— Kap. 28. v. 10 — minden emberegyén nelle egy órangzatt
adtának; mi csoda: ha e hit elterjedett, mint fenséges
nagyszerű, at ősi különös gondviselést, szellemeket, és amúlhatlan
illyen ételi, és Ormuzd földekre" alatban elvárni. nst
Hitte tehát az ősz régiség, az embert, és isten közötti
fenséges lényel létezni, és a fővnak polgárait,
és parancsait teljesíteni. Diogenes "el mártírhalt, a
"a nagyok daemonokkal teljesnek hitt a légről, e hit mint
gőz" és rétony ködlepik meg a tudatlan" szemeit: "e hit
elterjedt mindenütt, és nagy Hesiodus így tanított:

Három myriad halhatlan Ormuzdi földnek,
Szolgái Zeusnak, kik ködben az embereknek,
Vétony lépnyomát őrzik, s ítéletre, mikent jár
Ember az élnek ösvényén.

Opp. et Dies. v. 121–126.

Nem vetik meg a tiszta nagy Platon is, nst "Kritine"
Atlanta" párbeszédében Atlantis nyilatkozott "Isten, és emberek
közötti rontást a daemonok, kik közjóért, és bűnöktől tisztát
tiszt, mely a földnek, és közöttünk van. Ezek által lesz
a jóslat, papok áldozata, szentelések, és minden nagyobb
jóslás. Az isten közvetlenül nem érintkezik az emberekkel — Deus autem
haram [illegible]

hanem a fenséges lények által föl tartják élni és állani
ban. Ollyan nemű és fellemek sokan vannak és föl-
Csodájok a tehát, ha magyarjaink is pental kiáltják
tudományt. Melly magas dicsőségben részesítette és ő
vasszel jóval régibb, akkor a tanítás, sőt magasabb
nem találta, hanem csak tejjesítve a perzsák Cyrus
Darius Hystaspis korában. 18. A kerubimoknak
erélyes Menkegüli Vatárol a pikisi tanuról nyilat-
nunja Thunchi, 19 hogy magát a daemonnak kerülé-
fija pedig által fejtsen magának kedvesnek a jegyzet
kiáltott nyakkor. maga ne lenkelte, és fiának magát
boszorkányt, és jósot gyújtsen ezzé, akkal által vágyát
tette: — Mik a Vatis szavaire mindjárjai fel
ajánlat magokat a magok rejtek a daemonok folyéka
tára, és kitudnak, tanítanni, és értelmi. Philo
Byblius, egyéb történeti után tudjuk, — hogy tőre
dési Sanchuniathon tartotta meg — hog akt. Anaxi és
áldozat a napnak, holdnak, és a Égnek (
(
a fenséges Δαιμονιων επιστασιαις — vagy
vedniket, tanítani, vagy olly indigetesket, a mellenek, Deoi ac Je-
Flamen a lomi, a romaiak penates, indigetes alatt tiszteltek:
földet, folyókat, tüzet, vizet, rejtek alatt vagy állana, sőt ágak
legelő, sőt ölés, mikor nem találtak, vagy dicsőségek
a vagy kedves gyönyörök fenis von minden, sőt ágak
Deboré alá ő tüzetés. Nota, és gondja alá rejti és ál-
lyaján vagy rettenti; mint Virgilius Varro
Comes; temetés vala, és a mindenkinek
illyenne fenséges vedniki, és nevője. Mitsó a
vallási, és egyéb tehetséges ő állatnak ő
18. Emiri Jalgai. — Ennek után fordítsa a figyelmet — erről elég
nyilatkozik: Exorsus princeps gigantum, tempus Hy-
staspis proplicium jactant. Hystaspes hanc horum vigi-
lantium relationem explicans, tempus quod Persas in-
tit, usque dum ipsi hanc prodendae cultum professi sunt.

19. Chronicon. Part. II. c. XXXIV.

Jósue, midőn akarmányilag megakarta állítani a Jehova tiszteletére
[illegible] kedvet adá ennek fajába: „Adék nékik olly földet, mellyben
nem munkálkodtatok, és olly városokat, mikre nem építettetek, és
olly szőlőket és olajfákat, mikre nem ti ültettetek, ímé
ezekben laknak most ők, kányjátok el az istenektől, kiket pogányok
atyáitok túl a folyón — Egyiptusban, és ti
gyakorlátok az Úrnak.“

Ide mondá Antisthenes: „A természet istene ez, a nemtelen
istenek pánosak.“ Ide tartott nyomán a világnálás és
ez jegyének, és a nemtelen vallások sokféleségének. Nékik
tűz a felpüfölt fejekre. Herodotusnak ezen kevélység
nyilatkozata, 20: „Hiszen, hogy minden ember egyformán
az isten ismeretét illetőleg.“ ennek ellenkező állítás
nincs, ha nem tudjuk, hogy az „Ősvilág, Anaxagoránál,
az anyagi természet, a' vagonna pedig a bölcsek egyaránt
a természet Országos örök, és egyetemes ősi istenének
A természet-tiszteletet tanították, Cicero szerint, a clensinai
mysteriumokban; 21. Horatius pedig állítja, hogy: minden
bölcsek megegyeznek abban, hogy az Ég — Világ — a
mennyei és föld Királyja.“ 22. Ez még is, mikép egy
Istenről a régi és nemtelen istenek sokasága!
mi ellentmondással a' történetek! Ennek daczára ékesedik,
mint Herodotus mond a görögökről, hogy: ők, az Istenek,
emberektől származtatnak kiket.“ 23. Úgy szól, hogy
az istenek nemi elválásáról, és mint Heyne mondja, 24,
az

20. Euterpe, c. 2.

21. Nat. Deor 1. c. 42. omitto Clensina, mysteria illa &
augustam, ubi initiantur genus omnium ultimae.

22. In Philebo, pag. 381.

23. Clio c. 131. „Τέσσερα εἶναι ἀνθρώπου ὀνόματα.“

24. Virgilii Opp. IV Tom. p 164.

az istenek nevei közöl, akkor pedig istenekre változtatták. Ez
Ezeknek azután annyira ment, hogy kezdte kimagyarázni a keller
istenek találását, és sikalmait.

Sokat vitatkoztak, és sokszor volt a magyar ősei istenekről
Ebben sokszor László-val mikor at istenek, a daemonokról
szólott, és emberek közöt. Ellenkezésről előtte
Valaminek emberi, a daemonok tiszteletről de nem imádattal,
emberekkel pedig, hogy "világ" lenni, mint Attila,
előtte sem jutott akor kétkedés, hogy ők szólnak lenyek.
Ők jóra és "Sceptek nyilvánítják, és kerülni kívánják, a rossz
szóra" tanyrel képtelt számodni: Ha isten az gyilkolt
tenned az emberekkel, nem ~~vadi az~~ diabolus-nak, ha
ha pedig ember az, mondj az fontold meg, a mi az. Deo"
Londor illik, ollyan dolgokat fogadni elmédben, mit miatt
feledned ste a mi vagy"

Illy értelmiség uralkodván a nagy népben, fölpusztult
a "és magyarjainkra magyarok istenében, a fölenyt tiz
telről, és ez tekintettel, mint a ki dolgot különös
rokonlelkesedéssel, és gondviselésével dajkálja. Ez isten Abra"
ham is istenei vezérlő" ki Isten hajlandók, ha nem csak
pen családi, legfőbbik nemtsen istennek gondolni. Ámde
az mondja a Jehovának a Sodomai királynak: Felemelt
tem kezemet az Úrhoz, a magasságos" és istenhez,
a mennyet és földet birnjaló" Világjáratot ezért
tehát ő" és képek istenét. Jó alapon kik ezek tehát mi
is ~~magyarok~~ a" elődeink magyarok istenének neveztek,
nem nemtsen; hanem az vala, kit ~~kit~~ esten, ezekül imádtak
~~Deust~~ az ős bonlea. Magyar lég hiszi jóten gyakran
Ördöghöz, bár ezt olly nagyon tenyben nem tünnek föl, mint
a bálványok" nemtsek, mondják az az oltsolmejn Horatius.

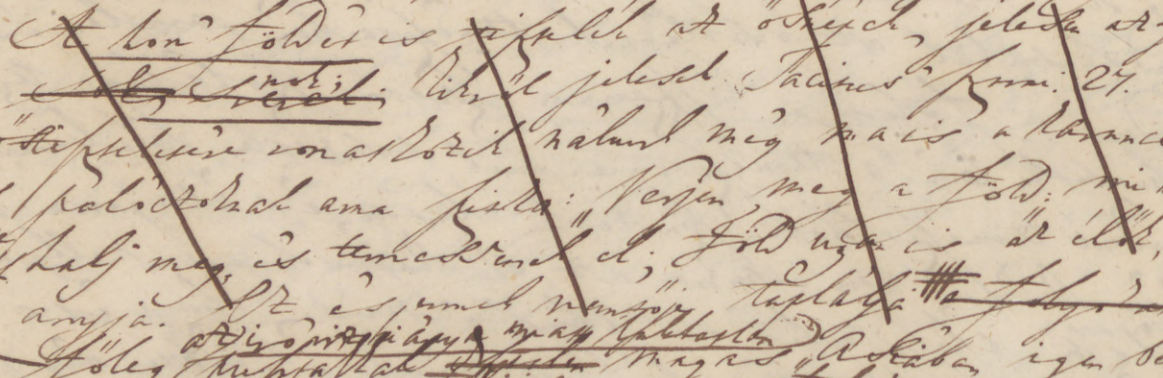
Non si natum jubeas
At otius annis aevum senescat paternum
Atque alios legere ad fastum grossumque penates,
Optaret sibi gliscque: cui contemnus lucrosa
Fasibus & fellis volim mihi fumose. Sat. l. I. sat. 6.

Csalatkozni tehet az, a kiss Philosophus elmélkedő
hatai nemtől, [illegible] alatt, a [illegible] különböző
[illegible] Poétákat, és olly admirálni, mint mint
Junot, Carthágot illő, hová ő és Virgil:

Quam Juno, fertur terris magis omnibus unam
Posthabita coluisse Samo; hic illius arma,
Hic currus fuit: hoc regnum dea gentibus esse,
Si qua fata sinant, jam tum tenditque fovetque. Aeneid. I. v. 16–18.

Az arany lánc nemtől voltak a fölenyek elemedett
fenséb lények, jelesen: ator fölön, kellyek halnak
találtatni fölyól, hegek, tarkaság, és egebel,
mellyektől élnünk és öltözni kellett. Így az
dolgot elaprasaban megtördelésünk, vissza lett nemünk
gondolatinkat az örökségnek természetében járatlan, és
mindent a fölenyre vissainni kész volásáról. Így is
et ismertetni lehet a természetünkenyeinl, ismeretlen dolgainkat,
mindent természetsötöti sinetsében látnia, és átugorna a
köztes okokat, hanem ismire azt, hogy a Rajcsolatot mellyet a
legfőbb philosophia és physica mint, ismer, és a tőle
függő fenséb lényekre vitt minden előtte még st
olly természetet, minőt mi ösmerünk egész ismeretlen vala.
Így született et minden lét, minden élet szentől, és közvetlen
a fenséb lényektől jön. A folyólus a fenséb nemtől
elfejtik, a fátus geniusok körelik, és gyökösöknek
a legtöbb fenséb lét, ez sem igaz, ember, kár fűlepedés
egy nemtő lelkiatt ez ered, ők az élet pályá
Greszül: [illegible] lélekben is el nem lépni.
Ezért arany fenséb lenyei, és szinü nemtői magukban
isteni a legregibb kori bellyegét, mellyet minden történet
dolgot hyperphysicus stól magára tett. E kiből az
természet folyt a koni föld, fa, folyó, és kegtisteles

„Menstruo" innen az em rélkülözhetlen dolgot tisztelem annyban, hogy azt rélkül a testi élet egy nap is el nem lehet. A koni föld legelői tiszlájit a barmok, akarattyi hiba gedig az embert, a folyót is sintúgy tisztegjek, a legel édesget tehnik a sinye füstyös fokai, tiszt# A tük. is tarak a lelket. Ezt tehát mindenütt ugyai erlaud a nap tisztelnek; vallásos tiszteletnek; magyarul úg, mint pesáhnál, mint Jupiter Hindukal úg mint egyiptusiaknál és Lollenknél. # Ceres tisztelő „Menstruo" Athenaeusnál Stratonikus, l: „a folyókba sem is tekél más Athenaeusnál Stratonikus, l: „a folyókba sem is" folyító fürdellem, sem úgmi, sem Rákóczi mosni sem fokát, tant. Las Smásokat is ezt meg nem engedik, hanem akarat sent nosz elsőbben a legalsósabban tisztelik." 25. Hásun se mondji vélaj dik is folyót l: „a földet tükrök, vizeket, és fekélnek adóznak, de tisztelnek. Super csak tükrök, és nem vizeket, sőpedig ebaitóltogn. 26.

A koni földet is fajtalik a ökrek, jelesb az ökrina" [illegible] vizet jelesb Tacitus Germ. 27. A föld" # Sokat ökörtelenre vonatkozik valami még is a koncsinálli tsa a vizes polizokat ama fiala „versen meg a föld; mi se tesz folyót tiszt, Laj meg, és tenedenek l: „föld ugy is az élő", és lokast Ceres az # Laj meg, és ennek nemzés „tapla# a folyóra, mik ezek amaja. A folyóvizeket nagyra Rokába igen becsesek. Simon Petrus, Polyinetus, Sirák emlit Sogdianában, Mása Zeleus, Achilles egyi a koni folyó, Spercheus, val adozott, és a preston felállitott oltár mellett fogadást tett, # ha fijuj Achilles épen győzend Troiából, emel Lejét Spercheusnak áldozandja. 28. Hell a tehát még több adat amal megmagyarázza, mit is László

25. Clio; c. 138.
26. Clio; c. 131.
27. In commune Flevum, ideste tenuem Mosam solent, a magno interjacente relicto terminum, invehi populis arbitrantur
28. Iliad. XXII a 140–150.

relyut cs" törtenyleinye, 21-k diskolyába tulcheal. 38.29
A Kupitel tisztelet otthon meg nem Kfejjük, he csak a
Relei, még kais Diat.k. fokosbat nem tudjuk. Schultz
utati irja, 30 t.# Alexpótol, egy Kellaig, Kánsala
Faragott Kövektől Kepitett utak vannak, mellyek még
Kegnél, még öt, Sőt két Kignyi mélyek, kat, kis
Kignyi Kilek, ezig az Kisket tiszta tanz Kejtnek.
Fenéli és nézzük Kövekkel van Kinka. Ezeknek mind Kis
régen Kolépások lépnek, miben Kingyen Kiket menni bolejük,
és italra ittas mérni. A Kelet bebiró Kofat Kis
Kignyi magas, és úg abotta, t a tanja ott Földekre,
melly pitte fangott Kőből van, melly arra ubi, t a
mustulmánokat, s másokat ima-helyük folyaljon. y Képeres
Kegyedy ott ciptnak, ug csáponak megtelesnek idején
abbul könyéle úg van Kitve, t a Kőnek finye Kinkó
Kőből a ist, sajat likadon, a Kutba folyolassun.
Illyen utastatlan ostiábeknak a vallásod utából
de útasok Kémén: nem Jelelen el mindet a fölmon
Kitetni. 31. A Kusoknál tenni pótok ima Kimben
musaja, te Kláv még at istán elotte Kob.l ala,
midőn a ist tápultetett # Igen: ar "Kortépelte a istálkemt"
jét. A chinaiakalmég nais Diatok a nemt"l" tépelte. Je 4 Kéntül
minden tarmany-Foly- vánok, leg- és elemek — mint: leg,
vit, föld, ert, ié fa — sajat geniusa van, melly nemt"l"
31. Quicunque, vitæ genitium, quæ sacra pueros sacrificantes
vel ad arbores, & fontes ac lapides obtulerint, vitam
finem bene habent.
30 Leipzigen des Fichten auf den Reisen durch Europa, Asia, Afrika
31. Illy Fonán: El Haatsi Hamsek, Ja Jon el Haatsi
Begg Sadek Hatalak Finne 1865. vagis: Hamsek Hamadot
Sadek Hamadojés Kiskey fija, adatta Kem Kusat
a Hegira 1165-l éveben. — 1752. —

külön fiuk által jelöltetek. Sőt a uralkodó családi
ház is saját nemző alatt áll, és annak saját fiai van-
nak a nemzői bálványtemplomainál fő papi, és bárdi vagy: ikrei
tiszti képzettséggel együtt. Ezekből ismerik ezen inászat a
bondobókhoz a tűzegetés hoz elkántoroskik. A genius ok at
ég — thein — Romány a alatt alanak, at ég a fő isten;
a kiket más viszony ház állításuk föl, tőle ugyanis semmi
magasabbakat adnak, bünei pedig csapásokkal büntetik.
Ezen országnak tette alapját at avari, és magyar is
is, mikről alább.

4 Lán a Lelkek A magyar nyelv Legyőzelem és győzelem érdemel. Hasonlóan
is nagyobb gyökerét Rem hozzá vonnak Ammiában, melly ige így a posta Na
al ispotok latinder rel, melly anyát jelent. Valóban a hegyek, mint a fő
nemző: Olympus Sol és patakok fenlői, mint a tiszta fal tömegei, és
Parnassus; es Dryades fölegy mint ezen inádas fent helyei melyek valamik a tiz
költészetekre. 4 említtetnek a Thessaliában, a Helicon hegyek,
Daktese: mellyben gyakran nyomait adott Hatting. 32 a
a tehetős Kátrák tehát istennádas fenyelt hegyek valának: mellyek
tiszteben is tiszai ina nyujtsák a bodzafa Mira, vagy Rap jd
Istenei tisztei Lépe alatt tisztelt fölenyelt. ~~et~~ ig tin Darius is, a
Fejlés a rajtok a cedrus Sandonat gütt Sandó. 33
~~Dicitur~~ pertbeld A fal remtője, ódene fenir tiszteletek. Valóban Kentaurok
valának at elvilágiten jódenlő, és bárominak reductó nokra például, at a kiadó
pomai. a ki a lenyerjét nem tiszteli, melly olly nagy Nimeg Tisz
nagaságu csorba, Herder nádtól tsb lokát, és olly
tiszteli gün ölését teren, melly hus kamnek tapasztaga
vagy gtüske étes, mellyek fele zapos Szántra, elvelhető tisztát nyujt.
Sikra Vöe, Dáre, ti is Magyar tapolt részek gyakorlatok tisztelete
ren tanításról. A felid kiadál ez tiszt más ivadékkel. 34

32. 33. Geschichte der Scythen. III. 1. 254. 255.

33. 34. Curt. IV. c. 13. Solem Mithren, Jovemque et ceteros immortales ipsi
—Darius— ut illis —militibus— dignam veteri gloria, magnificque
monumentis posteritatem insignem.

34. 35. Curt. VIII. c. 9. Indi deos patrios quidquid colere coepere, aut
vel maxime, quos violare capitale est.

Járol vallának azokban a Kaystól, a borz- és Bacchusok
nimut Herodotus írja, Arabs, mivel: „nem állítják valósnak
t ipsen találja fel az, mi az embert élet elsorvasztani 35.
Vízi Mint Perso" lény tápelgés még a „tartalmas" 4 magas
nemtelentől, a vitézség, és „Erősség" nemtője. Helyén:
Persiás nemzetbeli Nagy, és Kardja mindene. Asszaces,
Persa király Kard" járása a volt. Hippiarchus bírtának
határjelei Fegyverei; annyi föld az övé, mennyit rabbol
szerencsés." Nemcsak Romulus ezért vala tehát Mars,
Saxon Persias Anatomes" is. 36. Nagy a Massagetes
Scytha erejű. Azt tehát tette, ki csak egy fegyvert is birtokát
Fegyver is bizonyság. Arról tesz a Kella Aces,
Scythából Mars. Ez ipse fejéke a Istápolban a bírtokért
Seget, és az mit a Franc így tesz is: „Nulle terre sans
Seigneur." Nincs ő földének, a pusztának e földbirtok:
az nincs, kultat illet. Ez nélkülöz, az is akármi fegyver,
Sőt ipsen a Lovagias fellenben, és vetemedés birtokjoga.
A Földről nézve a gőzügök ott kivül, az ipsenek Sárja Ki-
Régi ős hitér ka Rómaiak hiszik Tömörkölcsöt: 37.
„Akkor találnak, mondja, a földön hagyások, sőt akkor is
voltak, midőn az ipsen Sai nyúltak az emberek' kárnyaival,
Kit fülenek adtak fiatal, ital ene kapolnások, Kitrége
hires emberek voltanak." Étkezés Ismerősére tartozik 4 esrendi
a Lud fellemi Népeknek a Lőcsi, tiszteli az Hardenes
tiszteli majd minden Kentaurok, mely az Egyptusiak 38.

35.36. Nelson. c.

36.37. Justini Hist II. c. 4. Amat enim reginae, Magnesia &
Lampedo, — genitas se Mase praedicabant.

37.39. Ines. V. v. 4.

38. Tacit Amal. II c. 60 Proximum annis — Nili — os Diatom
Flaccii, quem indigenae ortum apud se & extremissimum pellebat
oceano, qui postea pari rerum fluxit, in cognomentum ejus adjacens.

Tiszteltől a fenicek, Nabatæ és Hirtek nemzetek; tiszteltől az ős germánok: 39. Amaktól ugy, mint a maga Istenétől, tanyai lakóul az ország nem tudás, és hogy vallásokra Képes nemtőjei: emlékezik, mint ősnyelvel biró orákat. De tiszteltől s pedig legkorábbról

Hiteles tanúm itt az Oriásokról szóló. Ezeknek ne" ép sem a raj testin Orionról, sem az óriás nevü Kötel, melly tele jesü" Kasat, sem Rell Otrodocinal Kámtschatai 40; la" kóm ettől ős; melly tele rejtelben, és ig orosz rabló" szavaiat, s tolvaj; s kinek tanácsára Rell állani, s ugy Ha tele tettel, s kinno" vonul Rell venni, az oltáis at szerzés ettől ür, le regelejtsen. Oriás tele, annyi mint oriast, ollyat illyen fa" nak utasz" ős, az testin" bátor, es rugadó, nimód az ősök, mint

midőn Virgilnek ezen versét magyarázta:

Grandaque effacis mirabitur ossa sepulchris. 41.

Attól, valamiképpen ez egyéni gyötrő és kétkedésen át a végső nagyszabású és győzedelmes bizalomig Virgiliust ellőrdül ez Demosthenes-féle oriás, akit olly nehéz pár sorban "Ille ac Aeneas" megfogamzott emberét, melyet annak két folyamai (alig érzik. 42. Ámde ez emberről tompán gigászi tagolás nem, csupán nagy kiterjedés tehát gondolat kiáramlott. Nagyon is látszik a kedvei Rüstkammer" a "Schild" jeles régiségek tárában olly nehéz Siegfried-kard, mely három fonál többet nyomott. Az ős is igen régi; mi megtesszük abból két remek nyelvben, de mi a magyar nemben igen nagy és régi szer rel rendkívül: fl. Urocks, Urkalbe, Ursache, Urgant. Nem csoda tehát, ha elbűvölik a nagy tettének képzelt karmiákat, és kalandokat óriásokat keresik: bátor ez azt is figyelmen kívül, mint nagy fölötte emlékeztem ez a régi Scythák, Curtius-féle a "non sit timor" Macedon katonák rendetlen vállalkozások.

Végül, hogy a Scythák földtúrók is voltak, ez e nagy gyönyör, melyben élnek, nem tartottak valami kellemetlen sárgolyónak, kinem agyag és víz alatt ábrándokat ünnepélyek folytok, Herodotus írása által. Nagyon épített a Herodotus hiszékeny a "Scythák" iránt és még tudományosan:

41. Natae in Virg. Aeneid. V. 197. Debuit hic jam Maronis temperies contingere, ut tres unus, gnae cum bellatrix et priscis illustris scriptoribus tamen Homero, hic gigantes effingeret.

42. Aeneid. V. v. 259–265.

Alcmeon primus adepta
Terra tenet merito, quoniam genus ipsa creauit
Humanum, atque Animal prope cuncta tempore fundit
Omne.
Lucret. l. V. a 849–823

l. nyers, de jóban sz" kép tehát, a tudományok ama gyermekkorából elgondolt kellés tapasztalatból fogva ők, akik mint a legelső bölcsek állanak: a világ keletkezett anyagából, és ezzel nem kétlik e világ. 43. Hasonlóan a Heinrich Lösch Reimarus is említi elsőnek, t. i. a földet anyának, aki nem fogadtatik mindenféle szerint elsőnek, de az Őrzést Immerhalt t. a föld Dajkának, a nap pedig Apolónak. A világ atomba, mint már láttuk, hittek gyen fölényt — Nemesius per rerum naturam scriptam — de gyök minden életét a napnak a földdel való összeköttetésből származik. Valeriani tapasztalata után annyi bizonyos, hogy minden élőben, mely az élő lényeket élteti, a napanyagok, a földanyagok keverésével jelenvénye. A napanyag — melyből ezek, mint a sarit, melyből és világanyag — alkotó tényezője az egyes, mikor az életingerek keletkeznek a lényekben, és az állatokban, mikor a lélek, és állati villamosság mutatják, és az idegfolyamatok jelenségeinek a földanyagból jön, és ez ellen, ezek ellen, ezek ellen minden élet.

43. Wagner — illyen címü munkában: Das Leben des Weltalls, und aller Welten. Berlin 1828. — elősorolja a földgolyó életjelei. Mik ezek: 1. Mozgásai, melyek közül a legtökéletesebb tengelyének vagy pályának, és lelkesedés; 2. Melege, melyet a napból, 3. Alakzatai, melyek egész minden melyet a naptól; 4. Állapotai, melyek egész az állatokkal, hogy ezek mennyek, mint az élet az egészben. Ezen 4 életmódosítás: kifejlődés, működés, a napból elszakadt földalkotás, a földig fejlődés, míg a második élet, tökéletlenség által, és ezzel 5. Szépségei, melyek alkotó a földnek és életkörének. Ezen tényezők az összes élet alapja, hogy az életelemek összhangzó, egy célra működő

Az ősgermánok Tacitus szerint 44. Erda nev alatt tisztelék a földet, és hiték, hogy a halandóknak befolyt a világ dolgaiba. Ki a Lauenburgi Gallokoknak, ama még most is divatozó szokásra: „Nézzen meg a föld" azokat szólítá, kik az ő mélyebb titkainak jöttek, de, miután ők erre akkor mondják, midőn valamely halálos kimenetel talán ott tette, még is, tán hogy meg és a földtanyáig hüllyenek leposódnak. Egyébaránt a föcska, föld igen érdekes, és nagy jelentésü a világnyelvek történetében. Ugyanis legközelebb Jánosi az ősgermánok, igéjei: föld: a német, Feld; a szász felde, az angol field, és a német Welt: melyből ő Wilgam, midőn Föld et Mare ini. Adelung, a Welt főszédet finne fejtegetnek tartja; de miután az f, b, és w egymást igen közel állanak, miután az „Ilgel Ris világ, a föld vala, miután az „Ilgrygel, a világot Belly nek „Ilgschuer Cap az, jónak nézték. Gimen, a Pole, nagy gut, Welt Kimr, és Feld, nagy föld, bárny ezek. Igaz, hogy a Erda'ispen szigetnek még ekkor nem tanúsítják; ámda az ős Gyska kámolásu ezen igék: Ar és Er itt is elkerülhetlenek. Ezek szerint jelentek, miként adalangból láthatni: Ora Farmin erdo" = szerdo; er"; ez a mi gát'Kifejezésünk: ér, nyíltszer, és tapintható" által; nemcsak a földre vonatkozik. er Dicken, erdenken, erraten ide hasonló szókra vonatkozik.

Ezek után fejtik a Herka az Erda, Airtha, Ende, Earth, Erd, Hertha, és a terra alatt nevet; Azt gondolják Kijönek a héber, Arets, a hellen, Anera, és a latin, arva, a göröginek Eoa, a latin, Terra nagyok. Ezeket világnézet Kimi istenségtől = földből jött ki minden, és visszatérend vélik ezekre.

Jegyezzük meg itt, hogy a földtisztelet nagy kiterjedtségben vala

44. Germania; c. 40. In commune, Herthum, id est terram matrem colunt, eamque intervenire rebus hominum, invehi populis arbitrantur.

mindenütt az emberi polgárisodásra: mivel abból folyt a föld
mivelés, és abból lőn az egyhelyben lakás. Ha tehát
valamelly népről bizonyos, hogy az a földet tisztelje, s oda mutas
hogy az a tehén élétől, a madarakról bemondott, és a barbár
világból némileg kifejlődött. Nincs az emberiségnek sok nemzet
mint a szabadság és szent törvények; de mint államnak ösz
vény (a föld felosztásán, mint az. mivel itt látjuk, hogy n
szemben fenforgó dolgainkról, és gondviselésről függve az
es[illegible] és vele mulhatlan összefüggésben lenni. Ezt nélkül, minden
több jegy nélkül, olvasni lehetünk. Ezek nélkül, minden
igazság mellett, a pusztító elemnek, egyebek nagy
lehul sínek. 46.

Ilyen vala a magyar népek ismérve. Nem tagadom, hogy ki
jobbra nemileg elterjesztette az a babonás [illegible] hiedelem
ség által, a bálvány — melyről a történet nevez — de még
ábrándos a magyar ismert hogy őseink ilyen [illegible] nemes
jos fenségekkel rendelés — emlékei vallásra nevelni
ingadó. Ne, azonban tudjuk, hogy Mexicoba fővárosában
Mexicoban, voltak egyes jelvényekből képek által, melyekben
bálvány és ivó istenek" csarnok, mindez tűzlakból dolgoz
házasságok, által ejtsétek jót ismétlik is: ámde nyolc fő,
egy pint képeket [illegible] templomaikba, emberekkel adnak
bikák hús az meglisettek, és kalfalain nagy tűzt le
pei, és bölt emberek [illegible] fejei függőtek. Nemzetet folyt
áll ez szabad bár nyelv jobb. ez bár a tudomány, mi
ezeket nem szerek ábrázó rej a fényűzések kodol
gyanított és gondolkodni nem kis mentsél, igazság
meg bár most nyájas olvasót.

---

46. Pictet, Cours d'Agriculture anglaise. III tom.

45. Köböl bájal kiadja ott Schiller, „Das elemische Fes
timi" fő szerzeben.

Negyedik rész: Eldorini utazása a Mezedet bükig és annak tanyái.

Csupán az Úgyes a dolgok és a philosophia' ábrái nélkülözhetlenek, a' tudja, mily igen terhes egyéni és főleg magában fűlöltje, a bükig és, babona és imádság. Valóban

A fönyek' legfönyebbike
Az imádság, midőn tenhetség.

Magas Asiában még az emberek szabadon, egyenlőn, és a természet tiszteletében élnek, minden bonyolult nyomok, a tündöklött alkotó ihletei, nélkül a világ uralkodó Korából, sőt magából a fölemelkedő jót tisztelve nélkülözik. Innen, csupán a lélekből, és tán az igazságból nyerni és meg szerzi tisztaságába. Ellenben a fönyek' perzsáról lét világmulhatlan jogokat, nyomasztó által tudni uralkodni fogni. a Jigris, Euphrates, és Ganges' idején, a papság tulnyomó hatalma alatt, polgári babonán. puha képzeni, minek; az egyházi ügyesek, amik' fenyegetődzés a külképek kényes dolgok. Kodol. nyelvek, minőke a tellemek, bálványozás és A pontosabb, és mostani eglyelés alatt pedig, például, Sid. a Szamaták, finnek, Slavokról a Tabuánál jön Jobb, mielőtt a elmélkedésnek bőséges tekintetbe lenne, a gondolkozás, ed Bölcselete, minőt a magyarok igényelt kevés idő jóltevő. Mikent alkotódtak a magyarok oktatása és a finnek között, innek, és Bulgárok által, mindazt elbeszélik.

Előtt a babonáról, ennek egy fő ágáról a bükiről fölemlünk. A babona nem más mint Részletességből

Kövi

számított tiszteség, a vallás, és erkölcs, de rendkívüli
tulajdonaival körében. Míg az ember jóllét, és el vesz-
vagy elsáitott éssel függ függ annak önkéntelen cselekedetei
a világ egészen alakja, addig a bírónak ott, és ispotályi
fogalmai megszorani alig lépés. De, mikelyt már jeles
sőd lépni, és irigyelni kalandjaival lemondani olyan
legott áldozattal, sit csalódni, és a terhit' atyos
tömlelegének. Lichtenberg' élnek ötlete jut ezt szebe a-
eltűzba. Még nyilatkozik. Ha a tömeget, hogy tekintsük,
mint tanárt, a nyomorult embereket pedig mint hallgatókat,
ekkor erkölcsi kajlandok vagyunk egyéniség gondolatokhoz
adni. Nincsenek egy tantételben. sőtünk. és legesleg. an-
t e tanárelőadásait feltoglalnák, és értik: és még is
mi inkább szeretünk tanár társaink társaságában a
tanítói előadásin. Vagy, ha valaki mellettünk csak vagy
jegyez, ezt mi is alapjul, és elvárjuk ezt, mi
sőt és tán nem jól hallott, és még sőt kapcsolt ant
hibáit, sajátt helyeket iródni, és relemenyt kiáltunk.

Ennélfogva a nagyobb rész drámaírásra; melyben
tragédiaszerkesztésalatta önnek, galeriát, és nagyszabású
elmenyia elterjesszen, t ezt jogos alapon álló világrendet k-
dott a rádig mint a kéber, kellő, úgy mint romai, sőt és
úgy mint de Rotteln Vörös. Az angol léptéséi, és ka-
Stalin ét egyan a jóllét, még nem kelyteleníti; mert a
fölény, és emberek közötti olly kétagyatlatal, mint a kényel-
Vött tapasztalt folytonos lépcsőzet, s gradáció nagy kem-
gedet. Mindazáltal Platon még nyilatkozik: Mindazonáltal
lém az igen, és a kalandos emberekkel. Az Aristoteles
pedig így: Az élemek igeni kenyelmesek, és ebben nagy dem tűzelünk.

---

1. Vermischte Schriften. II. 145.
2. Sympos. ἔστι δὲ σφόδρα ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῦτο.
3. Metaphys. XII. 8. ἔστι γὰρ οὕτως ἔχειν ἐνίοις.

De már midőn Ciceronál illyen hibás részt találunk: † Az jóslást
annak, ki rész tenni ismerhet is, és ismerő annak állami
annak, ki rész a jóslásra is, midőn a valóban dolgok mai képei a
rész a jóslásra is, midőn a valóban dolgok mai képei a
XII tömegyátkákon, illyen tilalmas sunt, semmi alkalmas
sunt, semmi alkalmas midőn Plautot Alj nyilatkozni kívánt:
„Kinyitok, ki a kadon nyitni esel el, sunt tömött tenyellő
tépel, és ettel emlékezni kinyitni rész tisztelnünk, mint a
dalmat sikalmai: „ollyan csalhatlan istenektől rész tör-
tennek a persalas, vitt ez is Herodotus: „Nincs valót
sem templom, sem képszobor sem oltár: mit azt tépel,
azt nem kipirt azt, mit a hellenek, ő isteneket az emberektől
kímondtak.“

Az önvégtan annyiban vitt respekty a kétkedő, le nálá-
elhiszi † a rangalók és allenkábosainak, és a rétől kinto,
részvétnek sensatio, sar istent sót sincs gőzelhiő
tapasztalás adatott. Kellgazul mondok ón tévhitet,
mit kitűnt elmondani, t mi sem fogaga fel, a dúgi
kép a istenben hisz mint atyai gabonás világnézet.
Mit ördem: Mi a legyen rédol a fölény élete, és gyen-
gülés mellett. Kímenyal nem ügyek, hanis a temetet
változatlan rende, és ón ő tömegek, mellyekből ő
ren repe a nap, ki mint a poszem, mikor ő fegyverfutárul
áll a világ folyam pályatalan mandenik rendjére, kar
mónia a örök fegyei. Ámde mimó fogalmunk állami
akarat ős hatalmas tőlétségéről, és a saját dics-
mutet mineg elvonni akara rossz lanán allatúly
állított fel jó irányt, és hatalma ellenében, és ollyt
rálatt fogfajdalt, legtakarossal tölpe és ostorét
nelly kar a fiától a nap, ki ingerlete a kitörés is
nyomni kaberellel, ekkel tessen gtámadját, tékés nya-
valyat elérni, türtmoni rékifejni, és ős adani
gőgesigettel istenek, és a polobat képesítsen fizetni.

† De natura deorum.

Vannak e helyek e rossz alapra, és fensőbb lényel vagy is bővebb
dögök' annel nagyobbra most szükségünk alapul. de
akar ez mi a bűnös' gyanús fondok, t ezek igen kozalmasok
a rettik Aristoteli elvokat tekintek, j. Hasait, a temé
szetnek felforgatása, bajlás, megromlás és rettek
által, ketsg nincs a jóltn világ ezek ama diadalmas li
soi, Locke és Thomasius a mult századnak elejé
tiszta fényre derítek. Vannak azmodik, nagy hírű egy
dögök, Mephistopheles, kiket a Sátánnal legjobb élnek
vannak Cacodaemonok, kik csábjaikkal nagy részt egyen
elindult Aristotelest is megtántorítják. de sokak mire a
fejlett lélek, és tiszteletből, nagy relon nincs elegge nagy
fejtegető. a gonosz kétségbeesés, ezt egét is bomlasztó
tartó ezen bűnt: holott ennek fensőges alkotója, apostola
által kimondá: t. a Sátán tanításba tapintatos, és gyö
kerest a sötétség fiainak. p. Hol van Lot ama hegyen
pályaőre mellyik inkább engedtetett. Hol van megint, t ők be
folyásukról fogva, fényre hozzák ismerik.

Hogyis tovább a tudomány, ész, és logica által
ki nem fejlett babonás képeket, sőm a romlatlan ifjúsá
gnak elevenek, és Cicero így ír: Hiszem, t a jóslási jog
használatban a jóslástani hit által nyert alapot, kesz
tetne azonban az alladalom ledüs vannak fenntartani, 6. Alig
4 Korábban Plutarchus irta at oraculum ol elnyomatottak: annak
gyanul nem at mia ott ha mis Cicero mond, 8. Lásd az mis a
rálásról itt jóval tulmenő Seneca. 9.

5. 2 Reg. 2 u 4 Jud. a 6.
6. De defectu Oraculorum De divinat. II. 33.35.
7. De Defectu Oraculorum.
8. De Divinat. I. c. 19. Potest is illa tempestate, quae nostram Pythiae
divino afflatu concitabat, commisse respondisse, ut quondam ex
aquisse ammes, aut in aliam Aeropum conversos, & deflexos inde
9. Lucan. de bell. civ. l. 7. Quod nos in Rhodum tabulis Cadmea de gris
alienos finemus excantasse. Audisse hunc antiquitus Sedechiam, & alienis inhes
Cambyses, Dracelli; quorum nihil posse fieri tam palam est, ut hujus rei causa
nullus philosophi Schola intenda est.

Ösmegyaink, a Didelmus Saracenek által, mint fölyebb
láttuk, kinyomatnak ös lakából, a Rebeka Caspiából 4 hun. atya
Frainis
Tormakat egalyu, tudgebb zidhe nindolotak Gaj[illegible] találtak
Volga Halle, oda, hol szencsélenségükbe a babaes fnek 10
Finnusok — a Dens Waskendok a vai napig. Bálványozó
Jukarok Celtek. Es statis tij, nellyet a Liköpsiben
Nej Magyarok Regyek. 11. A fenéből iz ir Jalanis:
Ekel Goda inságnak, fennyesen Regények. mies fen fezeik,
Jen lonk, jen Lejekek. elelek Jö nkstapul Régiesten
bör, ágak a fold: minden elemjük nyilaikba, Mikor, mivel
va sal vagy birnak, csonbol kezdnek. 12. Nej, leptödök
volte ök ös anyja a per[illegible] Liev, Lavél, ejk, kapp, és has kep
fajnak. Jellemzésire a mej pogany fnekek folgyanak
Catón adatok, Mikor Keresztény lette Hittetsik tömetsbol
bösöl al Schroeckh. 13. Meinhard, és Dietrich Kristusok
Erikbek meg Aker. Hiresba mute, t ö upösit a Lievek
Sajat ifmeikbek elenen meg ken aldozik arot, mivel ot
hivell, t ados Jol es söes, melly ej allon nepsiokbek elmenta,
ifjuncik kenjan al tulajdonitat, Kik a nj rendegel jo
e Kerösöt nekikelnek. Akinta, pog is miclik ot gald. Zak
Lovait ötal tnaccot Vitettek ifmeikbe, a landöt tötek tele
a Dietrich lov laba ala; fzelmetre ana Zak mellyik lubant
Emitendi ott, mindu kajd imadkoik, és nyul akarot mond?
Siracsbe, a li Ma jobb labaval ninsene a landöt,
a jösli tekes ot nyilvinitotte: t, a lavon a Keresztyen
isten

10. Glossarium Scio-gothicum. auctore Jo. Ihre Upsaliae 1769.
Finni, ut in interioribus Ruſſiae regionibus plurimas
habuere sedes, ita probabile est, alios eorum oriundos Asiae
transgressos per Tanaim ad septentrionalia haec regna
penetrasse duo alia diserta vitia Illyrica sedes gaudentes.
11. Hieron. Sylv. Stiſ. Chron. c. 1. Cujus genus cum longe ab
ortu Jazigis, Alanis, Hungaris, neque lingua, moribus paene similis, quamvis nostra
aetate Christi cultrix, ita nunc barbarico ritui, veteri idolis
12. Hymn. c. 46.
13. Christl. Kirchengeschichte. Leipzig 1794. tom. XIV pag. 283.

ispra ül, és a igazságja annak lábain; meg lett tehát a Lóhitás törölni, s ezen idegen ispa elillan lesson; de midőn a Lo
ismét jobb lábakkal indula Cardas, Mose teljes győződött
annak igazsága felől, mit a perzsa beszélt, és olly meg
nauda élete. Itáren csehgan életében folyban forgott, Ezt lo
ban; mert ép akkor napfogyatkozás lévén, a pogány nép
hittel, hogy meg elsötétül a napot. A fenek, ban a nép
4 finie tanyegel megnyre, még ha is, mint Schubert, Schefter, Ho
ke, és Dach állegyák fölötte tabonásról, és pélyen keer
pel a türkis sajában; annyira, hogy szen finie tabonás
képel rettegnek a finnes türöktől s bokorlányaitól, mint
ott kipirt, s tel különös főtiszteletben állnak ezek előtte
A finn thaumaturgiat, a vil Hucharem keet ispirit,
a kép festőtő lényeit, garant tiszteli, és folyamát lát
fejéről tép, lelki szellemeiben. Utjában a főspirt Jumalát
finnek pétartással tiszteli, nela jelentőséggel bíró
papjait nem, csak shamánjait valasá. De Jumalas
Ninit adozták a pat legelsőt, és szilláhat is; mit ta
műinak a kiválóbb fogadott emlékel, és járnak el ál
vam. Olly hires ben a finn kép bürösegről, s ki
4 a Vége Fenne emlékezet pajáról, és adelung finis tett Nicolaus
kárádban helyes, és bokorlányaitól bürösök, és finn tikonyokat
thathajuk, s a Samuels fene, tett bürösök finnesett; fene am
ben ráz, olly rá, és rok lelkek finnbúló finnesták
ismét elődeink a finnesták kik képesek elidézni, amaz jegikje
által, a fene varázsát is. 14

A bükkről csepel fen tisztábbat voltak a jukaok
kikel nagyjaik, kámzásai idejá, finnlakásba valai.
Cinkódban, hondom, mert ők, mint a Nokiak, kés
kárdal ez alatt, dicsekedtek, Ivagnini, a gyiszbőli vár
parancsnoka elvadási finis, tiz a magyarok Julianosságból

14 Ismeretes elültünk, t. a. „Debrecini Grammatica" írói a fene ke
rest ettől kámzsajaik fen, ez elesési imen fene ők mi ők
fájdalmas ők fenevad ők, melly ret ellen fogva, legen
kime van, amde a fene emlék, melly biblia fordiás sámlban
s által elfordult, ismen hiten magyarlagjak.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Kötésre l., és a julianus kil részeit, itt hazai új foglalót
el magyarul, és új kódálkeg fél Europai mint 4 fülke
kajdani orsz. jobbágyi 15. Gabriel Mst Herberstein
bár elősmi, s kajdan fegyiában lőgyal a magyarok, de
a julianus magyarul beszélnek, ezt Clim. prem. Imre. 16.
Clarinik Sebestyén pedig mijtan állig, a julianus nem
magyarul beszélnek, Mst Pregrini ebből jellemzi: Nec: Indiai
egnem, a napot, holdat, csillagokat, az erő indiai, és minden
mint találkozik: nem kárt, nem rémet, sem kenyeret, sem
pénzt; erő ben laknak, nélkül fent tétyillóban. Olyanok,
mint istenek vadak. Ezekből kifejtett részét mindenki
hanem olly képzelet közül vontt ladagaink, mellyek
Deusen bangak benna társak, hanyag kerek, és rejtett közből. 18.
Nem sokkal miellébb a pharmakot, az bálnok, kik
Georgi irja, t.: tele fakadtakba lakok, miket aut vera vocabat;
bármik és fők kosaikkal együtt. tejet ittak, és húst
nyers ételt a kenyeret pedig mi legyen nem tudják. és bár
most Mahumedanok, de ezt pogány szokásaikat gyakorlják
az ős Ebionitismusból, jelesb a böjtöléssel, fejet
bár hüvelykkel, vagy Kaszmel kötés nélkül. 19.
Et ebben az Ostiákra is, mi babonás, és a vele
való Nyelvvel együtt, mi rád pogány volt, kori emlékeiből
jól tudjuk. Amadeus gabar Rex alatt ismerjük a
Ugyiki történetekben, mikről pedig, az 1279 ben tartott budai
Sinat 48-ik canonja szól, mellyből, és a Pray által
idézett okokból világos, t.: a Kunok a keresztény hitről

15. Descriptio Moscoviae. Francofurti. 1600. p. 167.
16. Rerum Moscoviticarum Commentarii. p. 63.
17. Fejér György olly szóval munkájában. De pregnitis nominibus a Herr
Magyarnak jedvén arianus indiaiak: Gyöngyösi rendszerből
Clarinik Sebestyén kifejtek: Ellenben nincsenek
Pádai in commissis dedecus tuki perpetuum in Hungaros fam
corum: Unde Hungari pregrini? Quod ignes indagavit,
Veni in cognitionem, quod ex provincia Jugaria, quae magno
Moscoviae parte existunt, sed loquuntur lingua absona.
18. Dálnok helyes a 110-ik lapon.
19 Beschreibung aller Nationen im russ. Reiche: tom. 1.

terjesztették a Keresztyéneket Kelet-Európában, mert lányaik és
fiúi gyermekei magyarokkal, kalandokkal, és üstökösökkel bonyo-
dozván grúm engedtek, bánnyoztak, és pompát sokaltan
csaptak. 20. Végül a bulgarok is, kiktől idejöttek elő-
ide zalon tanítóesben voltak nagyajunk mi hajlandók
voltak más Keresztyén Lombba is a bortalmas Tervtanba,
és st Olaf, Frank, Normannokban is mi gyorsan el-
fiadak bejutni, tanyja a bourgo fő, melly a franciákat
maig is meg van, és a Lajtani Bécsi bolgárfélben
tevelygésről Dr" refi rendtei. Mikor ezt az egész történetekben
jártosak jól tudják.

Illyen talpra állítással ifjakerendi jó lassal, at ős
magyarok tettein jelesítésében, nem lehetett. Ám
vil a gatard, és bolgárok a manichaeismus, nagy Keleti
tes Dualismus tévtanában fiúbolgat, sokat tá-
mukat bitonnyal hagyjunk, at undok, ördög fene,
Diós és has ősök tenyészeti tanulást: és ami
bortalmas ördögtan, mellyel Vaska magyarságig
a más Keresztyénekbe lett magyar Urakat. Armany, és
armányok kapnak atuba, inkább a csaptisztiakat,
kenyeres, fatályos Armenokra vonatkozik, mint
a persa Ahrimánra, miért oly jókan tapinsegi, nyst. Szentes
tol idegen, papi világi tanokkal gúnyolódó nagy, nimód
ősmagyarjaink valának sok kenyelemben nem szeretett oly
hit- és vallásrendszert, mint Dualismusban találtak,
és bár a kinlódó persáktol sok szavakat átvettek,
de it, mint Dolyta Dualizmust idegen rendszert idegen tar-
kas keverni óraltak: Sokkal inkább is, mellyet ősi
adott vi gonyok lőtt nagyat dijok, öskanyban volta a
Sajkafélő alsóbb rangu jószőllel, ekkel fűzjebb fél
tunk.

---

20. P. Horváth Commentatio de init. Jatyg. & Armenorum. Pest. 1801. pag + 66–81.

21. Illyent: a persa kedve = szeretni, kindúane = daimya, Dandúsa = tiszta, ekme = kunyhó, ökser = ökrei, dere = tere, stb.

A bűnről eredetét mi illeti, a mózes könyv, a föld és világ teremtéséről, bűnbeesésről, az első testvérgyilkosságról, az özönvízről, a tornyok építéséről, a sodomai tűzesőről, Lót feleségének sóbálvánnyá változásáról, Izsák feláldozásáról, Jákob és Ézsau testvérharcáról, a József történetéről, a tízcsapásról, a vörös tengeren való átkelésről, a pusztai vándorlásról, a bálványimádásról, a törvényhozásról, a Mózes halálával végződő történetről, a Józsué könyvében elbeszélt honfoglalásról, a bírák korszakáról, a királyok történetéről, a babiloni fogságról, Ezsdrás és Nehémiás működéséről, a makkabeusok küzdelmeiről, a Dániel könyvében előadott történetről, a Jónás könyvében elbeszélt csodáról, a Tóbiás könyvében előadott történetről, a Judit könyvében előadott történetről, az Eszter könyvében előadott történetről, a Jób könyvében előadott történetről, a Zsoltárok könyvében előadott történetről, a Példabeszédek könyvében előadott történetről, a Prédikátor könyvében előadott történetről, a Salamon éneke könyvében előadott történetről, a Bölcsesség könyvében előadott történetről, a Sirák fia könyvében előadott történetről, a Baruch könyvében előadott történetről, a Jeremiás siralmai könyvében előadott történetről, a Jeremiás levele könyvében előadott történetről, a Ezékiel könyvében előadott történetről, a Dániel könyvében előadott történetről, a Hóseás könyvében előadott történetről, a Joel könyvében előadott történetről, a Ámós könyvében előadott történetről, a Abdiás könyvében előadott történetről, a Jónás könyvében előadott történetről, a Mikeás könyvében előadott történetről, a Náhum könyvében előadott történetről, a Habakuk könyvében előadott történetről, a Sofóniás könyvében előadott történetről, a Aggeus könyvében előadott történetről, a Zakariás könyvében előadott történetről, a Malakiás könyvében előadott történetről, a Máté evangéliumában előadott történetről, a Márk evangéliumában előadott történetről, a Lukács evangéliumában előadott történetről, a János evangéliumában előadott történetről, a Cselekedetek könyvében előadott történetről, a Pál leveleiben előadott történetről, a Jakab levelében előadott történetről, a Péter leveleiben előadott történetről, a János leveleiben előadott történetről, a Júdás levelében előadott történetről, a Jelenések könyvében előadott történetről.

Mint említettük, a bűn eredetét illetőleg a mózes könyv, a föld és világ teremtéséről, bűnbeesésről, az első testvérgyilkosságról, az özönvízről, a tornyok építéséről, a sodomai tűzesőről, Lót feleségének sóbálvánnyá változásáról, Izsák feláldozásáról, Jákob és Ézsau testvérharcáról, a József történetéről, a tízcsapásról, a vörös tengeren való átkelésről, a pusztai vándorlásról, a bálványimádásról, a törvényhozásról, a Mózes halálával végződő történetről, a Józsué könyvében elbeszélt honfoglalásról, a bírák korszakáról, a királyok történetéről, a babiloni fogságról, Ezsdrás és Nehémiás működéséről, a makkabeusok küzdelmeiről, a Dániel könyvében előadott történetről, a Jónás könyvében elbeszélt csodáról, a Tóbiás könyvében előadott történetről, a Judit könyvében előadott történetről, az Eszter könyvében előadott történetről, a Jób könyvében előadott történetről, a Zsoltárok könyvében előadott történetről, a Példabeszédek könyvében előadott történetről, a Prédikátor könyvében előadott történetről, a Salamon éneke könyvében előadott történetről, a Bölcsesség könyvében előadott történetről, a Sirák fia könyvében előadott történetről, a Baruch könyvében előadott történetről, a Jeremiás siralmai könyvében előadott történetről, a Jeremiás levele könyvében előadott történetről, a Ezékiel könyvében előadott történetről, a Dániel könyvében előadott történetről, a Hóseás könyvében előadott történetről, a Joel könyvében előadott történetről, a Ámós könyvében előadott történetről, a Abdiás könyvében előadott történetről, a Jónás könyvében előadott történetről, a Mikeás könyvében előadott történetről, a Náhum könyvében előadott történetről, a Habakuk könyvében előadott történetről, a Sofóniás könyvében előadott történetről, a Aggeus könyvében előadott történetről, a Zakariás könyvében előadott történetről, a Malakiás könyvében előadott történetről, a Máté evangéliumában előadott történetről, a Márk evangéliumában előadott történetről, a Lukács evangéliumában előadott történetről, a János evangéliumában előadott történetről, a Cselekedetek könyvében előadott történetről, a Pál leveleiben előadott történetről, a Jakab levelében előadott történetről, a Péter leveleiben előadott történetről, a János leveleiben előadott történetről, a Júdás levelében előadott történetről, a Jelenések könyvében előadott történetről.

---

22. VII-ik fénye Mit fejtegetésében: Dei post Daniem vicinum finitos & vates completos desiisse, multis ad Superstitionem, huma[illegible] nimium meditum tuditio videtur est: et adhuc: ex Superstitionis potens non est.

hímek áldozott. Ez tehát nemcsak a barbar celtáknál, hanem a görögöknél is, mint a Phrygiai Cybele-nek, a Rajnán túl lakó germánoknál Tacitus is említi, hogy ők is csak akkor vállalnak el valamely fontos ügyet, midőn előbb az istennőnek emberáldozattal kiengesztelték magukat. Kétlik, hogy Dianának is, ugy, mint a celta istennőknek, emberáldozatok a hires Lelkek-hely, és vízmalmok is, hol Firmicus Maternus szerint 23, az ebből nyert vér olyan tisztító, kit Mars, és Saturnus bolygók befolyásolnak, mint pedig új bűnök feledtető.

A keresztyén bűnbocsánat, bár nem illyen botalmas, de még is kárhozó, és általányos vala pénzfizetéssel is előtt. Ismeretes előttünk a tarsusi Pál-nak fölszentsége a Mosquetenburgi Engelbrod, melynek fejéért bocsátó cédulát tehetős emberek a bűnbocsánat pénzen vették, a mint épületei ujjolag tanúsítják, és a bűnbocsánat pénzből épült a Lateranensis templom is. Ezen, és ehez hasonló vétkek, a mint Tertullianus mondja, a Pogány Papság által, és ezzel Pilatus is, mint Firmicus Maternus szerint 23, az ebből nyert vér olyan tisztító, kit Mars, és Saturnus bolygók befolyásolnak, mint pedig új bűnök feledtető.

A keresztyén bűnbocsánat, bár nem illyen botalmas, de még is kárhozó, és általányos vala pénzfizetéssel is előtt. Ismeretes előttünk a tarsusi Pál-nak fölszentsége a Mosquetenburgi Engelbrod, melynek fejéért bocsátó cédulát tehetős emberek a bűnbocsánat pénzen vették, a mint épületei ujjolag tanúsítják, és a bűnbocsánat pénzből épült a Lateranensis templom is. Ezen, és ehez hasonló vétkek, a mint Tertullianus mondja, a Pogány Papság által, és ezzel Pilatus is, mint Firmicus Maternus szerint 23, az ebből nyert vér olyan tisztító, kit Mars, és Saturnus bolygók befolyásolnak, mint pedig új bűnök feledtető.

23 Maternus l. VII. A martius expositus erit, qui Martem & Saturnum, in Septimo de horoscopo h. c. constitutos habebit, eosque, quorum in radiis Sol, & Luna in occasu fuerint, iisdem hoc est in Septimo ab horoscopo loco, & canibus locum ostendet.

24 Az esthaz 270 napig tartott, [illegible] folytak ezek:

„Die grosse Susanna
Treibt die Teufel von Dannen." Ostiába Klempererhez Eberhard, 1497.

25 Predikatiok Sátára. Vándor 1830, lap 706.

Újjáés bájolás, midőn a Sátánnak ereje által „ördögök
lelkéből, á vagy a föld repedt, a „ördögöket, a „ördögök a Pokolba
embereket megbűvöléssel bájolgatnak. — Istenfiai emberek! Hányszor
hamis tanításokkal Pokolra jöni, de sőt inkább Isten
földdel fenyítő gyorsaban. Hamba, hamvait találjuk
a mi városunkban Mind ifjúkor ördögi mesterségben élt,
s mind olyasfélékkel, Kik ifjúságtól Istennek jövendőt,
és mindenkor a Kit megbüntessék. Mint tisztelgő
jelen fakadnak fen mint még a tudatlanságból eredett
bűnök fenyegetőt, mi képzeletünkben nem éjen fejünkben
mutatja fel: mint 1837, pompás éjszaka fény leven
több alkalmi emberek tűzet gondolva, Harangokat felre
rúgtak, minek tűnésben hang ijedés, és több ember kiabálás
itt ott halál is lett: 1842 pedig, teljes napfogyatkozás
volt látható; és íme a babonás nép világ jeleket fejére
a Kitt vélnek, Kik ittben tegnapi, s napjaink a szállandó
rémítő tüneményekkel; másod ítéletünkben tetőtől,
talpig hűlő félelem okát meg ne ismerték.

Napoleon mondá egykor, hogy az emberek mitől jön
félnek olly nagyon mint az ismeretlen nagyságtól.
Valóban e bölcs mondat legjobban megfejti az ördögök
babonáinkat. Példáinkat kiindig érdekes lenne, hogy
mutatnánk az ősidőkig olly mélyen az ördögökbe, hit
mélyedt az ördögimádás szívünkbe, bár nálunk még
ma is fennforog e mondat: az ördögnek is gyógyat
kell néha igyunni. Ördögöt ugyan kis kisen, sőt
nem kapott senki, de látta olly nyavalyákat kiknek hiteles jeleit
a rossz Gélnek tulajdonítni kalandozta, látta bé-
szélést Sit kerítő ügyességgel, tündéri gyorsasággal
hamisítás másapányolást állításokat stb.; — mit Afrikát is
valónak mára az ősidőben Alexandriai, és Dioscoi-
látott regélnek, és csillagászokat, Kik a Pokolról
régről

népek remissiot kívülepektől kívnyetne ördöggel szinbor
tolnak tartattak. Látod ez okból hit kostolnos fe-
rével a legnagyobb bizodalmat nelly ördögmüvek tuda-
tot elrudat vkm, Látod aggodat hit ak efféléken fiuse
gyzesek vtal. Imen a boszorkányi tünde, Igaz ton di,
varányok ördögöki, nagyobb hazug és más testalombani hit,
kivel bar tanesperek müvelesi a tudoles legtudo
és a rendkivüli. Ezek hitbe valasok bizodva: a hit
mint a tudatas lapjain tulepesek felelmet gyjtsenek, és
mint kepzelesek és más okok megronthok gyülesevel.

Ha haza most annak adanak regis jami, nilip fejlet
ki ak ördögben hit olly elnito hatasa? ak Rel hazu
dament, t. ak a Rales, foljak hitet kepzelet fogya
ige termeszetes vala. Ak elterjedin a ji, és vis daem
tobbni hit, abbol folyt, hog valaki a bodogulas,
és elmenetel a ji, hog a gyarcsaplandeg, és baj a
rossz nemzetek tulajdonitasok. Almelkedek midon
Augustinus bol olvasok 28, ni termeszetes vala a pogany
romaiak kepzelodese, a pulepest kisded Istenek segedtek
nemzet bokaban; a hit hirek, t midon a kisded leg
elsöt megmozditan ne a vagitamra nemzo segedjenek
tekin midon ha foldrol felnezek ak Levana mire; ako
bornemzo hivot a bölcsöben ati Cunina, ak t ne kepes
ban segitsek Rumina, ig neg ak atyan koloncz ülnek
jelek Rostalai kreftul. Hazajaink elott es kedves
vala ak vilagnak, nilip ilen fanaink ördög, és ha
no mustyak. Nag csoda, t Rales Ovidius Fastus
ker laza. Ördög bitomnyal ettöl jön: ör, nelly tes
vulot, ng vigazot. Ördöt enlis ház f. házlo, tömeny.
III. 1. 2. idemutatok sok szavaink; pl örség, örallo, örsza
Örleny, Örendek ak a ög, deg dung, düng ollyanok ke
ri, rideg, Rik mint: hit hideg, ir ideg ak egy Istenem akol a
haza, nelly Isten Hazatol jön ilen Rales osztok
tett Mar; nelly tes hazajan lelket, hit a jo Rod

28. De Civitate Dei: Lib. IV c. II.

fel is lehet idézni bűbájokkal:

Nocturnosque ciet Manes. Virg. Aeneid IV. a 490.

Valamint imnáre az ördög a régi Papisti szint= melly mindenüvé
elterjedt= őrjöng, az pellyhéjas Veres, mint a Bálok
hoz valahol megmutatkozik, az tsuprokat örjöltsel is= Nibba az ördög
Ebek= vagy a maniacusok, de ne mindjárt Pit egyelyben
nem marnak, de ne mindjárt a Manók is, Pit pedig
alább lenyek;

Saepe senex si ignotus adest Manes. Virg. Georg IV. a 489.

és olly ártatlan látszatú lelkek Pit a Bálos rettegnek; fölös,
ha azon tessel, mibe bűbájok, mezőjével, Pit Bálos valamine
gyilkolódik az ellenség ijesztgetik vagy a Bálos is bábor=
gatják, és most más elgyötrelés járnak a pokolbeli bírák
nyakára, mikor az Val. Flaccus' az helye teljes
fölvilágítja:

Quisque suos patimur Manes, inimicaque pectora poenis
Implicat, et varia monstrat formidine pulsans.

A régiek hitték a pokolbeli lelkek, és a meghalt ellenségek
árnyékainak büntetéseit; mint ennél Virgil éppen:

Ergo exercentur poenis, veterumque malorum
Supplicia expendunt. Aliae panduntur inanes
Suspensae ad ventos; aliis sub gurgite vasto
Infectum eluitur scelus, aut exuritur igni. Aeneid VI. a 740.

Még a jobb lelkek is elvégzik a tisztító tüzet:

Quisque suos patimur Manes. exinde per amplum
Mittimur Elysium. 29.

Manó tehát tsak 1. ördögöt, Pit a manó, a manó
hoz is mind a Mumba: 2. bűbájos lelkek; 3 olly
rossz lelkek, a — emlékezetes Csapás lépésekben élők — Ez
29. Ezt Heyne így magyarázta: Nostrum omnium Manes
patiuntur, omnibus Manibus ipsa patienda sunt. Nam
purgatio ipsa subeunda est omnibus

si et embolus spiritus vehiculum — Hobold — speciem rem
álmokkal.

Mittunt falsa insomnia Manes. Aened VI. 893.
Eten tévhit régi; de meg is jobbat tett a népben, a
halálutánni életben, hit, "képzet" mit Adelung hiába
emlegetjük Plato, és Mendelsohn után. És e tévhi-
tet, ugy látjuk, a bölcsel is nem sokallotta: de Ast
ne tudjuk "Ast; mit igaz at mit Heyne me megjegy
alodikben. 30.

A képzelet tünés- és lélekvándorlásról fölfogásban, és
vallásban, ugy mint a tudományban jobbára alig lé-
tezhetni. Az ősvilág vallásában a lét jósában kínzás
adott bonultak valót vallás, és tudomány oly szavendő
a népnél sötétségben. Lélekvándorlás illetőleg nem ismert még at-
tetlében lakó lét fogalmat, mint külön egyet az ő,
és ezen, mások a test lajhó értelmét; egyik lebeli-
ten, másik rabolóig. nem ismert, a földadat tekintve
kapcsolat, melly a bímelt sok szabla, nyomna tűntes ösz-
tön ős és ideális világ közötti folytonos kapcsolat és a test-
től való elválás alkotta fogalmat nem tudták, kapcsolat nem
fejlett, és azokat hányát, és a lélek gyümölcsfajok
jóságát nem ismerték. Innen ötön rengondolatok, a
furiák" egy" szörnyekről, a léttelen, és gonosz ha-
rcsból, a daemonokról, jó, és rossz szellemekről, és ez
ekből. Jámbor és illetőleg is félelmes bonban élték, a
régi népeknél, ~~a világot~~ nem tudták az, és a jóság örök tünemyet
által igazgatja annak világát, fenntartó, és ujjá tá-

30. Excursus XIII ad Aened. l. VI. Ita adtemperasse sunt ab
aetna, & summa Therae vis ut in omni aetate, & genere
humani conditione, sive malis aequis sit, seu magis in ajispe
expetitis, praesidet in promptu sint ad recte faciendum agen-
dum; modo animo corporis animique sensu, modo ab intelli-
gendi acrioe & subtilione iis, a rebus multarum cognitione
ab artibus, & scientiis: usque cum his ipsis bonorum malorum
vera genera succedant, quibus animi, & corpora exercentur.

mondhat valjak meg azt egyet, és fölöslegesnek valjak
szintől a napot a csillagokat, a folyókat, sőt valyak
szüksége az ember életének, és fennállásától függött
minden. Valamint pár évek Newton' bölcsődései
után világos, h minden ezt az egyetlen tekintetet tévő:
megfejtésére, és a daemonokat fölöslegesnek tévő:
még a' fogalás — és itt Platónak kalandos álmait
megtanulá a bölcsebb ész, h nem lett volt a világ
Teremtője egyetlen isszonál, és törvényinél.

Amde e bölcsesség, a' pátkázati bűn világosítása által
lehetett egészen. Oly mélyen megrögzött a nyelvben
a daemonokban hit, h ne mint találtak csak a múlt
századelején lakni, nagy bajjal, hiszem: és minek
ott ők. Ott, h oly sok bölcsek is mint Plat.[31] Pythagoras,[32]
és Zeno[33] még a daemonokat mellette nyilatkoztak. Azt hiszik, hogy
az ég, a föld, és ami rajtok található, csak úgy egyben megy,
a' tőlök' a dicső" emberek' gyönyörűségére, találtak azon egyben meg,
és hogy ők örökké boldogítja a földön élőket, a rosszakat pedig
bűnnel a tartozásra, és innen felyőlen ingerlékeny nekik
szánja, és precsülenekik tőlök" élet: amaktól tehát elszörnyű-
jobok, és áldozatok által kiengesztelendők, ezek, pusztításuk,
dzsiaiól, és ezekel által elűzendők, és gonoszteleníthetők.
Ime itt lágyak a Pelesi Stoicismus' roppant rendszerei.
Mi mélyen gyökerezett hit vala ez a népnél, látjuk
a Vőlők" Mondáiból. Virgil illyen szavakat ad e Latin

31. Chalcidius in Platonis Tim. c. 135. Plerique ex Platonis magistrio daemones putant animas corpore nunc liberatas, Ambrosium graeque Virorum esse bonos daemones, improbos vero malos.

32. Diog. Laërt. in vita Pythagorae. Hic credidit totum aëra plenum esse animis eosque & daemones & heroas existimari, atque ab his hominibus insomnia, & signa, atque morbos, & vegue solum hominibus, tum & sacrificiis & omnibus, atque ab his sonum lapidum & cygnorum, divinationem omnem & auspicia

33. Diog. Laërt. in vita Zenon. Daemones, quibus iuvat hominum misereri, & pecoris esse bonum hominum. Hesse 99, solutae corporibus sapientum animae.

alatt Vid.' kajába:

Segnae aris ignibus absens;
Et quem frigida laros anima sedentis artus
Omnibus umbra locis adsequitur, Babis, impune, penas.

Horátznál azon gyanú, hit a bűnös Canidia negatart ölni, akkor fenyegeti endet:

Quin, ubi pene pectus effodero,
Nocturnae oculum fixero,
Peiangue nitens umbra Furiis pingibus
Quae sit demum est Manium. Epod. C. V. 5 & 91.

Gondolják már, hogy eldődeink, hit a Italicusok' classicus földéről rendkottal k. nem akkor érettek.' Hanem a bosorkány szavaink gyökerei nél. Pyarmathy állítja ki a bosó perzsa eredetű; ennis kisen ki fellelkedő dolog a perzsa kútában. de t ast valószínűbb magyar eredetű, azt is állítom: mind az, mint a Debrecsen nyelvtan helyesen gyűjti attól jön: bog: mellyről ett bo jor, melly kincs ugyan, meg bűnös, de meg en a: bűnös, attól szó szám a bosorgány-ipuz, mint bűnös tol bűnozány, csalog tol, csalogány — olly személy ki ellenkedő nélkül, és bosont kínálja; mese saját bűnös nő — Alruna — majd találmadár, majd egész tündér alakban. Megfejtik ennek a latin strigae, mellyről a föliratú Kálnai kinálgat olly bűnös tényt kitett, Ezt Pápromtól ismerjük a ki úgy ijja le, t a találmadár alakjába öltözött bűnös, ellopta ez pónek fekis penisét, és ekkor ez találmadárnak változta fel, akkor jem pire fog Ovidi leírni nem volnak: és Petronius, az az elbeszélő pedig hiába meg szavakat ad: "Verlet, dixit et ramal olly ejjel jövő tudatos Lélek, a kit rendesen At. mi Teremtő vala adta az ember képét, a bűnök által megrontott rép Pótia a Pöttétnek! Mi hazafiaink lehetnek Rómában Virgiltől ezt kérni:

34. Satyricon; cap. L XII.

Haec — saga — cerminibus permittit solvere menses,
Quas velit; ast alios, dum immittere curat.
Sispere aquam fluviis, & vitae fidera reponi;
Nocturnosque ciet manes, mugire videbis,
Sub pedibus terram, & descendere montibus ornos. Aeneid VII. u. 487.

Pompejus még szabad, s a bűvkör' bonis lovat lejárt. Ez
alyas néphit nem kifőbőle, nem még le sötét korából
a boszorkányokat, de a fenséges mivelést illy sülyedő
alapon több nem ejthet. Jóleleku igaz em tehát a dél
Pompejusok nidor alig ins bennünket: „A valódi
bátorság a népből mi lehet sincs, és a közélethen
tévhit általában nem képtani: nem kés lesz amat,
mint a fenséges ijesztő, a képtelen, relemény, és alyas
mondák kipalmánál mélyaben alapese. „ 35. Ez mi
Hölcsey-nk olly jól mond: „A valódi nemtői bölcsel
csak e nemtet rebellióban lelet és kell kinyára kelnie;
ot idegen tűznél gujtott fáy a homlokra csak sinály
bőlül jugáskét „ ipen nem a tömeg emelkedik. Es bár
pinkötőink is ordonnázat jobban illyen alapatlan lidércről
bölcsészeti ábrándjat, és ott, t a rémek képzelmét föl
keritsék, benniek bortalmas idétlenek, ne fellenáal
ki illy tudatlan a tömeget bűvöből, kamis világitasok
mellé mint fattyú gyanánt állandó becsu, és kegyü
ben lehet.

A Jakany-griff- és lidércről is sint olvas
mondani. Régiségtan telitsepten irdekel lehetek, de gyan
mivelésben ipen nem. Parabondolat illetőleg, mellek tin
tenke fizdelme mélto. Jól tudjuk, milent olly korban,
mikor a remtetnek élete foly folytoni küzdelemben, és
kaklásába folyt le, a tudományok a papok kezeben kajt,
kaikban találnak kallásc. Mekes magyarsi, volnak a
papok csillagászok, és orvosok. Ők vigyázzal a ter
mészet csodáit, megmondoáal előre a be állandó iskat,

35. Aesthetik

a nap, s holdfogyatkozást, jóslattal at évkabol kiirt, ugy hogy
nevetnek, jó, ugy sok tanácsért, és egebetol. Itten
Astronomusokból álló sok megmondották valahuich halálát,
ugy megazúlását. A tüzes tüneményeit gisnedbe, nemis
magyarazzák is tüzek, mellyek akor büneiért, hiuban jele
tel megy mint kaldeusok, a magusok tüzel nem ijedez
A papok telis minden pülspontba fegyverbe és mindenes
karmestarokat tartanak. A történetirok illyen kimuta
tásokkal ijesse nem ali; csoda let zolta Stigmusbol tudja
t a perse, és parthus magusok olly közelis például, a ke
tol, antipatkot asztal, mellyekbol a Jótal ijesztgetni al
ni, a megmutatásra igyekezet gyenimini, a folyegyet
mergez és haragot kecsdlapini lehet. 36.

Ugy ment ez nyugotra is, mintha a Saracenek a magyar
Hat, és Spanyolokba bekötnek. A Turkok papjai ot
tel Ot is a csillagjaspot, és oroslast Jótol a büneseket
Jittlemius irja Albertus Magnusrol, kit 1254. Wil
mos császar, Cölnben a dominikusok Rendetsegbe megh
ván Kolonára, amat olly mulatságot nyujtott, olly mir
4 hét után derlit almélkodast tölgött be. Mert bar ekor a lege
gyetlenebb kiraj volt, meg is bübajant a legfinomb nya
ra idöre elo és at alob tüzes falat, és fölötöletes
olly ertett s jo zamolcokkal mkra meg, t mindenki csudál
Kodot. Volt ez bekelo fejedelem, de a mellyet ez tanit
ványa gijedne tole, ez Jótal öletett. 37. A Kornesk
papok, sőt at apácka tüzek is fülsir ütnek: 30 gyak
4 apácka a frank Kolostorokban is mindig kellet legalább ez ér
vágásból sto tüzzel lenni. 38. A római, lakosaim
és tourni Sinatusban ugy tüzeny t alkotnak elmell
gozgitgatás ellen, mivel a Kepekkel és tüzbol li
bejárást gyanusak, és Jótranyokat tettek; de a pa
Kas mindkoldig megvandt, hig a világiak Jótul is más
orosok lettek legen, mint Jutet ez ez tekintetben daruly
mint papokat. És ielil, Frankban nem elob vint a

36. Hist. nat. LXXVII cap. 51–55.
37. Chronic. Hirsaug. tom. 1, pag 592.
38. Hist. Liber. de la France: t. IX. p. 191.

15-k fátadban engedék meg a kiadását.

Az illyen ámdor fejtegetések után a többek közt Tenyésztési jóslatot ez chiromantiát, mellyből lett a gazdasszonyok Tudják, hogy a Tyúkfej ama részeiből az ember egyben alkotva, hogy emeli külsejét megfelel belsejének, mellyen alapszik a Semiotica. Hatvani János, dobrudzsai tanár és orvos illyen címen munkát adott ki 1748. De aeginatione morborum et facie. Komoly a rudnói Asszonyság, minda közt a két ujjaiból gyesmi mondják. A régiek meg többe mentek. Ekel a tenyér gyakorlásából negyvenötöt a testalkat és jóságát ez gyönge oldat, a tenyéren levő vonalokból, azonban Aristoteles sem rekedt meg ötön rejtjeles tanácsa állítja, hogy ilyen lesz az ember, a kinek tenyerén ez, az két vonal meg a kettős kereszt hasában. Hogyan igaz ez, és lehet-e, én, ki orvos nem vagyok elmélni nem tudom. De azt tudom, hogy mi nekünk közel a nyereséghez, és az emberek tudásával vigyázó gazdaszonyok a tiszta jelszavát. Negyvenötöt ilyat a jövendő tiszta ruhába rejtett tenyerek, mint halállal múlnak el, mint gyorsak lesznek, szerencsék lesznek e szerelemben ez nem. Kitejesítették ezek dolgokra is, ép úgy mint ma az olaj cigányok.

Sárkányok is fordultak elő a régi mesés hagyományok közöl. Doktor az orvos fejti meg az ő szimbolikai jó nagy pattanásos fejét, hogy szimbolikai ez a dolog a görög ὄφις és ὀπτάνομαι = látok, felül mik után gyönyörködnek, és ὄψομαι = látok, fel ügyelek. De bizonyos az, mint Aelian állítja, hogy ez olyan mesés állat a legkitartóbbak közé tartozik, mellyet a legbátrabb is nehezen lopja tarka mintázatok, mellyek a legbátrabb is nehezen gyújtaná, dandáig ott lebegtek, mint azért a régi babona tudott mesélni. De mutat a gyomrát legyőzve sárkányait. A Sárkányfejű pedig alig több mint a krokodilus, mellyről ismét egyik állat

Ita

Ha a magyarok Ascából hozták-mi igen hihető-jelen
Pegyerlaka at Indus folyó mellett talált most Plinius-ból tud-
juk, hogy Kodolok Kodak. A griffek mesé-
es állatok; Scythia képzelmétől születtek; 39; de a miket
ot egiptusi kőfaragók által gyakorlattal általok a
és gyors nap képe tábrázoltatott. Soninus így ír le "Rex minta
Kega" oroszlánra, de a mellyel saját fejjel, és karmokkal
bírnak, Apollónak szentelik. Hekay, és Furóchi irják
is hogy Scythiában tapsik. Jellemzésüket az arany, és dra-
gakövek utáni telhetlen vágynak, a tüzes szemeknek, melly a
pincsek ötvi, és vele szemeit kitalálja. Onnét ak ellen-
ség is griff nevet adta nemek. A griff különben mint
ama gigászi test, ——— vulnus gryps — mellyel fényes kép
a nagyságra jelképe 16—18 lábnyi; és ott, hol Kik, elmesével a
gyökösen és erejükkel elragadóka, de ak embereket is futnak
elle. Végül, a kidőlt fák is, — mellyek, mint tudjuk mo,
csáros helyeken boldogító tüzek, a legkisebb vihany által
is gyúlnak, a legzöngétő fellegtől is dörgés által; a fi-
gyelmet elvonják, mert a legnyomás miatt, utánna futnak,
igen alkalmasok vadat a tudatlan, és babonás le
lkek, kikeresztelni — mint kisértet emberek — mondnak,
vagy holdat kellenek tapasztalni; miért tévelygőba, és rej-
tekben ők ingerlődésiket általában oktat, mikkel
a természet birtokai akat, ki irányt a figyelmetlenek, vagy
lépes tudatlanságba sülyedte.

39. Plin. Hist. Nat. L. VII. C. 21. Aurum invenisse in nostro orbe
ut omittamus indicum, formicis; aut apud Scythas gryphis
rapum.

Ötödik rész: Országaink' fejei, és vállasok' szertartásai.

Midőn a legrégibb vallás' nemes egyszerűségét, tömérdek képeit, apró figyelmektől nyüzsgő legendáit a jóban elhidegülésére, a papvallás gyümölcsöztetésére alkotta meg, pusztán olly mesék vázak fájait át szőnünk, minők Rebekával Schillerben, midőn a „Götter Griechenlands" című gyönyörű elegiáját írta: „Schön Hellas" jeggel, bár a régi vallás fölött sírfeje a fájdalom érzéket, de mi az országvallással tulnyomatva akarunk még is említett kipendzeri felett, mintsem saját tiszta ságában, nemcsak a régiségek iránti érdekes tudósítás, hanem a az történet tanulmányát tekintve, úgy mint képek egyenes rétegeit a történetnek. Hally ömlesztés eredményét igyekszik a könyvek adatok.

Ott és nagyobbra egyenes, és ennél a tömérdek vallás-s felfogásán alapszik. Ez úgy tekinti a világ egészét, mint egy nyilatkozatot, melyet a „Lény" ujjai irtak. Ebből adódnak azon hasonlatok, mellyek arra mindnyájunk fenntartják, hogy minden fejtömmel bírjunk. Hiszékeny hittel, mint a gyermek elbeszélésnek tekinti a világi egészben könyvet olvasni: tehát is-s felületesen tekint bele. Ezért rétegeit nem ismeri, a történet könyvét: ezért nem ismeri pusztán úgy jönnek most annak olyan, hogy a kinnek a történet mit sem ért, Párizsban egy hangyaboly megbántva, ebből nem gyönyörködhetett, és a mesterségnek végül, ott nyilvánítja a „pedi legjobban tapasztalni, miket a „hangyáról tömött adatok jöttek

jászi' kérdése alatt.

Van szomorú tömegei élet tapasztat is, melly nagy elmélkedésre, s
gyülekezet nélküli, mindenhez nyujt a nem közönséges. Ezt
bizonyítja az az őszinte fájdalom a csillagos égre, az ez
imádta tiszta mint szeretetes képeket, és a tanúnyt
mennyei szépségek — Vanus Uranie — közte. Igen: az
a csillagokat napot, holdat égi" tanításul gondolá
mikkel kiválogattatott a nagy isten' pompás csarnoka.
Innen az ég neveket. Virgilius fel nőt, és az nem

Coelum stellis ardentibus aptum.

A szabadságnak ezen nagyon" mutatány nyujtott alkal
vala, ezen vala a még Nyers, az ész kerekedni, és
nevetni fennel tűnni. De még is közöl vala az
ezen kapni ezen rendet, harmóniát, melly a nagy öröm
vesztésnek, és a tervezésnek ösze nem rímni, mel
nek kapcsa vala a fölemelkedésnek" kiv. a bölcs
magos az égi gondján fölemelkedve magába szálva, és
4 ezek földiekinek ezt felül szépe" emberi méltóságát, ez átlát
tekintet az is, hogy a legnagyobb emberek is az igaz
fölötte legfőbb jellemzetes. Fölemelkedés és szerencsés
tartott által benne: melly értelmek minőségét az
ezen szokás kifejtésére, mindenéjá. Tudjuk a philo
Sopk Antoninus is vallá az magáról, hogy a to
kését tanítványa gyógyított ki a gőg" és rangdíjú bo
rázából, és tisztája, ez földet nagyon elnevelte
alsó élet gyomrát. 1. Amaliskább, mint a tömeg" el
jai és szinei jelenségeit: analogiái emlékezést és
példából, örök igazság a igenis végül találja; hiszen
látható ez föld Kincsei" emlék képségeit, örömi, bánat
csodálat, fájdalomság ét, vala, képtáj át sivatagulás,
vidámsát bátorlom, szépségét szegénység, kudarc állít."

Hangozaba állott a jászi világ tettel a magyarnak
külső

1. Ad Jeipsum. L. VII. c. 47.

2.

ispiritisztelés, vagy cultust is. Nevessége, sőt képzelmével
hiszett Istenét, s vagy Istent találat Vőle tenni, és őt
imádni. "Non: ez jótolnak a magasot, a félenyt
saját Lábában, a Természet vagy Csendőbe Kell imádni;
és neki a Legel' ölében Kell áldozni." S mint A.
A Két nagy Legyen jártak, jól tudhatjuk mi fenyeget
Istalen és félemlődés hatja ite meg. Kellet, és szives.
Midőn 4. Hammal, vagy Stenestársasod ott esély Vőle,
hazon angyal' társaságában szinte elejte a vagy Montblanc
hófedte csúcsa, és ite nem látta éjjel + Napal fehb
Hindostán csillagokat, vagy pedig Akkor, mint az
előtte fehér területet ennek folyni szedett Vízfigu
tordamagas es vagy be pompás, de nárdtte az + alatt
konzabojtat hasonló Milánót, és Romát inkább
olly érzelmet Istal + dagadott Kebele, mikor le nem
ülhet Hindu angyal utitársait, mint érzett. Jelelé
ott ezik. Ereztük azt, mit csak az ég Közelében lehet
érezni." Midőn Varenius, egy pótadal a előtte fellegek
a Limnicki csucsra, vetője jól egy Lőtt, de ezen
Körös elsine ebig Lallatszott. Nihány perc múlva olly
mennydörgés tombadott, mely emlíjen tömegében is felelmete
sijtette a legek irtózatos és olly Horrible Lön, mely
a Fiú fiúnen ismerőket, és Lallatta. Látat egyene Szakadt
Es Dolgádat. A legdicsőbb basilica, a legfelsőbb dóm
nem Rége illy Lépcsőt elöidézni nem Képes. Ki ite
Rezitást gondol, olvassa meg Rousseau és Chateau
briand t. 3. ellenben Helvíci Varenius. Ezt mondja
a Tér, a Föld, mint a Természet Vallás' főnyjával Szólítja
fi: Zsidaja ala, a Teremtőnek Vétul, endeikét tobardott.
A Legel ezt is Valamit alatt ajándékának
Csupán Helyétül, a Lajdankorban, mit jóslóval
bírók.

2. Confessions: liv. XII.
3. Le genie de Christianisme: tom. 1. p. 295.

birtokat kenni gondolattal. Meg nagi a kegyel tabor
gnomonek és fültumsok ganant kapzájak ezket, és kap
tábol, mint legyőzésről vitatott, elve megmond
4. Ilyen Dániások a mesés Bricken, és a Volas legel
magasbika, Albors.

Abodiensis midon ünnepélyes Damaskat tartotak
a Kivel nagy legelet vállalnak ő e ekkor; ezüst pedig halmo
Cásoki gyűlés, mikor Bábolna, és Csór Kiva rendek. Bábol
Erdélyben nak nevezik Kelen meg nagi at imadekyket; melly fo
rab nyelvek tek ifjú Kapujat. — Bab-Alla. — Ha mo
ezüst, mint ez oltárok és ez Kút fe. A régit ekky bar
Stylion nevel rendek, és ekk erdeke Jákob patriarcha
Kivára visit fel. 5. Ennyi igaz, a Kódex meg egész Ca
anban templomot nem Csupán oltárkat, és bőkelen emlí
a Libertel fen ételek a templom épületek. ekky Kellen
Salamonnak, a Jándékolt basilica épület végett, épü
Kelet a pompeji Jeniektenből kitapa. De bábolnák n
Kamint ma, ugy kiján is nagy Jammal volgak. 6. A
fő babolni szobor. Alyptok Vitel, egyben van.
Schultz ija, a ez negyedben ő alvó Jákob
olly rendül Kinn Jargyak, a melyről minden élőnek
gondolja. A kazonany pont itt mondá Jákob: Ő Kely
nem ezüst hanem Isten Kada, és a mennyi Kapuja. Ő Cá
nálo innen a bábolnaink, nem Babyloniából jöttek,
mint Hozzák Isten atajt, hanem a Kelesa most is
nagy Kánni babollakból. A csórok pedig jogainy elvész

4. A Vulgata Silesiacae „Anime" Kinyilvánítja ilyen értelemben a szöveget
Colonia Silesiae non est opus
Factis: Sabbathus áldás ugasítás
Non Falsas augur monstrat intentus
Frontem Jerusalem si caelum extet,
Nugum absque face mundi at coelum fert;
Sed si calyptra nigricans tumidum
Caput velingit, cupressos desuper
Imbres nix atrox; edictus quod dat rapax.

5. Genes. 28 a 17–19

6. Photius, a Damascenus életrajzába ezt irja: Isten Stalio

pentek berlei valának, a Bél ekkel együtt: akkor a Bél
vagy a nap tisztjeiül: a ki Királyától vala, mint Cormanyója
az égnek, és a csillagoknak. [illegible]

Eben fölemlített helyeken vitéznek a perzsák nyelvmaiis:
itt örök tűznek helyett Egni, melly t. el ne aludjék, a
magasból örökké. Örök tűz ettől jön, ör. jelképes
az egyiből a fölenyt illetőleg mind régi áldozatjaiban, és pusztya
imádsága mutatkozik példáza a víz tűz és égiségét. Dastúrjaj
Zitrak vizsgálnak Zell ott a pünkösdi "tűz" dolgán —
a ki a Tűzzel való [illegible] nem alusznik — ölet gonosz
ne csábítsa. Ez elo megyek minden "szellődn.
Mán Kódes Nemenyen [illegible] t. "At oltárjuk soha
el ne aludjék." 7. A ki akarja ott aludni és inkább tűzet
vitt be az oltára. Jaj volt annak. 8. Az oltártűzet elaludni
engedő vétkeiért a Papok Románban, egy megvendégelt, de főbb helyen
botokkal megy. 9. Valamint tehát ipsen nem alusznak
hanem őrzik a világ Cormanyán, úgy nekünk is az ő szent
szívünkben, és tiszteletében soha meg nem kell
szünnünk. Hiszek legalább a perzsa nyelvnek beszédnek;
ekkor mit abból tudunk, t midőn a perse Király Deriusz
[illegible] a török Clagan [illegible] a tűztemplomnak
ajándékra a legszebb fejedelem Kardját, ot ekkor Sirio
Egyiptusi és Daga Rózsákkal együtt. 10. Ezen jószándékról
Török [illegible] világosan nekünk akkor, midőn a Siriakum nyelvből
[illegible]

---

lim Syria. Asclepiades in Libani montem ascendit, &
vidit multa bacchia, id est baetylos, quos vocant, de
quibus multa miracula narrant.

7. Levit. 6 a 6–13.
8. Levit. 10 a 2.
9. J. H. D. Modestowers Einleitung in die Alterthümer der Römer. Lap 331.
10. J. H. Hottingeri Hist. Orientalis. Tigur 1660 pag. 176.

leend fő.

Az áldozat emléke igen érdekes. Áldozat a elmúlás miatt
an nevezte, áldozat Deinde is és a frasztott értelemben ezt
áldozat nélkül, mi csodálatos, mint bevény még ma is. Ami
ekép példa még itt a bölcsőn, az éppen így tiszta szemlé-
vel nem fér össze a rémtan; tudat amaz elvi tökéle-
ség ealjasítja nem, hanem a lineket a bün alatt folyvást barom
ja nem másban, mint az ősapának kiölt barom vé-
ben vélni és az oltáron megfutott bűnös jószágá-
ban Jogosnak tartani olly bűnt, ki helyettes elégtétellel
áldozat engesztelni, a ki oltárajándékkal akarja magát minél
meg. beleégetni, a Hajlem ezen dolog csalás titkára a fő-
nökségtevő; mit kímélés tanúit, mint pusztítás és pénz-
bely imádásnak áldozatul. Igaz beszéd az. de az is
igaz is dolog, és ezért nyelvi illyen elmélkedést nincs
sen makacsság, és az illyen emberöl szószaporítás nélkül
a fellemzés, és ütközőlökre fogva fel nem emelkedni.
A Deus nyelvi alapgondolat mindig arra kell irányozta-
tni elsőben, hogy a tömegálkigázás által isten ellen lá-
zított nézetnek súlyát és ne, t. i. büntetés, ispán gyil-
kából kiszeldelés, nélkül, nyílni a tömeg jóságos,
szíhelyességet, erőre a félemlő jogosultság és szigor.
Lássa ezt, t. i. halált. Demlette egyedül az isten. Ily
jó és könyörülő t. isten az halált endolc halált
ja barmon állatnak, és neki a gyűlés fölötte alatt
nagyon megengedni. Ez tant nem csak könyv alapúl fo-
gadtat kell tanítni, hanem a szív tiszta tárgyul, csak
szívülettel is szükség az áldozat értelmében a Deus le
lelke bennünk, t. isten legyen. Ebből szám az
áldozat ne legyen emberölés, Szentírásnak tanítás, mi,
nőt valamit az Egyház áldozatai. Ez nincs szükség halált
emberellel áldozással kadumaz. 11. Ez tanítás gallusnak 12
is a germánfélé nemelly regék, jelesül a Greek. 13.

11. Herod. Melpom. c. 62.
12. J. Caesar de bello gall. l. VI. c. 16.
13. Tacit. Germ. c. 27.

Strabo irja, hogy a leöltek vérének hajával, ugy imádkoztyájaz
Istenekhez, és ha ez még akkor is imádtatott, és ezekből
ebből jósoltak. Diodorus Siculus pedig, abból jósoltak
miként esik a leöltek után a földre, miként imádják, és
miként folyik a vére. Ritka borzalmas jelenések de nem ok
nélkül, hogy azon imádkozó emberek szokással kívülállva
meg megbántva istenek. Lóval áldoztak ő, és innen hiszik
jóslással gyé.

Ezekről mint ezen szent tudós áldozókról ugyanis
vallja a pogány magyarok papjai, jelenti a magyarok,
ugy tapasztal és jósol képeznek a hiszik vérnek, ugy lakos,
Ennek alatt ökörnek tanúnak, akár szegénynek kiss,
plánál, akár a gallus hivatal. Ki jót tudjál, t
volgai ebdeinek papjai; nyt sokról Herophilus Sinocatta
emlékezik, ez mondás: a törökök, ispeiknak londas,
ikrek, és jóslásra áldozzák, és papjaik ennek, kiket jóslás-
tekintségből bírnak kam kifejt. 14. Valkárol is ez
ugyan a Nyest krónika irja, t. i. ennek fia Jonas, az
atyja halálára kínpe, ő kezüjötte magyarokat a magyarokat,
a bűnös nőket, gyermekeket és a jósokat. Így a Hasta
tehát, t magyarok, és jósait volgai, de, t. Hunyadot,
es a világiaktól Egyiek elkülönítik hierarchiájok, és
papi rangot lesz volna, de mélyen retrográd maradni.
Nyt. ott tol nemzetség, rendszerint ott, mint más
a rómaiak, tarsol, mennek, Lunok, Lovaglók, és a fiúkból,
a magyarok közöt, ott a papi rangnak lehet nincs. A kinek
él, egyiptusiakban és gallusoknál a megesküsz nyt
itt a nép hogy jóslás jeminek tekintsenek: mit, a kép
ő rendkívül kedvenczei, így nélkül szükség tehát: ot
Ugy ősnek pedig tegyen elő Caesar Gallus id. 16.

14. Hist. l. II. c. 8.

16. De bell. gall. l. VI. c. 13. In omni Gallia duo sunt homines, qui
aliquo sint numero atque honore, genus sine duo; nam plebes
pene servorum habetur loco, quae per se nihil audet, et nulli
adhibetur consilio. Ex his duobus unum sunt, qui Druidum, alterum equitum

Ellenben Attor a halad. sellemi germanok ~~fen~~ éppen nem szenvedek papi
szokot. Mit mjlovan irja Caesar; t. a germanok foldm
különösnek a gallusokéval. Mit jen Druidak tiszteset
sit áld. tárnak, jen st áld. tartnak nem nagy barátjának
atyjuk, t. a germenfeb szokat ismertek a bitanyos Jadim
bol, a li irja, th: valóságos a papok szinjét nem a szokásos
gyötörte Deo, és gyeme "dei" és mástut: "del, tia papok
igazságát rendre a rejegulékkba a számosban 17.

Magyarjainkat és Etelkat, mlamint a Scythakat ábra
jaik, Leba, és ok ejjeli nyelvek, páre hasonlnak Druidak.
archimagusaik, szerzetesaik, és dalajtamaik nem
voltak; de volnak mesterkedő tartalmú hagyasaik, és jóslás
egyébaránt, t. a papi tartalomba a vőnek, a tüzsfi
ből, és a nemtetszési-bűnök oszlottak, st, gyakjik si
cskokból. A fóljebb is emlitett szokás pajzsa chrom
cából vitetem világosan st. t. a vőnek és a tüzsfi
nél állottak ezen fent Lelyek, mellyektől fiúsítás
ve, és más ünnepélyek alkalmával, alkalmat ettek.
Sőt a nemtetszési fiúsítás bűntettek ákor, akkor vő
ben nemsek vigyék st emlitett ünnepélyek, sőt, ha a
Béla nemsetsen jegyzőnek hiszik, ák áld. Rist a ha
gas legelen. Ezeket állottak a hiredes Skoták tü
nyek. Mint például, a Dombrában lakó nabonbánál
a Skallaban, st hunn történek: mikor ők az emlitett
chronica szerint, Arpád is ilsajátitó, és a fő alj
ó fogásnak alkalmával, alapjául tett.

Ezekből jól tudjuk, t. a bitor. Constantini elődásai
ban 18, a nag Hyula, és Jarkany — ig nem, mit ez

16. De bell. gall. L. VI. c. 21.
17. Rmania; cap. 7–11.
18 Stritter, tomo III. part. II. p. 723. Hakem — turcae — primum
ducem exercitus principem e prosapia Arpadi, cum quo
duo alii Hylas & Capolan, qui judicium vicem obtinent &
gnalque gens peculiarem principem. Sunt que Hylas, & Cap
dan duo nomina propria apud Hungaros.

Magyarország[ok] fő[ldes] tisztjeinek,[19] — ügyen nem papok, hanem világi főtisztviselők és nimpey [?] régiéri volnak: és mely is okból mondja a példely Chronica, h: Hadobany locum in edendis finibus facisse [?] pertanis. Végül, ha önálló rendje és saját tiszte volna a papságnak stb "papság magyarokkal, Árpád, a honalbító törzsnyal nem felelt ki ott a hon felosztáskor, és miért Romulus ten[em]pora volna ki földet, és vízet a pogány papságnak is, amde mól Sp[iritu] Anonymus-nak pedig és folyzt[ami] em felel. ki Árpád, még ki "et vinyeto" idegenek is nagy darab földet, és birtokot adott: mit ghellein mások, sőt ide[gen] gelt tőle. || Főtemplomok, és imaházak nem lehet főpapok nélkül volnak, kinem tüzsél e szín" elődnek Abrahám, és Jethro ennek példát, tőle és stb "világ példáját, midőn a törzsök áldozott, sőt mint atyai gyanánt a családjának egyedül nemelly ritkán papi szolgálatot 20.

Ehhez stoby nem dolgok akkori, t a magyarok, és a jósok oppolya csupán mellékes, nagy jelentőségek, s főtisztségek lettek volna. Nem: mint Herodotus említi k:, a persáknál, le volnak áldozni akar, a meg áldozandó

19. At ország tisztjeiről nincs tovább említés tétetett. Az Anonymus-nak papja alatt k: t: Duces, & alii nobiles optimates unus consiliarius legerengi, & omnia juxta ejus prudentiam [illegible] & pro[vinciis] suis, vel gubernare judicium facere per gentiles Crimine commisso. || ki Szerbia zet kiirt adnak st ismét t: K. Jász tette alatt[?] sőt sipeur meg stb ország tanácsi, Bellott tenni olly tisztnek is, akit ker. Szerelt abbeli emel gyakorlatot szerzett alatt tapasztal, t a tanácsból, s ki a kinek jövedelmei közül gyakorlás tették. Különben is ad ány és ény tapasztalt bőkölcsi jelentsek: pl. vársa tól Vadány, nád tol Nadány.

20 Jacr. Gnom. C. 10. Si publice consulatur sacerdotium, si privatim, ipse pater familias peccator Deos.

bamot, tiszta lelke volt, ezen isteni szereti, imát áldani
dast, fényeget mintassal bosszúra. Nehéz utaba saját
magát bonyúlni nem szabad, hanem általanyúlva minden
részét a kinlyót, hiszen' is a pesttől mentet alatt
ütéit' minden pedig, mit bánatba elnyúlta a bamot a
megfűtött mód ala gönge fűzet rat, főleg lőket. Ez a
vélemény minden mást, akt ott állt Magus, kimmust ne
kel, nelly imát rádorásával nevették. Magus vélhét
jemmi áldozat nem tömeges" 21. Ez nyan Herodotus
a Scythak áldozási innen le nem enlni; a fölfedezést,
t Magyajainál, lényeges vole a Magusok jelenlet, mi
Ezt áldozat: mét ott találják li-t mit jelentnek a
lőlt barom, az ló benső részei és hitető szt bedetnek
találtos- ez tápos dnak. Daskor László fordítja ig
a bibliában ker" Magus szt. állitani tolat áldozat
nál a fő jegyet a lekét a zabopba, a tőgynél,
a nyelvet a bir, a nádadat pedig, a tápostyúlt.
Hog a tápost nem valami festett tengel, hanem remi
tstabonyal fölmlást tiszet tiszet volgak, megessik abból
t nádpálcát vjelek. 22. a pálcát a pedig st "Sorban
nag jelentőn" tolt. 23. Aldani lelet i gondiselét, t a
Magusok' pálcai által ajándékra meg rabmúlet, legu
bbos ajándékával, at vámesperdéggel. Nyelvye
dripetet den fündelü igat ságyt Hug, 24 illadnyos Nelli
ly

21. Clio, c. 132.
22. Diogenes Laërt. de Vita plytonum: Magi, annudic
pro bacule usuntur.
23. Homeri Ilias, cum brevi annotatione curante C. G. Heyne.
At Iliad. XIII. 2 Vonye' 5 Gloszálat illyen jegyzet tsz:
Notabilis usus Scipionis pro bacule in usu pytiandi res mi
randas: sed ut Moses bacule pro insecta Nota ad Circes
virgam, Mercurii caduceus; Bacchi thyrsus, Minerue hijio.
24. ~~De prima Scribendi origine. Cap. 26. edidit Trotz.~~
Hugs Erfindung der Buchstabenschrift. Ulm 1801.

leg bőbeszédűbben mikénti a sorsnak, mint jóslatnak kell
lenniök, és, ha benne filozofiával nem a jóslatlanságot, hanem
de nincs sokszínűségben mesterséget nem jegyez, mikor azért, a ugyan,
jóslás alkalmával, őrzetnek érzést, följegyzés, ing
fölmetsző hozzáadás példáiban a bíró sorsjegyek.
Ez alkalmat a mágusokról, a mia-birtokról, esse
néney szónak: Ducklstab. De erről alább bővebben.
Általában a jóslók rovása alá tartozik az olvasás
a papiros, mivel mi is ebben esetben élünk vagy a
tudással. Miként ez is valamely vállalatnak, hogy az ed.
Lukács, vízadás, mint kéz szokásból a halál után,
miként állunk a kézelemben, ismeretből, erek fölötti
emlék az emberben. Innen az oraculumok keletkezése. Ma
már nem sokat adunk erre, és Cicerónt tartunk erről: 25.
de nem is tán az olvasás, mellyet tiszta, példás
világnézet volt, és az egész ing tekintete, mint a jövő
gyilkos" tartózkodást. Általában olyfor szokást és jeles
jövendölésekre. Ilyen az mellyről Ammianus Marc. emlékezik, 26.
mellyet nem elsőrendűnek emlékezik, de genuinus jónak tart.
Valens 367 tájon, Bizánczban valamely kóbor-fúvó lelkes
vizsgálni, e végett a pompás Chalcedon falait rontatá le,
és ime a rombolásból egy emlékkő találtatik, mellyen
ezek voltak:

"Jönek idők, mikor a kép lélek kipróbáltatván
Végig tűnődjék sírokban régi bűnéről,
S fúvó" lehessen Chalcedon erős falait kétt
Rombolják ekkor tömik vánk szerni Cyprust
Igen hullámin ártéren; e fene Céltát
Igazsággal fölhepsit, és temetlenül Thrácia földét
Elfoglalva erős pannonok rabjai Gyának."

25. De Divinat. l. II. c. 56. Oraculis partim falsis, partim
casu vis; partim flexiloquis, ex obscuris, ex inspectis
exta inspectis, ex somniis ad somnos referenda sit.
26. Lib. a Rena ad Valent. libr. XXXI c. 1.

A magyar népek legfőbb istene volt az Ég, és ezt
képeiben által a napok, mint jelenésének mód nélkül fo-
lyat által. Csodálunk-e tehát a mélyen gyökerezett ha-
gyományt. A persák előtt különös becsben állott
tak a fejedelmek, és Cyrus a népek fölött, kinek
nemzete tisztelte, tanúsítása e különös esemény, 27. Baby-
lonnak látta, és Pyndes nem folyó mellé azt: Én is
látom akár átmenni, bár ez alkalmi hiján is rekesztette
ez a per lovak által a folyó által elsodortatni, előbbet
Cyrus hagyja oly igen fellobbant, s legyőzi fölé-
nyába, a vizet ezer ölnyi csatornákba tenni, s azon ne-
ki nők általadás átgázlottatásának nem lesz fölöslege
elérnek mulasztat tenni, és fölemelni. Meg is tette ez-
ret fölben babylon ütközet. Kr. e. Herodotus szerint, 360 árkot
a folyóra ásatva, ezek által egyet nyárat e mondban kúnra, fenye-
gető, get. Parthok fölye adott. Persák tehát, Scythak, kedu
sok, sőt a germanusok is[28] egy hallgattak a tóval, jóslatra
A magyar ősök áldomás, és áldozat alkalmával az Istenek
a magyarok által kedvelt tréfásat, jóslás által. Bátori István
Erzsi királyi Vilma mellett, emlékét emelt ez kedves
nek ák; abból, mit Jézus Krisztus, erélyi figyelem halála
nagyon, megkaton öfferoskodt, miként az Istenek Daniel,
a magyarok, a Szent Lélek jóslatok tehát annak igaz bár mistleg
ütközi, és mindennapi dolgok körül fogyte erbe. Miként
a kastai Diogenes előadásából tanúk tovább, Rigerjesdeu
ez a filenyek elmélete, és ennek a kitűnő viszonyban is,
A magyarok tanítottak az igen ütközi, e kétke illő
Cul,

27. Herod. Clio, cap. 202.

28. Jacit. Dem. c. 10. Proprium gentis, equorum praesagia & mo-
nitus experiri. Publice aluntur iisdem nemoribus & lucis
candi. quos pesso sacro Curru, sacerdos ac rex, vel prin-
ceps civitatis, comitantur, hinnitusque ac fremitus observa-
tur nec ulli auspicia majora, non solum apud plebem, sed
apud proceres apud sacerdotes; se enim ministros deorum, illos
Comites putant.

29. Regis equus Stephani Joma, ze Sagre Jupsba

culpasol, az t tünnyeiről, és a lakál szám életről. Szellemi
lényeit hivel tehát Pot istent, és olyanak ki embertől nem
szemmel látható, és itt jövel folyúl emlékezik a lelkeknek
kirendeltetés, kiknek életnek jobbadán a Pokol apotheosis
által lettek: nimfa nára is hivsettek. Alacsony hitelgés,
és családjog adott tár okokat leter. Később magyt
a lelkek Pokolról átláttak emlék lehetőségre, és
visszajönek az ős magyarság elveiket, mint Pokol jóra
Pokolból, és ismét ker mennyekbe. Hérachit, és Em-
Pythagoraszát a tüzet vették fel ismeretes főelemnek;
és itt minden lája a gyökerében kiterjedt magyt
a lelkes Pokol magasi elvet, és szíves kapcsolat
Romolyato műveiben, és regére a Pellen Cosmogo,
miket Virgil alig irja a fennebb mag-hisenfest:

Principio coelum, ac terras, camposque liquentes
Lucentemque globum Lunae, Titaniaque astra,
Spiritus intus alit, totamque infusa per artus
Mens agitat molem, & magno se corpore miscet.
Inde hominum pecudumque genus; vitaeque volantum
Et quae marmoreo fert monstra sub aequore pontus.
Igneus est illis vigor, & coelestis origo
Seminibus.

Aeneid VI. a 724.

Hiszekedek tehát innen, mint kájal a Csepai Jupiter,
Neptunus, és Pluto; és az pellen, a tűz
itt minden. Vajha a képirás is bemeghetnék ős tiszta
sorsát! vajha az ókori tiszta Anakagoraszával
Pelle vala a babonás Apemből Abderába menekülni!
és itt majdnem elhalálozni kínálni.

Valóban fölséges kitekintés vala a magyar ősről
mindenféle elmúlott világ: de a mellyet csak a bál
ámulásból ideje nagyot tűnt találta Csondes fiatal
Adaptarai emlékeit: Ifjú, a világ zsenyében elmúlott
szellem,

Szellem a ki elejétől mindenek Külsőiben át embereket, akkor
földi állatok bölcsőiket, magasokat, vidékeket neki parancsolt.
Szellem lesz, neki testtel csinált templom nem kell, és alkotó
dal minden emberi alakhasonlatja Isten lényének fogalmi
neki tiszta szív kell, mellyben Istállása és. neki folyó
papirral fest jövendőt megmond. Nagy titkait megjelenés
és előtte a csillagos ég Ennyet bizam, a régiek
tanításaiból rendet megmutatja. A lélek tisztaságán
vigyázni kell. Nem ide és a test, melly annak tömlöcé lesz
Istenségba keresni kezdendő. A ki földi életben legkevesebb
el mint isteni erőre igényli, tiszta lelkét utóbb, mozgásra
képesül sokkal nagyobb tehetséggel jövend, és keményebb
küzdelmeket tudni fel; míg magasságra vigyázni és
állandóságot. a ki maga is, a tűzzel együtt, a világ
conflagratiokor tűzzel, és vízzel együtt, a világot
újjá előállyon alakba önkendi. ép így mint a szent nálam
a víznek által, melly ennek kezdetben átalakítása, és
emberi jelen állapotát galliusta.

Így az Emberek és elsőben alapjok a föld legrégibb
népeinek összállása, miként az Enochból, 30 világosan
látjuk. Összállás it, nincs kétkedni, melly a földönkívüli
lét nem, annyira a világ utazásokba mint a pálya
vonás jóságában, pontosainál tekintetben tehetségében
az Evangéliumok is utóbb ezt tetik; mint Sínaiéknél
a Pythia illyen felelőt adat Apollónt.

Jam mihi res gravis est pia mens quam regia cedit.
Így írott Seneca is: 31. mellyet tekintem teljesen egyben
jük akkal mint Isaias mond a Lélek tulajdonról. 32.

---

30. Inspic. Fabr. Phil. de sybilla barbarorum. p. 14—100.
31. Publiose Deum cogis ac magnum & placidum? Ad magistrum
veni rerendum, amicum & semper in promtu? Non immo
lytis oribus & flagrante multo celebrandus sed mente pura
conscioque proposito? Non templa illi congestis in alti
tudinem saxis, exstruenda sunt, in suo cuique consecran
dus est pectore.
32. Esa. 66 a 1—3.

Párt vagy attól, ki nem érdemlett dicséretet halmoz
ki Népet vakmán a magasztalást tartó népeket és sok Bitt
elnyerjünk: nem: folyvást a tenyészetből, ebből lehet a vallást
megítélni mint fát gyümölcséből. A hellenek emlékezés
tiszteljük: de ott fejtsük ki nyelvek és magyarázás
keresztény erőszakkal a szűz és szépségek, melyeket
más nemzetekkel bőtötték csúfolva szakszerűtlenül.
Ismert a „görög hűség" hen jó hírben állott. Hellasban is
mást a mely ren Rét a szűz neg ren tartja, nem lehet
annak szavallása, sem jellemre tiszta fényben. Vonjunk
nára most pontosabb a szabadság tartott, de általános
arra okaga, és a görög Mauritius szépségét
vonatkozva ez jelés történetre mellyet a szűz görög
Theophylactus Simocatta, 33-ik fél l, és ig emlékezet.
A Rét fejedelem szentségre lépett ezzel, és az ünnepélyes
szerelmi esküvés. Azután Mauritius, Priskus rendeli
parancsot ad az orgyil- -Rák- Vörösét Rák, a Csákány és
a hegyes Kocs nem fedő nemnyögésük, Hatalmas
Pirsushoz illyen fedő nemnyögésük, Hatalmas
szent! mint, mi most tőszent. A Rákok a vallás
tisztelete Rellett volna, tartani most ezek Vörösét
tisztelete Rellett volna, tartani most ezek Vörösét
el a legjobb talaszabb tenyt. A romaiak bongók fel
a bélés, ezek legik meg a szűz tisztelet, a Rétek
Szűz gyakorlatok a szűz tisztelet elnyerjük a Rétek
szűz megtapodtak. Nem Csákány de nőkhöz illik
és Párkatos, tény. Vaz Rédd le, Csákány a Romák,
rez e hasalomdíjaket ne szűz zsid neg. Mi a szűz
Jósa felborsói nem bírok, ha bennek katonságra
tartyák nem találunk. Szűzlotterel emlékek, Rétek
Pirsus. A enbersége, mellyet mivel rekel Rétünk
Rétek mi Rétünk Rétünk tiszta, mint bántalat, nem
feldy Rétünk. Csimitt ez enbersége jósolna. A Rétek
mi a regeszetből gyanítottuk ezek most nyakszer
szentenkint ostromjak. Most a szerpegtan, az szűz
virak

33. Theoph. lib. VI. c. 6.

virast, a beszélgetést az által gyümölcsözővé, hogy a gatyájukba
dugták.

A fizetsenre vált gyűlésekre tudni kell, miként
emberfejet tőrök át annak és rémek alakjain, sőt még a görögök
kel vívja Jovi nem várban, st kívülről rendjeivel kívülről
tek. Így st oly dics, t ha magyar nyelvünk a Reformátusok
tül Hermil franciák királyt vált t ők által alakított
ő mint sa Paris' népét st oltom alatt fenyegetni tapsolva. nem
ját hitfelnyisel nagyobb lend st arany alapja a Simocatta tam
leiv, Tiele után 34. atdat, kiket ostromlott könyörület, és ne
ő tán tőle kiáltásától ide elvesse ken engedé. A dolgot elkezdi
kiterolta gyi Phlegyasnak. Parancsolja a rómaiakat megtepi
st ölje! és midőn a Reformátusok ajtaja előtt állana
az ördög be halála- és fiktámadásával ünnepe,
a rómaiak nagy tűrés által, a dolgán, könyei által
fejlés' számla, bűne által, a fejedelmi hatalmát.
Pijelenje, t "ki rajtok fejjini la fejedelmi hatalmát.
Pirhus, illy zabolán, mutatkozott, Hyperbolica, a kelly
Segnek, Mit nincsen, nem tudja, é bizalmatlan volt.
Mintán storba, mind két fél, kik mellett, öt napig
Ladislaus Rátött, a dolgán élelemmel telyés fele
rekes küldött at ékesszók. És imé még ma is úgy
emlegetik ezen barbarok' emberfejet, mint csodára való
tőtt, hitelt fölyül múlót.

Endre Calend márczius ült elmondani, mint Istvánt
Lőrinczet a magyar népek at Sión és Jeruzsálem
ünnepélye alkalmával Mezaudek legyen itt ülni Jövő
nekünk Zsa ki leirja miként elsüllött még at arany dolgán,
adon midőn Sept nagy, Singidunum helytartó által
felsolitatott: ezzel Sát annak st a Szára folyón mint
akkor ütés Szálgapi, Ast e log lenyűgöző rongál
lassa a görög birodalmat, még Kastt A dolgán által
még

34. Hist. l. VII c. 13.
35. De legat. p. 127.

megesküdt, t' semmi egyéb célja ebben nincs, mint a Scaligerekkel
kedvet alaja megtámadni. Hallgassuk már Herodotot: „A
Cheops helyett azonban más, Rhy tette le az utat Kirnosra
Cheops helyett azonban más, Rhy tette le az utat Kirnosra
Cheops helyett azonban más, Rhy tette le az utat Kirnosra

A fenebb leirtakból alább következik; sőt illetőleg pedig még
több jegyzések, és azt kifejtések, sőt' általában mind minden
ókentetek. Akit pedig tehát szemelvényes alakban az arra
alkalmas [illegible] igen nagy
számmal vannak Homeros szavaiban, 3 Bnd. 2 u. 13, hogy:
„minden alkalmatosban sőt legyen" és másutt a sőt kifejezés
emlitése, hogy a görögök és romaiak sőt kifejezésre vallási
dolgaikban, 37 mint a sőt-tala jelölje mind a tiszta
lelkiismerettel, mind a tökéletes Schuld is emlitése,
t: meg, ha is, az ami fejtelnek, és sőt-nyelv kitett,
a „sőtasót sőtsefil" és abból nehány szeles [illegible] szavak
[illegible] „varas miteck" hogy sőtkenyeret
készítsenek. 38.

Küstel azután a nagy, kivál, akit hiszek, t: mindent
tud, és tud, mindig [illegible] hogy a sző tisztasági; a küstegy
ig, mint a kistegyét; a folyóra, mellyeket, mi tiszta
szenvedő tényelet tisztelet, a földre, kelly mindnyájunk
adassa és táplálja. Valamint nagy, az anya, hogy
földre született és adnak tisztelés sőt nagyra, és adó-
ig Homerral agamemnon sint adnak születik: 39 Aeneas
kis is kapcsolva Virgiliné:

Ille ruit Sol tegit, et haec mihi Juno recens
Gentesque, Phrygiosque moras, quaeque Aethera cl.
Aeneid. III. u. 176.

Religio.

Hogy tán az asztalon Sido is a nyest kőre, t: alkja
kapni a küsten Aeneásson:

„Sol, qui terrarum, flammis, opera omnia lustras.
Kapni ia, mi nagy elszámon nála at „szállásul kőrüli,
és mi kapni vala illetőt at szín: végül az is, mi na
gyot fáradozott a kor, midőn a Napoleon codexe
kihirdeté at szűs a polgári alkotásból. Igen: ez
amit

37 Iliad. I. u. 449. Liv. L. XXVI.
38. Leipziger des Stückspr.: tom. V. p. 247.
39. Iliad. III. u. 277–280.

emel alapja, a religio (megrendült, a vallásos) (máruma) érzelemmel
együtt; midőn a lapdarabokra minden helyreállása (saját) kezétől vett leg-
ok és két, vagy több (mellyek) ütésétől (mellett kemény
ség, mint mikéntünk.

Legünnepélyesb, és legszebb volt a pünkösdi ünnep
Nus már folyóvíz állítottunk fel a nagyfejedelem részére,
és ez a világ összes. azt adott ajándékokból is bőséget
állítottuk, mellyet jellemzi is a pünkösdi (ünnep) közül, a világ
közepén. Herodotus leírja a (a) Scythák szokásait. Mikor
a Scythák valamelly népet fogságba vettek, azt is tették
vala szokásba, hogy (előbb) a lovagolással (előbb) az harczal
megütött, az megmetszett tusától (tusának) egy részét, azután
a vérbe merítik a kardot, nyilakat lőnek,
és a bárdot. A megtett sok jót kívánnak ezekért
azután a bort isszák, ezzel akik fő fogságba vették,
talám a legfőbb méltóságú (személyek) és 40 az ázsiai
is részt vesznek, még pedig tisztjeikből, és akik közül meg
a sebesült vitéz. 41. Ez (ünnep) az ármok, és a
lovaglás (ünnepélye) lovak versenyből (is) állott. Jacutis
tunusija. 42. #

A törökök (Rekelyét), és (ünnepélyes) lakomáik
mellyről a (régi) pogány Chronica (szól), mint mai
már Herodotus (is) (említ). A (ki) (Mi) írja le 43
(leírást ezzel) (minden, nagyobb földesúr — vagyis —
saját birtokán) ádomast (?) mellyet nyílt rétnek
a nyílt Scythák, de a Rekelyből nem (így) azok,
a vik

40. Melpom. c. 70.
41. Ibid. c. 8.
42. Annal. L. IV c. 47. Nos est regibus, quotiès in Cilicia-
Coëant, implicare dextras, pollicique vitet se invicem,
nodoque praestringere, mox, ubi jurgio artus exhorruit
Sanguine, lenicin Gruorem aliarum, atque imbuere lapsum.
Hoc fœdus arcanum habetur, quasi mutuo amore sacratum.
43. Melpom. c. 66.

akik a vitézséggel semmi jelest nem adták, hanem csak becsületül, külön ülnek; és a rától a legnagyobb gáldásra. A vitézség Jól Mentséget vágyak le, akik Rég Jótából is ifjak. A Károlyt ney a gyámoltal is a vitézség emlékezetének. Jul Caesar említi 44, t. a gyámol Róke ikrei Bölcsy vadászásban gyakorlják magokat, és abból fegyverre Rejtettek, hogy Ütközbe fegyelmezni akarat polgárokat Rejtettek, hogy Ütközbe fegyelmezni akarat és Lelkek gyakorlásával abból Okból, minél többre menjen tapasztal fel, annál nagyobb a Vitézség. Megtett arra Különböztetnek A Vitézségre Jutalmazás, a Vitéz Jutalmat. mint más, a Vitézség Jutalmazás, mint vitézség, mint Jutalmazás, mely annak a Vitézségi Jutalmazás, mint Jutalmazás, mint Jutalmazás, mint

bol Rendkívüli nem ázsiai, de helyett rendkívüli mértékkel
sátorozodást tett; mi, akarom a kút, és kútvíz mutat
pint oly "Szagos nevekkel bemi állígyul, mint de,
fem, sár és ez a német „See" stb. Most "abul
fedá pemt ázsiai házak, ez akat tűz és tet takot, melyek
volon a latin casa, mint Ackerig jegyzi, és így jönt
regibb, mint a Haus, Azán de pem tett an deinte takat,
károm csak nyers bőrrel fedett kunyhót, melly a Haus
tol elte rejt, és innen a Hütte is. Ilyen kékesett ak "
magas kút is, mellybe akorszerint a nyers mazbo, ha
ákott, az pinn „See" sett.

Abban igen discrendes volnak ak "S, és még fogány
mazarok, k bár a fejlődésben fölötték emelik pedál,
kompédja volnak. Nincs bujaság at leinja Herodotus, 47—
neg is, em Reinbol iszik ez nőnél, ágyból tusás
kellul, az kárpit, kalégedtek. Nem olvasnak, krekedniek,
a Rules fold pes pemi Lirenjik lett volna. Sőt igen hibáto"
k akon Fegyetlenekel kárpi törényk, mellyek ki Lakk
tényszönyében találpanak, mik szerint pinik szabad vala
hüsbenfejben találi nőjei megölni, Lib. 1. c. 13— ak "gyilkot, az nőt
negfertőzes" energiabol ez bűnödött — lib. 1. 32 — mint
a klubret bonsó jellemében felül, az ázsiai szokmik volnak
Még a Mitt fiadon fokás volt komnikba at, hog a
tisztáglan élem" nő kája elnyiretett — az tinek a még
fogány germanok is. 48 — k Isten tényre pedz at
elnyelt, ki a ki szabad lépie, a kis folgalanyával közösült,
kajaés kalálla elnyiesik, a kipet k mas polgára"
ryát

17 Olis, c. 135. Persae, voluptatibus [illegible] seruire
turpe, non putant. A Graecis docti pueris miscentur.
Omnesque comm virginis Mulgas duas habent, sed
multo plures pellices habent.

48. Iacit. Gm. c. 19. Paucissima in tam numerosa gente adulteria
quorum poena protinus, & maritis permissa. Accisis crinibus
nudatam, coram propinquis, expellit domo maritus, ac per
omnem vicum verbere agit. Publicatae enim pudicitiae
nulla venia. Non forma, non aetate, non opibus maritum invenit.

nyát veszi nyúl, holgai forsa tapsitaszál le: sat utóba ig
fej erdőn tiszt a lágy mustakal a hazarban.

A tyelenyire tesz storban konyig ert illetőleg, my
Rell emlitünk, t s valunk is, mint mar elmondtuk, at
üstik hazassal együtt, vallasi megkülömböztetese utesetig
és olyan ut, mint tehenelnél a könyülemlesig. Ptenesi,
Rules. usat. V után állitja t. a hongoltsija nyek nég
~~ma is ott tesik mas~~ konyegesa külömbnek cresse a
a tatárfajta népektől. Mivel a mid. anatok fokallatas
kitsipil, hajuky elnetsik, emberi pini dissőigel lenchek
a nag és kej tajban, és a tipus fokálban 49. Es nalá
ban, Ammianus Marc. a hunnokat is ejen ig jesti, t
etek: a kisdedek állat elsütigek, t fő de nőjjön nagya
és a hunnok kinja nég ellenmkben is fokállaplank.
Plegino pedig pogány mozajinkal ija, t. kajutas
a bőrig lenyirik. ig tünek a hunok is, mint Har fölyebb
kintettül: ig ton Vath. kiről ija Thau. ki, t. elnyisa
kajat, és Cetepán kinn csimbotot cresztes le tallá
pogány fokás jesus: 50. Valamint tetez ha a Mahamed
tolen fokatt és ste vallásbeli ellentétepésnél fogn tesik: of ig tünek
hez a babonás!
Ekozark és o pogány elvolenk is. Ig tünek st egyenes. Emberek
kunok Vitt papiros. 51.
eltek fil Tudjuk ezenkívül még a Lodolasi ellenről is valamit fokás
igenkalapinul. Ete ide neg ismeretlenül tarthatták elődeink, ast Belasenes
len jeszője folje zotte, Nikent: Jupitrum legyőre at
edelyi elkotat, jeket kiüsegire fölesette, melly kely
neg ma is elsülönek kerdesik. A Lő sorban a Nec.
Ig tetőpontja nem más tala, mint a Lodoltatás.
A fölény után, kadár az Mars, legkeresebb ig
tellenek a béke Kosini gretse kertek, a Herkegyes
emek

49. Geschichte der Mendelein. Lemgo, 1785. t. 52.
50. Hist. pat. II. c. 39.
51. Strinalis Sat. VI. u 534.

emek jellege, a Kard ünnepe inaugurata. Scythus vitézek ivási szokása. Kardjai, a Scyth királyok iránti hűségnek jelei. Kardjaikra esküdtek. Kardjaikra esküdtek. de az áldozat és ünnepi ölés jeladása által, így attól tették függővé a győzedelmet, midőn Attila ígért a tettnek, mellyet elmulasztva alattvalói előtt gyalázatba esett. Kard tett emlékoszlopai mellett. 52. Ebből is látszik, hogy még akkor is a Scythákból nem kivándorlott, a mikor az Európába akart jönni, mindenfelé vitéz kardviselőket talált, kik az országban jól ismerték az ösvényeket, földet pusztítani által nagyságának és Hunoknak ismerték. Ugyde ezek jeles tulajdonai voltak a vitézi állapotra nézve jól. nemcsak tekintjük jelleget adónak bár valóságos nem jól. olly tudományos tudatlanságban mondjuk, hogy ezek is, mint sok emberek, és alkotók voltak a görög és rómaiak, de valóban Scythai is. Sok azt tesz, mit Róma írt, de valóban Scythai is. Sok a Lydus indúlás, alatt ismerjük Mánesek a főpap bevonó pompás templomába, és ők illetve emlékjegy darabjai, és pusztán oly jelek. "Mánes" ében leg. "Scythya vitézek illyetén korral alkotnak, és jövőik által akart megtudni a jövőt, midőn arra a tanúnak jobb részét kelvén bölcsnek. Scythya emlék a vitézségre. Ha arra, a "Nyelv" Nelei akadályos jelek szint földet, és vizet kaptak legyőzött ellenségeiktől; mi ők tette, és adják az idők fiai tapasztalatai, és kódexeinek. Így tett Árpád, 53. így Darius. 54. Macedoni Sándor is. mód, a kik fölnyúlni megakarták a persákkal, akkal tűzték fel karaikra, és ellenségeiket gúnyolták, és erkölcsöket gúnyolták földre, és hívták őket mint 55. mit tett, a Polybius szint a győzedelmes Spartaiak akkal tolakodni meg, és a perzsa birodalmat hagyták hátra menni, és nyílt földet kárpra elkerülni, így vitézkedni elegyet tegyenek.

52. Excerpt. legat. p. 65.
53. Anonym. c. 38.
54. Herod. Melp. c. 126. Si agnoscis Dardanidae. — te hospes tuos mundus offeras, imperium est, pisse Cursum, Eoam, et Eoam.
55. Curtii Hist. l. III c. 10.

Utósó felvonása az élet Vendy színművének a halálja
az Az Ister elszállítása. Jókig ő elhagyt pogány
ódiusbeli a tőstiekiket Körömeknél, e részben is gyülöltek.
Dámulatos az, mint elhúz kellősítette a jó és rossz
Nyol barbarusnak rendelt képeket, jellemzi az asiai ily
tálat a jövendő élet iránt. Atti Lamiust Sydabili Sorsy,
Sikert neg Sándor letejtetni parancsolt, Szegénykedett
vig Dalokra és tánczra gerjedt. Es midőn a bicsy ezen
elkinzását Csodálta kérdené: „Mint önnek olly na-
gyon Ghost, midőn az élet e halál közötti Sós állo-
pok „Ha, mikor ig gondol, más alatti egyre-
ki, Csepp „Kepel Sikt Talmánt meg. Most, midőn ily
neg Kiály parancsára terünk meg eldőzinket ki leg"
Dője Szunda nemtsek, e dicső, és minden Csótól ohaj
tand. Halálon örömmiket, Sólás Szent vig Dalokat
jelenszik ki. „ 56. Ilyen kis élete, e rég, Sóleg ig
pek nemtsek ne Csodalyuk ha elhunytak Sikat
mnál, Romlott a Meghalálbás örömkalai zajon
aldozak az elhunytak lelkének, és ünnepek.

Mindel Sólyek megint a emberiség Történetében amél
Legendásbol találjuk ezen vagat melly az elhunytak
emlékezetének nagyon emlékek által Jutalmazásba mu
tatkozott. Ezt bizonyos ezélja, t mindel nagyon Sely
Dese volt élében. A elhunytak, amál Kimondo, és ha
gasb emlékre érdemes. A Kiályokat tehát, és Kendek
gigáti nagyon Sikalmokat emelnek. Egyenes érdemi
ek mellé Jósue Kunyerek Sik regében elmadjuk,
i. e. vette, legyőzte az Ai nyugoti Királyt, és elsőben
ugy Jelalapsza, de ezze e Sarok, keresztben a más Dunya
előtt olly nagy valós Sikes Landatot tesze, t az Sokidig
rehi emlékül Solgált, Kalapokat tamasek ezen Kiály
Sámillya volt, és végét nagyon emlék vétül állomási
nagyon elegetni. Imm. Strabo után 57 tudjuk,

56. Curtii Hisp. VII c. 10.
57. Geogr. l. XIII. pag. 890. 891.

hol a jelesb tenger partok, például a Hellespontnál, és az
ellenkező útonalak talentyűk nagyon emlékekkel, és az
Ilion romjainál világítja fel Homeri hűnelly helyeit. 58. Achilles
Patroclusnak olyan halmot kondt, mellyel mind a rég Dalia
föld kőbányi volt: ősig kitűnése rég fél. 59. Ott Halmokat
vala cserfákkal ültetni be, mikép Virgiltől, 60, és
más darab kivételt Festustól mutat Cuninstól stjnk. 61.
A germanusok ugyan itt kivülte fenyvedek, kiről így
Tacitus, t. a Batavi pompában nevelt tanuk, a nagyok tob
testét gyegyik ugyan, de nagy emlékekkel nem győzelek. 62:
de más a Scythák, kik Herodotusnál kiírnak, kinyjok
temetőjében a tűzkadig nevek. A történeti leírja a
Scythák kinyi temetést olyan: A kinyok sírhalmai
Gerrha városban vannak. Ott hol a Dorysthenes már
hajókatható, mint a kinyi megfel, egy nagy és négy
sír ásnak: akor a költtestet viaskal bekenik, kasát
fölnyitja, és kiszítja, eredőjét, tömény, petrezselyem, és
anis maggal betömve, újra beragyák, és felett tesz
más nem tudhat sírt. A sírkot a test vizeit és
testét mit a kinyi Scythák, fülétől nagyon keragyák,
hajukat lenyírt, kajaikat összetik, kondozsiskat és
orrukat megsebesítik, balkotőkat nyilakat átdúrják. Aztán
más nemtudhat, sírt mellyen kardoznak mely "Dutkisori
oda a konnac jönek. Ez Miszen kajnsak minden nyár
Perkaba tőnek; oda kol a kinyi temető van. Itt a testet
díszes felépen, körösönül kardokat egyetnek le a fődre
Aztán fát rakna, és az fürgyelhalmal betedik. A sírokon
egyik nagyon ottomnak. Az lazas, a patkókat, fokácsot

58. Iliad. A v 603 VII v 86.
59. Iliad. XXIII. v ~~249—257~~ v 164.
60. Aencid. XI v 850.
61. Justin. l. VIII c. 9.
62. Germania, c. 27. Funerum nulla ambitio; — Sepulchrum cespes erigit; monumentorum arduum & operosum honorem, ut gravem defunctis, aspernatur.

Gyakrabb előfordulás, a tolmácsolat, a tanulás, és ezekben; [illegible] mint
Jósok Actus: sőt annyi esetekben is, mint [illegible] ezek
nyelvek nálok Kelta, mivelnek. Ezek megtelen, nagy levelek,
ezzel való versenyre földet kanyarnak, ami Sigelus,
kinek nagyobb legyek Sibilam. 63.

Mint nagyságos él a földi Fejében, a erőben, ő bár
élőben teljes pályát vállal, mégis Halálra, és nagy lemez és fenyőn
akar. Csodálom, ha a Amatorokat is vagy ren Kiinyőt ele-
hiu ing. Petit. Jomódia tudós irja, 64 kiadásból hagyta
Sibilam emlékezik teljes volt Asia, és Görögön. Athe-
nae, Sparta, Thessalia, meg volt Mélabeli, nincs nagy
nak Rapotte e tőredelem Könyben hangoló Sós kinagy.

Ez ellen, a mindőtt Hom elegendő Ellenére nyugtattam
arra, hogy ott olly igen fontos Kunkalmokról helyesen
tegyen nyilvánok. Dare ő sem kiskorúsított Kellemetes, se
Csigáktól meg is, olly magaka Regulemüntet, és se nem
jól ért, mit elhunyt Homárt Homerus tulbőzg alka
állított, Rajtolapiban, kiről pedig e világon, hogy mindenki
kapjon Kunkalmokat, a kunk, ing kunok, mint nagy
lelkű ősünk hányták. Hangyak Atal is, ren tagadhat
elegyt; de ő ide igen ő e réá hogy ing kun nek ing
ében nem jogosít bennünket arra, hogy illy dyonis Körülmény
ejtsünk reája. Adelung, midőn e könyet ő, König, Adelung
helyesen állítja ő ebben az ig ren egyébiránt ing; a fő
tanyára benne a Kün, mellyet Frisch, és Wachter Kün
Kinnen, de sokkal kiskább ő ő
ettől jön ő: Kyn, ing Kun. Ehrlichban Isidorral a
Király mindig, Chuning, és Chuning, Willeramnál pedig
Kuning: a mintha a Sicilia és Kinnen, a dán Konge
neve Kenetti a Királyt. Ha más fejelmünk ing ő a tabak
fejedelmet még Arabs Chan a Lebenek fejedelmi fajait
Cohen nevezi nevezik. Végre pedig a végső mindig Kunno
nem emlit; ímmen ing ellen, elég világosan fog, a Kunkalom
nem lehet más, mint Királyok, ing ellenek könyt Sibilam

63. Religion. c. 11.
64. Dissertat. de Amazonibus. cap. 40.

Királyok s vitézek pedig, tudjuk, Pelest a világon mindenütt nézték.
És mivel a liber Sancti Stephani-ból is Dávidról, mikor az ördög
Királyról, s vitézek [illegible] gigász-ölnek történő párbajáról,
imént megfejtett nemes Hünenbett-i Hün, és Heine
terén orrost, mint fejjel lefelé. Azt pedig már ismételni
t a Runkalmas nemcsak fákkal benőtten, hanem bükkel is
megelőzni próbálta; [illegible] és fel a földet keresztjárkál:
És im a pyramisokkal. A tövel szám lépcsők
fölirattal Herculmato, az [illegible] lépcső emlékei és
igazból, az [illegible] mint a nemzet jellemző, az alsó minőségre
Pizmus, dicső alant [illegible] milyen, bőrszín a nálok
és vidal Hercules ellen, emlékeiből, és tropheuma [illegible]
derenget, ezen ottani együtt, melyen történt erőszakolás ismeretes,
at áldozott, és libatiok. Ez ton Andromache:

Sollemnes tum forte dapes, & tristia dona
Ante urbem in luco, falsi Simoëntis ad undam,
Libabat cineri Andromache, Manesque vocabat
Hectoreum ad tumulum: viridi quem cespite inanem
Et gemimas, cassam lacrymis sacraverat aras. Aeneid III. 4

Ez tonek Rex romanicis, kiből Pelest tényt jegyzőfül 301.
Rubriquis. 65. szóval, hogy [illegible] történt Pelest,
találtajnak, kitelleprobnit emlékkal Pelest fedő[illegible]
pyramisokat, és az gulakat vitak a gardaiból Pizmól,
Kárla Pelest mesél. Pelt ide Lodam. Pelegrinó st is
állitnak fel, ha egy fasla fennt.
t a Pizmus emberekkel az a Pelest találtak Jonás az
Folyó, melle temették, ezig ez tengbe, hanem [illegible]
Pelyre Arpádról is ez tanúsítja Árpyrmis 66.
Pelle nő most tiszt adot amal fölbetesire, t
p. Lászlo királyon visnevelés tilalma quilangue ad lapides
& Pasus ostalmi, reatum [illegible] bore luast [illegible] Runkal
most,

65. Honnak „Szpá" Rajzolatok I. 4. 42.
66. Dux Arpád honorifice Sepultus est supra caput amnis
parvi fluminis, qui Scandit ad altum lapidem in civitate
Athilla regis; ubi Dan est conspicuus Gurgarum aedificato
est ecclesia, quae vocata alba. Magarok: illy világos ki

ifjaitól: Ők, mikor véres áldozatokban gyönyörködtek, sok kedvét
a megholt' nyét, sok gyászos, komis, és ebből készült' stb., és a
a magyarban elegettől. A hunnusok e részben jónak ítélnek lehet
voltak. Jornandes, midőn Attila temetését leírja, illyesmi
ről nem emlit. Csak át nem jellemlitett vitéz emberei sokra ta
lálván fejedelmek, ők által fájdalmukat a vitézi vágy
jelekkel tanusitották 68. Kaz volt tehát a gázt fölöl
királyok és fiemberek szokása. Illyenkor ő kerülés
fiai atemberek lelkes lelkesedés. Kipiket, és ezektől
vigyázat magokat elfejjel is önkényes gyötöne, ölek vinen a
jolat alapitván: erdei jelentést leró be ponal: galák ár gyák
elgöngyölés, és elsorvasztás: pl. a hideg égalatt. Amaz lett emberek
Ők volt Attila erélyi iszapolgal. Ölelet tudó mindenben, fromor
ában az mint vigdomban.

Ezébant a test is vegyisinja a magáét: és gyökri,
életni fölé nem lehet. Ismeretes ala fölé valamint a zá
ág a fölötti talona, az tör is. Ot más Homerat Virgiltől
előfordul, midőn Anchises' talotti pompáját irja le:

Nec non & Socii, quae cuique est copia laeti,
Dona ferunt; ventat ahis, magnisque premunt arcos
Orbe aëna locant alii, flammisque ferebam
Subjiciunt pinguis, & victima tondet. Aeneid. V. v. 100

Rómában illyenkor epulae publicae nem talona adattak a
Siculum Vörelében a főbb rokonai és barátai kinek
a népet pedig, a főbb barmok ingyen elosztatták. Melly
tény viszonyok rendkivüli. Ot még hazája. De mái
a Szaplák példája, e részben nem nem a falánkság jegyétől,
a főbb vagy rapig tartottak. 69. Jornandes leirja ot
Attila temet, ért Strabora nem rendkivüli mondja.

68. De gestis urg. & rebus gestis: Cap. 49. 4 Herodot.

69. 4 Thelgomene: c. 73. Scythas cum de se mori, proximi
quique in planctus collocatos, ad amicos deferunt,
eos singuli amicorum excipiunt epulum cum iisdem
praebent, sed et Cadaveri similiter ut omnibus apponi,
quae caedis. Ad hunc modum quadragensa Diebus finiti
hominem circumagunt, dein humantur.

Ez a szóban rejlik feltalálhatni a magyar torok nevét is.
Ugyan is ez nem onnan jön mintha Ott Szoki lehet
Anya, a torkától; mert itt annak semmi helye. Lancz
ra: tarm birmnyal és Scytha szóval; mert ő mind az
orosz nyelvben meg van, és ez tepi: bőrsátor, konok-ni.
a lett tirpis a német Traube, az angol Throw, a szó
tro, az illandi tuna, mind ide musnak. Adelung szót
ja troorng tor, tesz: kalothászónak 2 gyök: Jás, és a
kalottas torát adott rendeltségét. A magyar teher, szóval
rengeteg szent, tros helyett tost mond.

A tor szóban, magával a Resztengelnek is a kalotti szer
tartnak egy tenyeg és rése volt; mert az is bizonyos, hogy sa
mos szigetén meg van és Diotot adni szokás, hogy a kalotti
áldozat temetés után meg ennessen a templomba, és ott rejti
ismeretlen bor, és tenger szavak; és ott meg mind ezek
a torokkal; mert a gyalt bánat, szomorúság ismét
jelennek a gyónnisére, mellynek rejtek tegnapt ezen sa
tánnyi szent mellyet Coly papok tenének, és ez az
bort egy kos ugyan bort ittak. 70.

Ott pedig Schultz ősnyo után tudjuk, 71. hogy Rekem
általányos szokás, jelen ünnepeln megtagadni az elhunyt
szonk szokásnak, mely alkalommal kompákkal világítják
fi utcát, imádkoznak, régi ének isznak. Ez tehát
Resztengel egy nincs Isten és mulatságok ellenjük
elszaporodás, Mumiak el Habar Isten pedig Chris
tus-Szabadítóban szent hisznek; mind Retto tesz Sirolázás
tást. Schultz mondja t: a kompagnijaival ide temetnek
a népek, t ő hiszik ide, miként elhunytjaik az élet örök
világában élnek, erősek és irtózattal ide Sátának, t. amaz
4 hitvegjaitól elszakítják a boldogságot. Ide szokással pedig ide adják
ba és be" el" t ő még most is elmisonyban vannak boldogtalanjaikkal
nem. Ezt tehát tudjuk ide, mit tesz ezen Relei jelentése:
Mumia alakú az az, szív világosson rele: mely még Resztengel
70. Jos. Georgirenes, Ezzbiscl in Samos Beschreibung der In
sel Samos, Nicaria, und Patmos. London 1689.
71. Leitungen des Höchsten. Tom. VI. l. 247–48.

Függelék, a még pogány magyarok irodalmából.

Ha a keresztyénségre igen sokat tett Finnekről általában az emberiség, és az egyiptusiak-nak, chaldaeusokról feltalált tökélyes, és könyelmes írásmódot elterjesztették: bizonyal finnyolly kitünő és tiszteletre méltó a hunnoktól, amaz a magyar, mellyről ezen a legrégibb, bár nem olly tökélyes és könyelmes írásmód a mina nyelvünk irás-módjának jól tudom, hogy általában a Scythákat, sőmmiképpen és ezeket is, hogy a Scythákat, sőmmiképpen és ezeket is, hogy a Scythákat, sőmmiképpen és ezeket is, hogy

[illegible] tudtak az emberekkel. Ha más most Herodotus vagy Caesar világos, a Scythák közt jól volt, hol [illegible] követeikkel jöttek Darius táborából, hol a numidiai [illegible] az ő találmányuk. Igen természetes is az, hogy előbb az adott találtassál fel, mint lehetővé válik, illyenek pedig a sorsok [illegible] számjegyek, melyből lehet [illegible] összetenni. És mivel ezek illetőleg "valamelly nagyon" igaz [illegible] jegyek [illegible] bocsátkozni, igen könnyű [illegible] a legelső napjára [illegible] nincsen [illegible] a nyolcadik [illegible] jelölt a kezdőpont [illegible] az egyenes nyomával ábrázolt [illegible] Ezen vonal [illegible] jegyet elfogadni. Jelesen megjegyzi, mit vagy a dolog [illegible] Schlegel J. [illegible] bizonyítani: jelenleg mind Caesar, mind Tacitus [illegible] hogy ők a germanok [illegible] vol, hogy bennök nem ismerik [illegible] nem tanulnak, s. és nagyobb [illegible] mint a mainapi Dingban volt nálok. 4. Ellenmondanak talán nagyok? Épen nem: az Europaeusok ismerik, és [illegible] módot vagy nem ismerik, de [illegible] tömegek [illegible] fölmerülni. Lakóhelyeiknek emlékét emlegetni, és egyéb tudnivalókat [illegible] tenni ügyesek voltak. Arról Schlegel, [illegible] a [illegible] Scandinaviából vagy a Scandinavok, és germanok a számjegyek, mint [illegible] tanulgyák, nem [illegible] és mennyiségi [illegible] vagy nem [illegible] de nagyon csekélyek, azért egész [illegible] Asiai sőbiaktól jegyek, Nem és Scandinaviában [illegible] emlékekből is nagy és [illegible] fel annak egy illyen [illegible], mellyet Rask tanai elsőben, és [illegible] tudott. S mik [illegible] vagy az [illegible] a magyarok [illegible] vagy az idő, a [illegible] és okoskodnak.

2. Nelson. c. 67.

3. Tacit. Gm. c. 19. Literarum [illegible] secreta viri pariter ac feminae ignorant.

4. Tacit. Gm. cap. 10.

5. Rafns Bibliothek der nord. Alterthumsk. aa. 1829 [illegible] 80
Figyelemre méltó [illegible] a [illegible] szám-emlékek, mellyek hazánkban [illegible], a keresztyénségre [illegible] latrok, mint pogány, Nagy és Magyar Mustafa, jobbadán [illegible] emlékeit. Ezt tenni a keresztyénség terjedt [illegible].

Conlisen adeptus ast iderint, miuel Kelli fenye Irinek tolem
tenzuuhr. Dare ez fakadal el lette a dereL Del Chejnis, 6.
Latini" fegyalomual fardolott a Scythe, hunn, es Magyar
Lentek" be csulepe Megnezesen; eloadat et al epes reszlyel,
is a studaslandi es mig is a tudos Europa mosolyal vete
ezen vallalatot; mert nem tuda ot a tudelyest ina
foltalalasanak dicsoseget ugy a dicsb, a romanus
Galoslarba vesele fedig felsmag, es a Scytha nepes
illesi nelly, ne gondolnak, hogy tudeles lett volna.
Rest, a Scythakat, Dersfus sint sajat erdemeit voltak.
bizonyos mnabetukkel irtak. Sta a feldy jegany
Chronicanak kipusk, a hunnok tonenyei Notablan
nepsel vilagal, a Velej regisej fellemben. Ez tunek
jelben: a Leberek, es a Hellenek, es a zimaak. Ez tu
a feldy chronica sint Komal Kotosk Arpadis. Illyen
emlekek voltak Kinsalan inakatal falai; kellyek
Dotul, ha ma csupan a Silfermuhlosi templom Kfalu, illyenek
Stb. Konyvnenyi nem enbrek mint amek tulajdonitas, Ked
t ast idegen ajku Teriol nalunk is. ast tenk mis
a nemetek a z angol, es oktonfol Vonle to misio,
zarusok: tanak, kikk nemet tunamlekbet megfemnisek,
a nemtes nyelues kapcsba tolak a tonenyeket, es ezek
Diratok Kaz latin nyelven feldpak, regnis ast, mst a nemes nyelv
mej akkor mindenben, es egyegeny Kralo regnis feldy
k magyarat a fob kinstalbek ez pay os Munkalepes
nelkulozhetelenelbe tegek. Olly tudelye vitte tovbba

---

6. De repre Litterarum hunno- Scythica Exercitatio. Lipsiae 1718
7. Stiff. l. III. Hist principium Gogne Leroux. origines
abbreviamus; ex fontibus Chaldaicis, & Scythicis libris.
8 2 Mos. 31 u 18. & Mos. 27 a 3.

a versipüst at ligyes gadolas, miként a hiteles Dél állja,
kiről [illegible] egy Dalassi Pál nevü nógrádi pört a' k. olly
stenographiai, egy szorosi zelt, t ad egyéb pénzkiadás
által talált bizonyságokkal, stelet stolat jegyzéssel mel mulva is
hibázik Bettinó mondani.

Judaslan sajon együtt vagalom tehát at, t mennyes
magok vastudosnak volnak, mellyel a régi emlékek
ellene hálja at. Hiszen ott áll Priscustól, t. attila fel
olvastatta a jövőjéből at kiről hiszmesok voltak: [illegible]
áll t. Aetius, vonat ketten ugyancsak ekki küldött egy
Constantius jeles indokot, vas ten görög t latin
nyelven [illegible] Isteles Attila. Amde általános tanusig
t. épen volt at, ki korsten elvilta at ideges nyelvet, sőt
a hunn nyelvet tanittatta at tudnaba fogott olly
hiveket. Pogány [illegible] illetleg Ott áll Nezandet
rek Rejtelo tanuk Romsaja, mellyből kivilaglik, t stelut
chagajai a bytandi tudnal Sajat nyelvükön, és képeikkel lev
lottel 10. a magyar rokonaikról [illegible] is tudva van,
t. pélbe levelekkel sine a bytandi tudnal, és
bizonos Constantin eloadja: mind Jornandesszal Rell elvi
mivel a görög császári stolnek — ad Archontes Turco,
rum — Arannyal ékesitett bullát küld.

---

7. De exilio: lib. II p. 213. — Magyok. —

10. Stritternél: Jom. II pag. 47. Itagus Mainach, dona pue
puris non pari pietii, syllabas & tales gnales ep
stolas ferens, ti vam se dedit. Es még alább: Cae
tenum Imperator abi legit per interpretem liberas,
Scythicas Scriptas, legatorum barbari animo admisit.

11. Stritter Jom. III part 2. pag 625. ad Archontes Tur
rum mittitur bulla aurea bifolia cum hoc titulo:
Liberae Constantini, & Romani, Christum amantium Imp
rorum Romanorum, ad Archontes Turcorum. Lad
Stanak Jstan Indict. Pyny 1817. VII Kal. l. 84.

De vanak Részöl, s világok nyomai, amelyek a magyar ábécéből
saját
kitöltésével élt irásában. Thuróczi, 12, Oláh Miklós, stergami
erdei, 13, és Székelyi István, 14, állitják, hogy a székelyek, a mint ők
Pit mondják, Attila hunnusai voltak. Ránk maradt irott
jegyekben, vették be a keresztenységre tett magyarok
Illésfalvi
Latin betüit, és irásmódját, hanem a hunnok ősei voltak
magyarok gyártói a Rovásban. Csipés Homonnai
Gyöngy
Orbán debreczeni lelkész, a kelett két század, mint egy
Jeles orvosalista jegyzett, „Hungaria illustrata" czimü
könyvében azt irja, hogy a magyar irásnak egy része
a Rovásé, például, a Lebu, Gyrus, arab, Valdes perse,
mellyben jóval bővebb volna irnod, és olvasnod a betük, mint a
a mostani nyelvben. Ugy is vagyon, t. i. van a Debreczeni
Orvosi főtanodának könyvtárában egy könyv, melly régi magyar
betükkel van irva, mellyeket még ma is használnak, és nálok
Orvosi lelkesz. Comides Daniel, sinte egy Egyiptusbeli
állitja, t. i. Hajósi Gáspár, Negyes Istenbeli papnak, a
pentarma Városában lapuló egy Nyolcadrendü imádónyek,
mellyben a Rovásnak imádságok, Abrahamias hitvallása,
a Miatyánk, angyali üdvözlet, hiszekegy, tizparancs és
ilmelly vallásbeli dolgok, minden betükkel irtak volnak
jóval bővebb mennyiségben, mellyet egy erdélyi fiúnak
elmenetelekor nyolcz évig imádkozta, és szolla, t. i. ők
pusztaságban
pusztaságban öröktül fogva igy imádkoznak. Ezeknek
De mind e mellett, Erdélyben is sokan elhitték Jancsó
Hajósi ennek olvasásában helyeztetnek, és Istenes Szé-
ker magas, a Forgalmas Munkának, és a könyves Szerelem

12. Chron. Hung. l. 1. cap. ult. Hinc Scaki — nondum Scythicis
litteris edoctis, eisdem non encaustis & papyri minis pio,
sed in baculorum excisionibus artificio, Dicanis inserviebant.
13. Attilae: cap. 18. Scitis, ad explicandam animi sui sententiam
praeter usum papyri, & atramenti, notas quasdam bacillis
ligneis insculptas, quibus apud amicos & vicinos, rice nuntii,
epistolaeque utuntur.
14. Chronicon Mundi Cracoviae 1558. Scitis diffingendarum legendarum &
modo scribendi, siquidem hunnico modo Scythicis litteris utuntur, ad
hodiernum tempus.

sikerel megmagyarázza, melly magyarázat tiedből Comes Wallachiát is kiküldé. 15.

Itt nem nyit illy adatokkal bíró, mi magyarok kapdjuk azt kibetűzni, s ki olly igen elterjedett rumun calumniát magyar fő rest ebből jön vóni, és Rumun fejére attol bűz pénzelly reményt állitnak, pl. e kéber Spótol: rumun emberekre: na kipeles adatokkal bizuk tanúsitni, hogy mi Sót vala, vagyonaink, st ogorol tanitották meg rumunabűllel élni, pinúfej e bongoldat. Így megfordulnak a dolgok, és a magyar eldődeink, ősi vala Sajtól, kunok, és ogorok rendes szándékból # és tata népek sorába mélyedtek, kinem így fényleudek, mint rol: vólnának ki ok emlő mulatnyok, ők inkább ilod kezünk fő jótéti kiáltó példán. Hogyhogy kelyet fő kapnak. Igaz is: az egész rumunt kelyesbb tipusa kő nyiját ennyiből magyeldődeink, mint az egyptusiak az elmúlt hieroglyphusok fejtegetésáért — mellyből Tudor igen keppen nyilatkozik. 17— amadlabú jász egyik debli kenn, ásva, és magyar adatból tiptott Csiszi az egyptusi papirok pedig fiktuk amikből kulcsot kő elterjedő a hires obeliskből meg ki Champollion kimondotta vón is bepecsételt könyvek.

Hogy pedig az ogorok kibetemlejetten éden Dáci, valamint sőt eldődeink az, minek földrajzából alkam jelen értekezést be 4 az elsőre kiépíteni. Ahoz fűzjük 2 pontot a Nestor ugorjai 4 részéből palatz magyarok kell tenni. Először kin állítás a skodis 4 az Anonymus magyarjai, kikről a VII-ik részben ste mondjuk: mint

15. P. Wallachy Comp. reliquit. Lex in Hungaria: a más adik sondai kadás 59-ik lapja.

16. Procopius tzijtt el jeles rélemenyt; a ki A gótokkal folytatott kabgan „Dimn" könyében ekképen irja: Hunni Kimmerium rudes post kisorum, quas ex Cimbris quidem admittunt, regne bonum post in labore liberos adolescunt. Hunni, kiknek is vólnak kiszámlálni kezdi az, a ki ilkép ir: Hi enim Sacali — Kabeles — Onnogur post residui; — Blac Bis — Valachis — Commixti kiszámlálásban ipsorum ubi prohibentur. Et ita ezek prohibentur; Olak Mithos, és Székely fajtájuk Kabeles rokonok.

17. Deca. III kap.

minthán az Ótil vize, talpalva atyjának mentsél Russiának
részébe mellyt Susdaliának hivának; ez által, Rétről Pesper
nyja, t: „az Ugrusok a Ll-ik fokánál régén, Oroszhon
Kiow mellett menvén el — a Dnaszt negyedtől, és ótá
e föld Ugriának vagy Ungriának neveztetik. „18. Az emlitett is
Suidas szerint vette vagy Ugur vagy Chugarjok. 19. Ahol is
negyedfél Ituruk Isten, t: a Magyarok, midőn jelen helyökre
jöttek, Agar vagy Agarenusoknak nevezték mindenkor minden europai
irástól; és kelyt: Mes Ark ejtették Ugert, vagy Agriast. 20.
Az ugyanitt ejtik Simocatta „hogy „e tanulmányra a Caspi és Nagy
tengert tudó pusztán lakott és nagy „mesés urakkodott; Tiumthomus Callistus
Hadrianus, Vagy vagy vérével alatt Pelsidenek a Ótüdar, byzanczi
Avar, és Magyar népek „21. Ezekről irja Marcus Paulus velencei, t: Hublai a nagy tatárchan fok ágyassal bir,
Kik közt legjelesbek az Ugrak nemzetből valók, kik igen
szépek és „finnus „legyű Sitcsuek „22. Az ugor nemzetről
irja Simocatta, t: Aggresus est ultra fluvium Chagamus,
Ogor gentem totam debellavit. 23.

Nut Jen nyom ennyi tanú fellege mellett Abulgazi
nak ezen állitása, t: „az Ogurok mentek mongol eredetü „24.

18. Schlözers Allgem. Weltshistorie XXXI D. t. Köz. l. 420.
19. Excerpt. Script. Byzant. tom. 1. p. 108.
20. Hermann. in Vita S. Cyrilli pag. 39 Agriae ab agarenis illyrico populo conjunctae & aedificatae est.
21. Theoph. Simocatta Hist. l. VII. c. 7. Niceph. Callist. Hist. eccl. libr. XVIII. cap. 30.
22. Hist. Hublai. Colon. 1611. p. 63.
23. Hoyt. Sinic. a fejlett dolog lelye.
24. Jugri, Jen Ugjun, origine Mogli, docta lis vipere barbara gens, quae crepuit & Scribat dedit, et literas. Histoire genealogique des Tatares: pag. 90.

agas
negyvenhárom tekintetben, t. az Ogor, Ugor, Ugor, Ugor
nép — mert ő mind ez — való a magyarnép és ez a
Nagy-ral, mellyről fogjuk látunk, ez Rémi Dicsőséget
ebben. Találjuk ez kár mese a jeles Nemzet, Dicsőségét
Abulgazi irja róla X t. ő a bátor nemzet ütte tudtára
nyos tétetik, mellyből Könyvből vettek imitt-amott
adott és beküldet. Ezek voltak ők konfed nemzet. mind
jást megtudjuk. Ellyben a mongolok, vették ez fejedel
Dsingiscan, a Gelesk ogor Könyvek letartóztatá,
és az ogor irásmódot megtanulá — mellyből kényszerült
minden fele langvaist jelesen kitejedt — ez a mongol
jai Birák bekötte, mellyből Abulgazi is sokáig 26.
Jorátta a tatárok, főleg a Dsagataj ban Cubl. Kán
Achmet Arabiades Skáp fol: A Dsagataj ból, ez
mond, mit irásinódja készült, mellyet ő jegyzetek
endtel, ő mind ezt ne jól irnák, sőt mongolul
tudnak imi. Ők irásmódba nincs több 14 betünél,
de a betűnek illy keés volta, csak ebből ered, t. a tonk
betűket mind ez jeggel jegyzik, és igy ez csak
jel más betűket is ha Betűk hangja volna, mingyá
a bécs fe, Sin, és Sad, dal, és te, stb. 26. tegyük a
Magyar, ebből jelest tanulságot is vehetünk Gon
cies jesuita' irásából. 27. Mint pap és Történet Iro

Lg 153

25. Hajgold Supplementa ad norum Ruſſicum. Rigae 1780
26. Gesners Buchdruckerkunst: a 237-29
27. Observations mathematiques, astronomiques & geographiques
Paris 1729 tom 1. pag 226. Les Tartares Kant
Gouet n'avoient point d'ecriture avant l'etablissement de Chan
Etant entrés dans le Leaoting, ils prirent ceux
de Tangutes Mogols de Jenschidkan. Effectivement
le characteres d'aujourdhui sont les Characteres Ja
uts. l. Dentumogulet. Lex Amozi Cs. Sándor Dud ai.
1826. Lg 73.

hazott maga után ujfaki asiaba az ogor nép, azt ta-
musiya Strahlenberg: ~~24~~ de azt is megjegyzi, h a rajtok
álló fölirásokat meg, még senki fel nem dolgozta. Valóba
el marasztajak ik is ezek következtetésekkel:

Régi dicsőségünk mit rejtel az éjji homályban?

Vége.

* A, ogorokat illetőleg legnagyobb figyelmet érdemel ama
finn nyelvi nyom orientalista Langles, a kinek nézetét elsőnek
Lindner 28 olly irásai, mi a tájaikig — föl fedezni —
vergődte ki jó darabig idő kellett, és alapos vizsgálatokra telje-
sen kellett, hogy fölfedezési, és geographiai rejtelyek föl
dőlhessenek. Mivel itt az kiderül, hogy ogorok — ugurok,
nyelv ugurok — itt kiderül az éjszaki tartományokban, és
a mai magyarok eredet kérdésének 29 alább a 44-ik
lapon is föl: A tibeti pótlagos irás a régi éjszaki
karakterek, és igy tapasztalati eredetü. Amannak a samskrit
jegyekkel kapcsolata még ~~ama bennünket nem kötött~~ nem elég
el annak tartani, minthogy a tibetiek a hindustól
tanultak abban, mivel maga a samskrit irás az
éjszaki syllabariumból eredett. Igy tehát tapasztalás, az éjszaki
tudomásból, mely pótlagos irás, többféle irmódokra vezet.
Jelesen: 1. a Devá-nágari, és a braminok ezen betü-
jegyei; 2 a Stranghelo, az az ó-syrus, melly ugyan
a Nil partjain elterjedett, és ma napig is. 3 az
éjszaki pótlagos irás átment a Mongolokra, Mandshukra is.

28. Lindners, Neueste Kunde von Asien. Frg. 1812. II Th. l. 357.
29. l. hasonlóval fogva indúltak meg Deguignes, és Bray is;
a kik szinte az ogor nemtet allitják ugor ugyek elen lenni.
más mint Adelung atyja Ugek, és fejér Pray után tudósit,
ta pesti egyetem könyvtárában Kéziratai közöt, Prky Miscellaneaiban
Calmasi az ogor bevándorlást, lásson lesznek.

A 346–l lapon is szó lévén: Langles ázsiai nyelveket minden tatárfajta nyelvek közé legyilkolhatnék tartja. Az ujgurok vidéke a Selinga tó mellett lévén, de a két a keleti időszámlálás előtt Tatárországi részét alkotá, mely Chinától és Tibettől a nagy puszta által választatott el. Arról hallgat a történetírás, hogy ezen tatár népek, kiknek nyelvében az ujgur nyelvnek fölötte sok maradványai találtatnak mindenütt, ujgur származásúak-e, vagy pedig a mai ujgurok, kik is nagy számban lépek Chinának [illegible] nagy részét? Hogy valaki minden tatárfajtát közé lapos orrú lépcsős, amint Rálonga a nyelvrokonság — A perzsa udvarnál még inkább becsülik a tiszta ujgur nyelvet, mint az újperzsát, a törökét és a krimmi tatárét. Az ujgur, ez arab nyelvek keveréke. Langles szerint a tatár népek egyikének az ujgurok származásából lettek, pedig a bulgárok és az arról is a tatárokhoz tartoznak. Ha nézi a tatárfajok sokaságát mind ökölnyi redek formedjaikkal és az emlékekből látni fogja, hogy ezek tiszta vérű ujgurok származtak, kik közül a legfontosabb törzs lehetett a kaptsak. Min. &c.

Addenda.

ad pag 87. Vita tisztelete. Werther. — A Magyarban csakugyan
vol, is jelesb munkáját ezen Actusig irja, t a türök, te-
elfoglalva lennének, ha sikáink sem minden elmaradással, de a
szerencsétlenség, mint ismeretes türökön ajándékozza tisztelete
tanúja a Pesten tanyaromtól elmaradt Mánány Dombóval ideszerelt
fiú, a képek eltörött elmaradtak. Türök Makonel Basa igen
hatgó valamit Kedvezik tisztelete mellett vót: Bandon ott lett
a Vidin a Valocsai épek Vitza vót, a [illegible] dinsztek Kardat
épitteti, és még [illegible] [illegible] Kalmar mellyik a Kötelet
Ket hinyatta, Kiadd Kosit épitteti Tiszteletem [illegible] türkek, kis a türök
mig ök, Kastélyt Kény [illegible] tisztelet is most is[illegible]
jókor tudandolnak, Csodálatos fordulás, tsi Kötél Werther
a dolgokat. a türök t. ott hisi t a fenyirt macskat a tsi-
de a Kelti Kenyeret, Kenyeret is elmulasz — és t, [illegible] hej,
a Kis pogany repedtek is Kis "Ski" günöket — Kenyelyek
alakisa [illegible] a tudai fundály, mellyik valoka a türk günyör
tanyai vagyak. Mindon [illegible] tisztelemtet, vótesen [illegible]

ad pag 90. Fa-ka ugy Dorfmeistel hijnak — Mártzes Fiatalok
a pogany magyarok. Anat — Decad II b. l. — ij ur Kens Jani
Kiraly Kapok tőle, mi Gicskes t a Szyka Kellek ke-
Kenyes mondanak le ősi szokásaikrol. Sőt tudta, t akol is
Kis Kesselnek ez coal Kezdöt tűk, ez a Kiraly Ke-
rekt, Kiges Kuda vala. Kis Gőzösből állnak a kes-
kine. Ellenben ez jen türkes, t a Magyar nep elvesse a fol
ipse hiés. mátt, elvisellé tőle, t ez az üdvözlés kine tri-
tend "Ker ez lemond ősi gázol, és elmarad. Midőn vőfelek
Kelle vele [illegible] Jenki ezze ken Kelkezek, a [illegible] magyar
jobbadán mind, ez szokás reggel elmé összeszedt a falut ollya
dülöngel a Kunokat [illegible] kinokis fedöjük, nagy a Kiraly
mindait tiszteljük meg; jel. Vezsenes, a Kalocsa mellett. —
Kupa is, a Kopasztum fő, fölkeresi a falut, és ennek

Kalocsai

ad pag. 20.

Dankovszky Skip Kármozgása: a tudósok tanácskozásának
nemzetisége: Magyar? olvasd Mej-sz" hevesi vitába, a Kad'
s"Segnek Vitapontja lesz. Innét: Mejsz" Magyar magyar,
magyar. || Dudayné ore ins, vallyák meg, hogy Kol vette
magát és honnan eredt Sk: Magyar, nem tudjuk.

De igen, most már: tudjuk. Most bizvást elmondhatjuk
hogy a Scythákról rendelt, és felesleges
Etymologiát tett, mint a Scythákról rendelt, és felesleges
Etymologiát nagy tévő" Nag, az is
Vitatjuk nagy nemzet" magyar tévő" Nag, az is
Vitatjuk nagy nemzet" magyar tévő" Nag, az is
Vitatjuk nagy nemzet" magyar

népről, magokat sokszor ellenmondó, hogy a Rhodogányok, és
minden Kultúrától mentes" lett volna. Onnétt meg Curtius
ust. 32 meglátja ennek sok adataiból, hogy a Dacza, Gogd mellett
Tirába a Basarabeli Scythiából Rhesek mint" Nyájjait, ma
darasleit, és ekkor mint" Kastélyait — tenni — volna,
egész nagy "sereglet bekerítette Rossellal, és sokkor nemes urak"
Kik pl. országlányokat pandurokkal tigrisekkel tartak a pá
lyudvarban a "nyíregyedő" magyak. Földmívelésről is Diodorus Curtius
és sok mondja Scythiáról: human. arthi land dispersed. melly
ak tapintatlanságból megmaradnak. Non arbor ullo barbarae ma
ua adsal Curtius állítja. t. "nemelly vidéki a Scythiának — és ak
Répről a nagyok — a bőlcsészetes adják magukat mennyiben
ak tehet egy pásztor fejedelem" nemtsen. 33. Jamblicha is
a nagy Sandokot instituta pondlapok, mi persiás nemesen egy
pár, velős élelmes pondkaistoktól; nellyből Curtius
megjegyzi, t. ak ennek eredetét adja. Annyit tehetünk mag
nekünk, nellyre még megjegyzeknek, Curtius 34. t. akor
a Scythiai volnának Rikt a Scythiától a hires lebdási
hires intézet után Persiát sokig vonultak, még maig
Sabeir, Kabar, és Nag nevek nevezetek. Igaz. Ez
Mi annyi mint Thiesphon, at arab. it igaz, nelly egyes
mind tsk tüzimádóktis, mint fentjebb láttuk.
Az ors, az ősi nagy sokig. a mi illeg. tudnunk kell
t az első sorsa, a Scythákat ott elvesztvel is diszes ruhás
ruhát tett. Az Amatonk országaink nevezték Herodotus
sint 35 mat ursilat jóval. A perse fővárok Rikt a
Király nagy jószággal megajándékozta, országnak nelly a
Magyar Országgal volna, nevezetek. Hogy a Magyar és az

32. Lib. VIII. c. 1.
33. Lib. VII. c. 64.
34. Neueste Kunde von Asien. Prag 1812. III. 179.
35. Melpom. c. 110.

or, és ar fiscalis urat tsak, arra elég bizonyságok a
nádor, apor, Kubor, Csomor, Bogyor, és más nevek, a
perdahal is ar, s asta annyi volt, mint ~~Dicsi~~ ember, annyi mint
arlius, vagy materialis.36 De maradtak, adelung Kóma
a lemez, Stein és más nevek. Dicső magyar nemzet tehát
melly nlaka Nogor, Magor, és magyer volt bizony nem,
mas jelentésü mint Nagy-nemzetségü, vagy Szittya ur,
és olly tekintetben miként Hunor, Ukrus tekint
Hunor és ür nemzetségü urat.

És már most kérdjük meg magyarból, tellyes e jele
1847-ben is, hit a sajátlag vett magyar. Bizony
nem ama 14 milliodból állo, és tsonka földi lakó nép-ség
nem ama félmillion nemü nemesség, mellyet elsödi
jeles irásséget tanusitva, sirt földet, és olly fajdalom! nagy
ed[d]ig kinse vitázhatos — nemelly, s nagyobbik fegyelmi
nyüstök, méltányos érdekeik, s kivánatok, mellyek "Ket
"ki tisztelheto kinse független létnek ágya emlitt. igaz
Dicső" tehát ismeret hogy magyar nemzet jelentése
már most kétkedhetlen nagy: melly kéz emlékezésben
benn[n]ünket ama, t ha Arg — és in st. kifejen, és a munka'
végén adatsmalis tekintetben bebizonyitom — at ogor
vének a mi mgr. csak abból is világos, t nem idomult
mint a letdo" mássalhangzó szavak elhagyásik, pl. Ztacsbl
Barangába, és Somogba acsinál a Zafflot ejtsenek
vezik a Mogorbélis tehát könnyen lehetett Ogor
ugy elsödlegi Ketsel A sia illetőleg sokat el nem mult
Ednemeik mind fenyegetik fenyetlen jeneink elött. ezek
tanitottak meg sirni Rákóczinál nyugalmas lelki, és ijjadt
a sirat, mi is tehát vonásnak indulat pusztjaik
kamaz a kadat bizonyos pen tiszt Kötelesink tegyünk
kitünőt s jelest a hélé Csendjébe.

36. Hunfalvi Ethn. c. 98.

ad pag. 126.

Et cursu velox, pone Vitrae conditor aulae,
Qui humeris regis frenum praesagiit sic
Subtilem e vitis; docuit quod fama secuta
Hinc stapia vecta est monumentum tessis equini.

ad pag. 133.

Thuri Rodgerius ney ~~Lupus~~ a Stemmata et Armassal Vitéz
fiuos elegge, ismeretes Béla, nevetlen jeszte" 3-d fiaerül.
Ott is storben el nem hallgattegik, hogy a Kellen Istenyes ides
a vérzik ijolas ney nem engedi; mit abból tudunk, hogy mon
Stoner — Iliad. III a 264—313 — leiga Pari és Menelaus Vitéz-
kedését, és ilmondja is az achaisok bora a trojaini ~~ellenségben~~
Rekelyben épen nem emliti is ebbe regis elegitsegek. ami ~~Ott~~,
Ez a Kedv. Fiatal illyesmi titok, hanem csak az ajaki
Erősbet, is a Kedv. Fiatal illyesmi titok, hanem csak az ajaki
nist Jelentett ram bor elegiteni? azt, t. i. hogy "~~a bikaerő~~
~~vonja az ellen~~

" A bikaerő felbonyja az ellen, Sens fogadási;
Hölgy Vitézi jól másokkal vinni a elegbor.
Agyelejét fenig locsolnia a földig, és lad. "

ad pag. 19. # Ez tetsek ney mai a persek, bar az Islam
aprilis 24-ig e hónaptul, minden tiltás dolga
vallói. Akar ab tiltól nem fogad tiltet ujjani, mint az Iman
kal, és ab tiltól a gyertyaviragról. az Isperek ellen tesi de
által Jeruzsálem Gyertyaviragról. az Isperek ellen tesi de
minden hónapig és megkatt. H. Hó, a tiltakozás este felés
e világot. Mindenitt az elso, és sedni culpus, mussza ney az
is a Jakobban, az ugyanlett Brigittan, nem egyéb mint a hely
pogany ied Baal-tinei ünnepeinek folytatása, nelly abba
allott, a 30-ik aprilis, és 1-ső majus Tiltó éjjel, Baal hat
a Jovi fenyalakban ismeg tiltot ejjelnek, és mód ajaj
tottak Stán ney, ünnepessig tüzsense alatt ston Lik. tü
Pelet, nelly Ill-at elott ejtelnek oltari pumcsolgatnak.

a Tanyát Kölni

Ad pg. 86. elein "Ugyan 26. Cs valóban, ha igazságosan ítélünk, nem lehet e mindnyájunkhoz, még most is, a természetnek illy gyógyító kalandása iránt, elöszörre, hogy főleg a gőzfürdőkben és hévizekben sok indus, sok földrészben, sok ismeri rejlik, melly elismerést, hálát, csodálatot érdemel. Az "Isten minden jó" tehont, s csodákra képesítő a "Természet is, ámbár a "Rákos pöttyögni nem bírna" ámde, Kérjük, illy sok kiadó sokaságban ismerjük e "Kelet" és mint a fürdő gőzének tapasztalják, nem Kérjük e tüneménnyel ismét Nyomtatványt alá mint a Carlsbadi sines levés' Nápnyomtatás arany betűkkel írásba

Jons! Deliciæ diam mihi celebrande cloacæ,
Unde tibi lauticæ calidi rivique meantis
Sulphuris, aut vivæ, dicta Mirabile, calcis?
Per quas, Sicuti angue ignis qui provocat Aetnam
Et facit, Ac spyggü Fontes vicinia Bitis
Alat, Tepefactis Aquas.

Ezen Fürdőhezében, Szinpon mulatva, csodálkozom ez itteni Gyógyászat, melly a nagyobb részint agyag föld vegyületű Kénes Forrásokon alapszik, és ime Clarman "Russland" Orvos munkájából, melly Prágában jött ki 1808. a 14-ik lapon olvasom, hogy a Caspi tengernél mellett hires és igazolt nyerelő hely, melly 70 és több ölnyi magas hegyek, melyek a fő völgyeket közepett, mellyek igen nyiri mélységbe Forrásokat rejtenek ki, és e nyomán kénes Gőzzel, Iszappal, Kénes Sóval, már illyen hasonlót csinálnak Orosz részről. Ita est Ad.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA